

REKLAMA W CLI
tel. (56) 682 26 80

GMINA LIPNO
Druh Suski – 44 lata
w ochotniczej straży
pożarnej

str. 4

LIPNO
Ze szkoły na ekran

str. 3

SKĘPE
Pożegnali
honorowego
obywatela

str. 4

LIPNO
Brak dialogu
szkodzi kulturze

str. 8-9

CZWARTEK

7 listopada
2013

nakład 3200 egz.
ISSN: 1689-8664

1,49zł

w tym 5% VAT

nr 45/2013 (246)

CLI

TYGODNIK REGIONU LIPNOWSKIEGO

Powiat

Dobre serca łączą się

Para prezydencka, najbardziej znani polscy piłkarze Robert Lewandowski i Jakub Błaszczykowski, znani artyści, sportowcy oraz ludzie show biznesu – co łączy ich wszystkich z mieszkańcami Lipna i okolic? To, że wspólnie niosą pomoc potrzebującym, działając w „Szlachetnej Paczce”.

„Szlachetna Paczka” organizowana jest w Polsce już po raz dwunasty. W pierwszej edycji projektu grupa studentów z duszpasterstwa akademickiego w Krakowie, kierowana przez ks. Jacka Stryczka (dziś prezesa Stowarzyszenia Wiosna), obdarowała 30 ubogich rodzin. W 2012 roku w 432 miejscach w całej Polsce pomoc niosło 7800 wolontariuszy. W sobotę w starostwie w Lipnie spotkali się ci ludzie dobrego serca, którzy działają na naszym terenie.

– To spotkanie organizacyjne przed wprowadzeniem rodzin oraz szkolenie dla nowych wolontariuszy z regionu, a więc z Lipna

i Kikola. Działamy coraz prężniej. W Lipnie na początku, czyli siedem lat temu, w akcji brało udział kilka osób, teraz wolontariuszy jest już 30. Są wśród nich nauczyciele, ale także przedstawiciele innych zawodów. Wszystkich jednoczy to, by w wolnej chwili pomagać potrzebującym – mówi Dariusz Borejko, lider zespołu Lipno i okolice „Szlachetnej Paczki”.

W sobotę do lipnowskiego starostwa przyszło 10 kandydatów na wolontariuszy. Każdy musiał wypełnić kwestionariusz, będący pierwszym sitem eliminacji.

– Z roku na rok przybywa wolontariuszy, ale i rodzin potrze-

bujących pomocy. Pracy jest wiele. Nasza grupa się rozrosła, więc można mieć nadzieję, że będziemy działać jeszcze bardziej prężnie. Plusem jest to, że dzięki znanym osobom akcja „Szlachetna Paczka” jest rozpoznawalna – dodaje Małgorzata Filbrandt.

Działanie drużyny Lipno i okolice możliwe jest dzięki wsparciu starosty Krzysztofa Baranowskiego oraz wójta gminy Kikół Józefa Predenkiewicza. Wszystkim zaangażowanym w akcję przyświeca jeden cel – bezinteresowna pomoc.

dokończenie na str. 22

Wolontariusze Lipna i okolic ze starostą lipnowskim Krzysztofem Baranowskim

Chrostkowo

Śmiertelne potrącenie

W czwartek rano w Makówcu kierujący fordem transitem, podczas wymijania się z innym autem, potrącił jadącą przed nim rowerzystkę. Mimo szybko podjętej reanimacji, 57-letnia kobieta zmarła na miejscu. 23-latek prowadzący forda był trzeźwy.
fot. KPP

Region

Gęsina na stole, nagrody w kieszeni

Naszym Czytelnikom z trzech powiatów rozdaliśmy 80 gęsi. Teraz czas je przyrządzić. Ci, którzy dodatkowo wezmą udział w konkursach, mogą zdobyć kolejne cenne nagrody.

Mięso tego drobiu zyskuje coraz większą popularność. Podczas tegorocznych obchodów Dnia św. Marcina, gęsina trafi nawet na prezydencki stół. Urząd marszałkowski przygotowuje menu, w którym znajdą się nie tylko potrawy z gęsiny, ale również z produktami tradycyjnymi z województwa kujawsko-pomorskiego. W zeszłorocznym menu, znalazły się m.in. pasztet z gęsi z marynatami, półgęsek na listkach rukoli, sałatka z pieczonej gęsi z dynią i śliwką z Doliny Dolnej Wisły, sałatka z gęsich żołądków, faszerowane

ćwikłą gęsie szyje, gęś na kiszzonej kapuście i gęsie wątróbki z bekonem oraz chleby ze Stolna, a wśród deserów rogal bydgoski, toruńskie pierniki, tort kajmakowy i jabłka z Doliny Dolnej Wisły.

Wspólne gotowanie

Także państwa zachęcamy do wspólnego gotowania. Osoby, które wygrały gęś, przygotowały ją i spożyły podczas świątecznego rodzinnego obiadu z okazji Święta Niepodległości, będą mogły wygrać atrakcyjne nagrody.

dokończenie na str. 2

Powiat

Dni zadumy i wspomnień

W miniony piątek wspominaliśmy naszych bliskich, przyjaciół, znajomych, tych, których z nami już nie ma. Zewnętrznym tego przejawem były miliony zniczy, które w ostatnich dniach płonęły na cmentarzach i innych miejscach poświęconych pamięci zmarłych.

31 października członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzyżówkach odwiedzili groby swoich nieżyjących kolegów. Były wspomnienia, modlitwa, czasem spotkanie z rodzinami zmarłych druhów. – Znicze zapłonęły na pomnikach wszystkich śp. strażaków Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzyżówkach – opowiada Andrzej Wiśniewski. – W większości znajdują się one w Ostrowitem. Na naszym parafialnym cmentarzu pochowano 24 druhów.

W przeddzień Wszystkich Świętych władze gminy Kikół uczciły ofiary mordu hitlerowskiego. Wójt Józef Predenkiewicz, sekretarz gminy Maria Kulig oraz skarbnik Wioletta Frej złożyli kwiaty i zapalili znicze na grobie na cmentarzu w Suminie.

Pierwszego dnia listopada odwiedziliśmy na cmentarzach naszych bliskich. Nekropolie w regionie zapełniały się wiernymi już od samego rana. Na cmentarzu parafialnym w Zadusznikach w gminie Wielgie najbardziej tłoczno było koło południa. Jednak do końca dnia, a nawet wieczorem ludzie zapalali znicze.

(LiJ),(ak), fot. (ak), nadesłane

Władze gminy Kikół oddały hołd tym, których pomordowali hitlerowcy

Już po zmroku świeczkę dla swojej babci zapalili Aleksandra i Szymon Górecy z Oleszna (na zdjęciu z rodzicami Beatą i Mariuszem)

Swoich bliskich odwiedziła rodzina Żebrowskich ze Złowid

Rodzina śp. Włodzimierza Dankowskiego

W czwartek strażacy oddali hołd ś.p. Wincentemu Pyszorskiemu – założycielowi jednostki w Krzyżówkach (na zdjęciu z lewej gospodarz OSP Tadeusz Pupkowski i córka zmarłego Zofia Świerska, z prawej: sekretarz OSP Andrzej Wiśniewski, członek OSP Marcin Politowski oraz Marek Świerski)

REKLAMA

Region

Pamiętali o premierze

W niedzielę w naszym regionie, podobnie jak w całym kraju, obowiązywała żałoba narodowa. Mieszkańcy oddali w ten sposób hołd śp. Tadeuszowi Mazowieckiemu.

3 listopada na urzędach, szkołach i obiektach użyteczności publicznej w naszym regionie zawisły flagi narodowe przepasane kirem. To znak żałoby po śmierci premiera Tadeusza Mazowieckiego, ostatniego premiera PRL i pierwszego RP. Stanowisko prezesa Rady Ministrów Mazowiecki pełnił w latach 1989-1991. Był współtwórcą Unii Demokratycznej i Unii Wolności, posłem

na sejm wielu kadencji, a od 2010 roku doradcą prezydenta RP Bronisława Komorowskiego ds. polityki krajowej i międzynarodowej. Polityk był kawalerem Orderu Orła Białego.

Tadeusz Mazowiecki zmarł 28 października w wieku 86 lat, a pochowany został na cmentarzu w Laskach 3 listopada.

Lidia Jagielska

Region

Gęsina na stole...

dokończenie ze str. 1

Wystarczy przesłać swoją relację, zawierającą przepisy i zdjęcia (maksymalnie 8 fotek o pojemności 10 MB; może być w formie prezentacji w Power Poincie) na adres: gesina@kujawsko-pomorskie.pl lub Urząd Marszałkowski, Plac Teatralny 1, 87-100 Toruń z dopiskiem „Konkurs na relacje gęsinowe”. Zgłoszenia przyjmowane są od 11 do 18 listopada (liczy się data wpływu). Główna nagroda to rowery dla 4-osobowej rodziny.

Wyjeżdż do Francji

Konkurs „3 potrawy z 1 gęsi” jest adresowany do pasjonatów gotowania, którzy nie są czynnymi zawodowo kucharzami. By wziąć w nim udział, należy opracować przepisy na trzy potrawy dla co najmniej czterech osób, które można wykonać wykorzystując tylko jedną tuszkę gęsi. Każdy przepis musi umożliwiać przygotowanie pełnowartościowego posiłku, składającego się z przekąski, zupy i dania głównego. Zgłoszenia można nadsyłać do 30 listopada pocztą tradycyjną na adres organizatora: SOS MUSIC, ul. Jagiellońska 20/1, 87-100 Toruń z dopiskiem: konkurs „3 potrawy z 1 gęsi” lub drogą mailową na adres kontakt@czasnagesine.pl.

Zapraszamy do Przysieka

Ci, którzy chcą wziąć udział w zabawie, a nie wygrali tuszy, mogą zakupić ją np. w Przysieku

koło Torunia. Tam 10 i 11 listopada odbędzie się Kujawsko-Pomorski Festiwal Gęsiny. Oprócz surowych tuszek będą tu także stragany z gotowymi, gęsinowymi produktami. Będzie to też okazja do zgłębiania tajników kuchni i zdobycia wielu informacji z zakresu zdrowego żywienia. Goście mogą też spróbować potraw w „Karczmie Gęsiej”. Podobnie jak w ubiegłym roku na festynie do Przysieka będą kursowały bezpłatne autobusy na trasie Toruń Miasto – Osiedle Młodych – Przysiek.

Podczas festynu przygotowano także atrakcje dla maluchów. Dzieci będą mogły uczestniczyć w warsztatach i konkursach. Także dla najmłodszych (i nie tylko) urząd marszałkowski udostępnił mobilną aplikację na smartfony i tablety, w której dzieci mogą bawić się wirtualnymi, gęsinowymi kolorowankami. Dorośli z kolei mogą pobrać aplikację „Gęsinowy minutnik”, który na podstawie wagi gęsi precyzyjnie wyznaczy czas jej pieczenia, odliczając go do zera, a w jego trakcie będzie udzielał praktycznych porad, dotyczących pieczenia i podawania gęsi.

Aplikacje i rozkład jazdy autobusów dostępne są na stronie internetowej urzędu www.kujawsko-pomorskie.pl. Więcej informacji o całej akcji można znaleźć na stronie www.czasnagesine.pl.

(kaf)

**BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA
W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH**

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

TYGODNIK REGIONU
LIPNOWSKIEGO

CLI
www.cli.info.pl

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Adrianna Błaszkievicz
tel. 692 142 024
a.blaszkiewicz@wpr.info.pl

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. 56 68 22 680

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20

Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Lipno

Ze szkoły na ekran

Małgorzata Józefkiewicz, nauczycielka języka polskiego z Lipna, zagrała w 346. odcinku popularnego telewizyjnego serialu, emitowanego w Polsacie, „Trudne sprawy”. Wystąpiła w roli Sylwii – przyjaciółki głównej bohaterki, którą wspiera w rozwiązywaniu jej problemów rodzinnych.

Na co dzień pani Małgorzata uczy języka polskiego w Zespole Szkół Technicznych im. Ziemi Dobrzyńskiej w Lipnie, a prywatnie jest szczęśliwą żoną i mamą 3-letniego Artura.

– Jak doszło do tego, że zagrała pani w filmie?

– Tak jak to zwykle bywa w życiu – przypadkiem. Nie był to mój debiut telewizyjny, bo zagrałam już małą rolę w filmie Andrzeja Maleszki „Magiczne Drzewo”, który został nawet nagrodzony Emmy Award. Później otrzymałam kilka propozycji, jednak zdjęcia na planie odbywały się w trakcie roku szkolnego, co wykluczało mój udział. „Trudne sprawy” kręcono w czasie ferii, więc mogłam skorzystać z okazji.

– Czy jako mała dziewczynka chciała pani zostać aktorką?

– Nigdy nie myślałam, by zostać aktorką filmową, choć wiele osób namawiało mnie na studia w tym kierunku. Od wczesnego dzieciństwa interesowałam się teatrem. Zawodowo ukończyłam nawet studia podyplomowe „Dramat, teatr, film XX wieku”. Dwukrotnie w Jasełkach Miejskich wystąpiłam w roli Anioła.

– Skąd u pani takie zainteresowania?

– Miłość do teatru zaszczerpiła we mnie pani Teresa Paprota, która prowadziła zespół teatralny w Miejskim Centrum Kulturowym. Z sukcesami braliśmy udział w wielu konkursach i przeglądach teatralnych, zakwalifikowaliśmy się m. in. do prestiżowego Międzynarodowego Przeglądu w Dąbrowie Górniczej. Później – kiedy już rozpoczęłam pracę – prowadziłam zespół teatralny w Gimnazjum Publicznym. Szczególnie wspierała mnie i zachęcała do rozwijania warsztatu aktorskiego obecna dy-

rektorka gimnazjum Hanna Kułak, której wiele zawdzięczam. Nie tylko stworzyła wspaniałe warunki dla rozwijania teatralnych zainteresowań uczniów, ale także potrafiła skutecznie promować zespół teatralny. Zachęcała do udziału w przeglądach, konkursach, finansowała wyjazdy, kostiumy i dekoracje. Dawid Górny, który obecnie jest modelem w londyńskiej agencji Vanessy Horca, kilka lat temu stawiał pierwsze kroki właśnie w prowadzonym przeze mnie zespole teatralnym.

– Jak wygląda praca przy realizacji filmu?

– Plany filmowe „Magicznego drzewa” oraz „Trudnych spraw” znacznie różniły się od siebie. W pierwszym przypadku była ogromna liczba osób odpowiedzialnych za oświetlenie, kamery, efekty specjalne czy też muzykę. Profesjonalizm czuło się w każdym momencie gry, zwłaszcza, jeżeli pracowało się z takimi gwiazdami jak Hanna Śleszyńska, Agnieszka Grochowska czy Andrzej Chyra.

„Trudne sprawy” nakręcane były we Wrocławiu. Ekipa składała się z zaledwie kilku osób, w większości młodych ludzi. Atmosfera była bardziej swobodna. Często rozśmieszaliśmy się nawzajem, rozładowując w ten sposób stres i napięcie.

– Jakies wydarzenie szczególnie utkwiło pani w pamięci?

– Wiele było sytuacji komicznych, jednak najbardziej rozśmieszyła mnie ta, podczas której musiałam wypowiedzieć swoją kwestię wysmarowana na twarzy ściągającą maseczką z zielonej glinki. Pani charakterizatorka szczerze pokryła mi twarz gliną, która wyschła tak, że nie mogłam w ogóle otworzyć ust – maseczka była sztywna jak beton i unieru-

cho miła mi całą twarz...

– Jak czuła się pani przed kamerami?

– Nie był to mój debiut sceniczny, więc nie odczuwałam tremy. Praca na planie filmowym jest bardziej komfortowa – w razie wpadki można powtórzyć całą scenę. W teatrze jest inaczej – jeśli zapomni się swojej kwestii, trzeba improwizować.

– Jest pani nauczycielką w szkole ponadgimnazjalnej. Jakie były reakcje uczniów?

– Niezwykle entuzjastycznie i bardzo spontanicznie. Uczniowie, ale również ich rodzice, uznali mój występ za sensację. Młodzież witała mnie na lekcji gromkimi brawami, uczniowie ustawiali się w kolejce po autografy. Niektórzy wprost przyznali, że wielu im zazdrości, że mają język polski z osobą, która grała w telewizyjnym filmie. Ogólnie reakcje były nadzwyczaj życzliwe. Przez kilka pierwszych dni po emisji odcinka mój telefon stale dzwonił, mnóstwo osób mi gratulowało. Film obejrżeli nawet ci, którzy zazwyczaj nie przepadają za tego typu serialami.

– Czy życzy pani kolejnych ról?

– Było to niewątpliwie ciekawe doświadczenie, ale nie traktuję go serio. O wiele bardziej cenię sobie bezpośrednie kontakty z ludźmi. Praca z młodzieżą dostarcza mi więcej satysfakcji. Młodzi ludzie również czują moją serdeczność, stąd bierze się obopólna życzliwość i przyjaźń. Gdybym miała ponownie wybierać, czy zostać aktorką, czy nauczycielem – nie wahałabym się ani chwili.

Tekst i fot.

Elżbieta Drzewiecka
(nadesłane)

Kikół

Miejsca w przedszkolu

Stowarzyszenie na Rzecz Pełnego Rozwoju Dzieci i Młodzieży z Zajeźorza, prowadzące miejscową podstawówkę, uruchomiło w tym roku również oddział przedszkolny. Przyjmowane są dzieci już od 2,5 lat, a na dodatek nic nie trzeba za to płacić.

– Od września w naszej szkole w Zajeźorzu działa oddział przedszkolny, który jest podzielony na dwie grupy. Pierwsza skupia dzieci w wieku 5-6 lat, drugą tworzą maluchy od 2,5 do 4 lat – mówi Ewa Żuchowska, prezes stowarzyszenia. – Każda grupa ma swoją salę. Pomieszczenia są podzielone na strefę dydaktyczną i rekreacyjno-zabawową.

Milusińscy mają do dyspozycji różne zabawki oraz gry, a także dużą liczbę pomocy dydaktycznych, które stymulują ich rozwój manualny i intelektualny. Dzieci korzystają także z sali gimnastycznej oraz z położonego przy szkole placu zabaw.

5- i 6-latki, jeśli jest taka potrzeba, są objęte kompleksową opieką psychologiczno-pedagogiczną oraz logopedyczną. Poza tym wszystkie przedszkolaki uczęszczają na religię oraz język angielski, a także na rytmikę, za-

jęcia taneczne. Po zakończonych zajęciach, które trwają od 7.30 do 13.00, mogą korzystać z świetlicy szkolnej do godz. 15.15. Maluchy objęte opieką społeczną za darmo jedzą obiad, pozostałym posiłek wykupują rodzice.

– Nie pobieramy żadnych opłat za edukację dzieci. Dysponujemy jeszcze wolnymi miejscami w grupach przedszkolnych, więc zapraszam – dodaje prezes Żuchowska.

(aba), fot. nadesłane

Przedszkolaki są już po pasowaniu

**11 listopada
NARODOWE
ŚWIĘTO
NIEPODLEGŁOŚCI**

SEANS FILMOWY
11. 11. 2013 r.

WIELKIE KINOWE WYMARZENIE

prymas
LIBRY ŚMIAŁA I TYRŁICA

film poprzedzony będzie koncertem patriotycznym
w wykonaniu Anny Iwaszkiewicz

godz. 17:00
bilety 10 zł

Kino „Nawojka”
Lipno, ul. Mickiewicza 33

OGŁOSZENIE PŁATNE

**REKLAMA
W TYGODNIKU**

CLI

ZADZWOŃ !!!
tel. (56) 682 26 80

**GĘSINA
Z
WIEDZĄDZA
SPRZEDAŻ
TUSZEK GĘSICH**
Gospodarstwo Rolne
B.R. Zarzeczni
Zamówienia pod nr. :
509-498-448
513-013-253

Skępe

Pożegnali honorowego obywatela

23 października w Katowicach zmarł profesor Stanisław Strzyżewski, honorowy obywatel Skępego. Miał 91 lat. W ostatniej drodze wielkiemu nauczycielowi towarzyszyła grupa skępiaków z burmistrzem Andrzejem Gatyńskim na czele.

W ostatnich dniach października świat nauki pożegnał profesora i naukowca, wychowawcę wielu pokoleń nauczycieli, także skępskiego Liceum Pedagogicznego – niezapomnianego nauczyciela wychowania fizycznego, a mieszkańcy i władze Skępego – zasłużonego dla miasta i regionu obywatela Stanisława Strzyżewskiego. Nie urodził się w Skępem, ale pokochał je. Tuż po ukończeniu studiów przyszło młodemu Strzyżewskiemu pracować w Liceum Pedagogicznym w Wymyślinie. Przez osiem lat uczył młodzież wychowania fizycznego, ale o Skępem i jego mieszkańcach już nigdy nie zapominał. Piął się po szczeblach naukowych, zdobywał nagrody i odznaczenia, mieszkał w Katowicach, ale zawsze pamiętał o małym miasteczku na ziemi dobrzyńskiej.

– Nie jestem rodem ze Skępego – mówił profesor Strzyżewski podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej w Skępem w 2012 roku. – W Wymyślinie mieszkałem i pracowałem w Liceum Pedagogicznym w latach 1950-1958. Była to moja pierwsza praca po ukończeniu studiów. Skępe i jego okolice polubiłem od pierwszego dnia mojej pracy. Miejscowość urzekła mnie swoim położeniem wśród lasów i jezior oraz otwartością jej pracowniczych i zaradnych mieszkańców. To jej urok i doskonałe kontakty z przyjaciółmi sprawiły, że każdego roku spędzałem z rodziną letnie wakacje w Wymyślinie i jego okolicach. Całe moje życie zawodowe poświęciłem kształtowaniu i wychowaniu polskich nauczycieli wychowania fizycznego. Wszystko zaczęło się w Wymyślinie w Liceum Pedagogicznym, w którym zrodziła się moja miłość do pracy z młodzieżą, nad jej usprawnieniem fizycznym i kształtowaniem u niej takich postaw wobec kultury fizycznej, dzięki którym będą chcieli i umieli dbać o zdrowie i sprawność fizyczną przez całe życie. Jest to istota wartości wy-

W czerwcu profesor Strzyżewski (na zdjęciu pierwszy z lewej) osobiście odsłonił tablicę nagrobną braci Zielińskich – opowiada emerytowana nauczycielka Zyta Wegner. – Burmistrz Skępego Andrzej Gatyński pożegnał zmarłego przy grobie. Był też przewodniczący Rady Miejskiej w Skępem Janusz Kozłowski, doradca burmistrza do spraw oświaty Stanisław Jabłoński, radny Wojciech Lewicki, pracownik urzędu Bogdan Sikorski.

Zytę Wegner i Stanisława Strzyżewskiego łączyło Liceum Pedagogiczne w Wymyślinie, miłość do Skępego oraz wielki patriotyzm lokalny. Działania tych dwojga ludzi widoczne są na miejscowym Rynku (profesor był fundatorem tablicy z naszkicowanym przez Zytę Wegner pałacem dziedzica Zielińskiego) oraz kaplicy świętej Barbary (profesor był fundatorem tablicy nagrobnej braci Maurycego i Stanisława Zielińskich).

– W ostatnich dwóch latach życia profesor Stanisław Strzyżewski pisał wiersze przede wszystkim o miłości do ojczyzny i przyrody ukochanego Skępego – wspomina Zyta Wegner, autorka albumu „Rodem ze Skępego” oraz szkiców zabytków regionu. – W czerwcu tego roku napisany przez siebie wiersz „Elegia na cześć Stanisława Zielińskiego” osobiście odczytał na uroczystości zawieszenia ufundowanej przez niego tablicy nagrobnej braci Zielińskich: Maurycego i kapitana pilota Stanisława.

W czerwcu profesor Stanisław Strzyżewski uczestniczył w uroczystości odsłonięcia tablic na kaplicy świętej Barbary w kompleksie klasztornym, wspominał zasługi rodu Zielińskich dla Skępego, widział posadowione już wtedy na Rynku tablice przedstawiające nieistniejące zabytki Skępego i cieszył się z pobytu w ukochanym mieście. Na zawsze pozostanie w pamięci mieszkańców Skępego jako przyjaciel młodzieży oraz człowiek o niezwykłych, gasnących już dzisiaj wartościach.

– Na pogrzeb profesora Stanisława Strzyżewskiego z jego ukochanej ziemi dobrzyńskiej pojechaliśmy jedynie my, skępianie

Nazwisko profesora pozostanie na ufundowanych przez niego tablicach

Lidia Jagielska
fot. (Lij), archiwum

Lipno

Lekcja o zdrowiu seniora

7 listopada w czytelni książki miejskiej odbędzie się prelekcja „Opieka medyczna nad seniorem – gdzie zadbać o zdrowie”. Początek o godzinie 16.00.

W czytelni lipnowskiej Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ulicy Piłsudskiego 22 odbędzie się kolejne spotkanie tematyczne z cyklu prelekcji prozdrowotnych. Dwa tygodnie temu mieszkańcy wysłuchali wykładu lekarza psychiatry na temat depresji i zdrowia psychicznego, a dziś wszyscy zainteresowani tematem opieki medycznej dla seniorów mogą dowiedzieć się wszystkiego, co ich dotyczy i niepokoi.

Organizatorem akcji jest Miejska Biblioteka Publiczna i Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, a prelekcję poprowadzi Andrzej Mielczarek. Tematem

spotkania będzie „Opieka medyczna nad seniorem – gdzie zadbać o zdrowie”.

– W trakcie prelekcji słuchacze będą mogli poszerzyć swoją wiedzę w dziedzinie podstawowej opieki medycznej poprawiającej jakość życia ludzi w podeszłym wieku – mówi dyrektor książki i współorganizatorka akcji Ewa Charyton. – To od stanu zdrowia seniora zależy, czy jest on aktywny w innych obszarach życia.

Prelekcja rozpocznie się o godzinie 16.00 w wypożyczalni dla dorosłych. Wstęp wolny.

Lidia Jagielska

Powiat

To będzie 95. rocznica

W najbliższy poniedziałek obchodzić będziemy święto odzyskania przez Polskę niepodległości. Z tej okazji w regionie odbędą się uroczystości z okazji 95. rocznicy tego wydarzenia.

Lipno

Wielkie patriotyczne świętowanie 11 listopada rozpocznie się w Lipnie już o godzinie 11.00 w kościele WNMP przy ulicy Piłsudskiego. Po wspólnej modlitwie w intencji ojczyzny wierni, poczty sztandarowe oraz władze samorządowe miasta, gminy i powiatu przemaszerują ulicami miasta do parku miejskiego pod Pomnik Niepodległości. Tu około godziny 12.00 rozpoczną się centralne uroczystości. Będzie apel, przemówienia okolicznościowe i złożenie kwiatów.

Od godziny 16.00 w auli Miejskiego Centrum Kulturalnego dostępna będzie wystawa poświęcona ks. kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu. O godzinie 17.00 w pobliskim kinie Nawojka zabrzmia patriotyczne dźwięki. Zaraz po koncercie na dużym ekranie wyświetlony zostanie film „Prymas. Trzy lata z tysiąca”.

Organizatorami tegorocznych obchodów Święta Niepodległości są: Urząd Miejski oraz Miejskie Centrum Kulturalne.

Dobrzyń nad Wisłą

W Dobrzyniu nad Wisłą na godzinę 11.10 zaplanowano zbiórkę uczestników przed urzędem miasta. Po chwili odbędzie się przemarsz do kościoła parafialnego, tam od 11.30 będzie można wziąć udział w mszy świętej w intencji ojczyzny. Przedstawiony zostanie również rys historyczny święta. O godzinie 13.00 uczestnicy przejdą pod pomnik 900-lecia Dobrzynia nad Wisłą. Tam odbędzie się główne

uroczystości. Najpierw zabrzmia polski hymn, potem pod pomnikiem złożone zostaną kwiaty. Następnie odbędzie się przemarsz do remizy OSP w Dobrzyniu nad Wisłą. Na koniec złożone zostaną kwiaty pod znajdującym się tam obeliskiem.

Wielgie

Od godziny 14.00 wspólnie świętować mogą mieszkańcy gminy Wielgie. Na tę godzinę zaplanowano złożenie kwiatów pod pomnikiem „Ku Czci Bohaterom Poległym i Pomordowanym w Walce z Zaborcą”, który znajduje się w centrum Wielkiego. Chwilę później nastąpi przemarsz pocztów sztandarowych i uczestników uroczystości, który poprowadzi Gminna Orkiestra Dęta, do Ośrodka Kultury Gminy Wielgie. O 14.30 rozpocznie się występ kabaretu „I to, i owo”, o godzinie 15.00 występ Gminnej Orkiestry Dętej. Kwadrans później podziwiać będzie można Zespół Pieśni i Tańca „Młody Toruń”.

(ak), (Lij)

REKLAMA
W TYGODNIKU

CLI

ZADZWOŃ !!!

tel. (56) 682 26 80

Gmina Lipno

Nasz druh z odznaką od ministra

Ryszard Suski, strażak ochotnik z jednostki w Krzyżówkach, za swoją długoletnią służbę na rzecz ochrony przeciwpożarowej został uhonorowany brązową odznaką. To już kolejne wyróżnienie przyznane druhowi z 44-letnim stażem.

Na ten dzień czekał z niecierpliwością nie tylko odznaczony Ryszard Suski, ale także władze i członkowie OSP w Krzyżówkach. Mieć w swoich szeregach druha nagrodzonego odznaczeniem ministerialnym to ogromny honor dla mundurowych.

– 26 października członek Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzyżówkach Ryszard Suski został odznaczony brązową odznaką „Zasłużony dla ochrony przeciwpożarowej”, nadaną przez ministra spraw wewnętrznych za długoletnią, ofiarną służbę i działalność społeczną na rzecz ochrony przeciwpożarowej – opowiada sekretarz OSP w Krzyżówkach Andrzej Wiśniewski.

Wielka gala odbyła się w świetlicy OSP w Papowie Toruńskim podczas uroczystego wyjazdowego posiedzenia Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Toruniu. Druh Ryszard Suski otrzymał odznaczenie z rąk zastępcy komendanta wojewódzkiego PSP w Toruniu st. bryg. Bogdana Sowińskiego oraz zastępcy komendanta miejskiego PSP w Toruniu bryg. Sławomira Kamińskiego.

– Przez 44 lata Ryszard Suski zapracował na duże uznanie i szacunek lokalnej społeczności –

mówi Andrzej Wiśniewski. – Jest niekwestionowanym autorytetem w naszym środowisku.

A wszystko zaczęło się w 1969 roku. Piętnastoletni wówczas Ryszard Suski został członkiem Ochotniczej Straży Pożarnej w Popowie w gminie Lipno i służbę w szeregach ochotników szczerze pokochał. W 1986 roku przeprowadził się do sąsiedniej miejscowości Krzyżówki i niezwłocznie wstąpił do miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej.

Przez te wszystkie lata Ryszard Suski zajmuje się działalnością kulturalną i społeczną w miejscowej jednostce. Jest dobrym duchem imprez okolicznościowych i spotkań dla dzieci i młodzieży.

Wkłada mnóstwo trudu i wysiłku w prace remontowo-budowlane remizy w Krzyżówkach. Brał też udział w licznych akcjach ratowniczo-gaśniczych, ratując życie, zdrowie oraz dobytek poszkodowanych. Chętnie startował też w zawodach sportowo-pożarniczych. W latach 1996-2005 Suski był przewodniczącym komisji rewizyjnej miejscowej jednostki, od 2011 r. pełni funkcję członka zarządu OSP w Krzyżówkach.

Ryszard Suski ma na swoim koncie już wiele znaczących dla strażaka odznaczeń. Są wśród nich dwa złote, srebrny i brązowy medal „Za zasługi dla pożarnictwa”.

Lidia Jagielska, fot. nadesłane

Zastępca komendanta wojewódzkiego PSP w Toruniu st. bryg. Bogdan Sowiński dekoruje druha Ryszarda Suskiego brązową odznaką „Zasłużony dla ochrony przeciwpożarowej”

Gmina Lipno

Ślubowali po raz pierwszy

Spółeczność Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Trzebiegoszczu oficjalnie przyjęła do swojego grona tegorocznych pierwszoklasistów. Uczniowie zdali test, złożyli ślubowanie i zostali pasowani przez dyrektorkę szkoły Elżbietę Kiełkowską.

W uroczystości wzięli udział uczniowie, nauczyciele i pracownicy szkoły, rodzice, dziadkowie i przyjaciele, a także zaproszeni goście: sekretarz gminy Lipno Krzysztof Milak, dyrektor Gminnej Biblioteki w Radomicach Danuta Swarczewicz, kierownik WDK w Trzebiegoszczu Agnieszka Bedyk i przewodnicząca Rady Rodziców Ewelina Narczewska.

Pierwszoklasiści najpierw, w obecności świadków uroczystości, przeszli test umiejętności i sprawności. Pytania kierował do nich mistrz ceremonii, rektor Uniwersytetu Dziecięcego Miłosz Trojanowski. A potem odbył się też sprawdzian dla zaproszonych gości. Każdy otrzymał gęsie pióro, inkaust i miał napisać słowo dewizę, którym kieruje się w swoim życiowym postępowaniu. Na zwojach papieru znalazły się: tolerancja, miłość, wyrozumiałość, szczerść, honor, spokój. Dyrektorka szkoły Elżbieta Kiełkowska przeanalizowała ważne wyrazy i sło-

wo „wdzięczność”, zapisane przez siebie, skierowała do wszystkich uczestników uroczystości.

Pierwszoklasiści po ślubowaniu z dumą przystąpili do symbolicznego pasowania. A kiedy już każdy miał pewność, że jest pełnoprawnym uczniem SP w Trzebiegoszczu, nadszedł czas relaksu. Były prezenty, gratulacje i wspólne biesiadowanie.

W tym roku przygodę ze szkołą rozpoczęli: Błażej Cie-

chacki, Wiktoria Dziubiel, Patryk Insadowski, Monika Kiełkowska, Kacper Pniewski, Sylwester Raniżewski, Grzegorz Urbański, Krzysztof Urbański, Martyna Wołodko i Miłosz Zowczak.

Nad przygotowaniem młodych do piątkowej uroczystości czuwała wychowawczyni Aldona Maćkiewicz.

Lidia Jagielska, fot. nadesłane

Uczniowie przybyli w odświętnych strojach

Powiat

Witajcie na świecie!

Rodzice, którzy chcą, by zdjęcie ich nowo narodzonego dziecka znalazło się na naszych łamach, mogą przesłać je mailem na adres redakcja@wpr.info.pl.

Agata Kowalska

Agatka urodziła się 30 października w lipnowskim szpitalu, ważyła 4,3 kg i mierzyła 57 cm. Jest pierwszym dzieckiem Doroty i Wiesława z Lipna.

Córka Jarosława i Joanny Manerowskich

Dziewczynka urodziła się 31 października w lipnowskim szpitalu, ważyła 3,65 kg i mierzyła 55 cm. Ma siostrę Monikę. Jest najmłodszą mieszkanką Wawrzonkowa.

Hubert Smoliński

Hubercik urodził się 26 października w lipnowskim szpitalu, ważył 3,5 kg i mierzył 56 cm. Jest synem Joanny i Piotra z Włocławka oraz bratem Dawida.

Wiktor Dąbrowski

Wiktorek urodził się 28 października w lipnowskim szpitalu, ważył 2,7 kg i mierzył 53 cm. Jest pierwszym dzieckiem Marty i Andrzeja z Lubina.

Jan Podlaski

Jaś urodził się 31 października w lipnowskim szpitalu, ważył 4 kg i mierzył 53 cm. Jest synem Dominiki i Macieja z Lipna, ma siostrę Antosię.

Filip Gwizdalski

Filipek urodził się 1 listopada w lipnowskim szpitalu, ważył 3,15 kg i mierzył 53 cm. Jest synem Anny i Ireneusza z Włocławka, ma siostrę Nikolę.

fot. Lidia Jagielska

W stylizacji maluchom pomagała przedszkolanka Ilona Trojanowska

W taki dzień do kasy też warto zajrzeć

– Mamy już pełną torbę słodczy i szybko wracamy do przedszkola – informują Piotruś i Kubuś

Z szefową wydziału oświaty Anną Smużewską promotorzy amerykańskiej tradycji na lipnowskiej ziemi zrobili sobie pamiątkową fotografię

Halloween obchodzony jest w wielu krajach 31 października, czyli w przeddzień Wszystkich Świętych. Najpopularniejszy jest w kulturze amerykańskiej, ale w Polsce też zyskuje zwolenników.

– W przedszkolu dzieci przebijają się i wyruszamy na spacer – opowiada przedszkolanka Ilona Trojanowska. – W tym roku odwiedzamy starostę Krzysztofa Baranowskiego. To będzie główny

punkt programu.

Starosta stanął na wysokości zadania i na wyjątkowych gości czekał w towarzystwie swojego zastępcy Jarosława Poliwko oraz popularnego aktora Piotra Pręgowskiego. Maluchy wybrały spośród tradycji halloweenowych zabawę „cukierek albo psikus”, a gospodarz powiatu był doskonale na hasło przygotowany.

– Nasza torba jest pełna słodczy – podsumowują Piotrek i Kuba.

Dzieci otrzymały cukierki, czekoladki i mnóstwo komplementów. Bo widok kolorowej gromadki przyciągał spojrzenia urzędników i mieszkańców. Maluchy bawiły się w czwartek wspólnie, a przy okazji zobaczyły, kto i jak pracuje w urzędzie powiatowym.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Dzieci przyciągały spojrzenia przechodniów

– Wszystko jest pyszne, więc idziemy dalej – zarządziła Zuzia

Gospodarze wystąpili w maskach (na zdj. z gośćmi starosta Krzysztof Baranowski, aktor Piotr Pręgowski i wicestarosta Jarosław Poliwko)

Ze strachu przed takimi interesantami nikt niczego im nie odmawiał

– Cukierek albo psikus – jednym głosem wołały przedszkolaki i nikomu nie dawały taryfy ulgowej

Uczniowie stawili się w komplecie

Kikół

W zerówce z pełnią praw

W minioną środę w Szkole Podstawowej w Woli odbyła się uroczystość pasowania zerówkowiczów. Pod czujnym okiem wychowawczynie Iwony Kwaśniewskiej i zgodnie z hasłem gali „Jestem sobie przedszkolaczek” wszyscy jednogłośnie złożyli pierwsze w swoim życiu ślubowanie.

Kilkudniowe przygotowania do pierwszego publicznego występu, niemalże dwumiesięczne zaznajamianie się z obowiązkami i przywilejami ucznia „zerówki” zaowocowały wielką galą pasowania przedszkolaków Szkoły Podstawowej w Woli.

W środę w sali gimnastycznej zgromadzili się goście: nauczyciele z Elżbietą Kielkowską, dyrektorem szkoły na czele, rodzice, dziadkowie, przyjaciele i rodzeń-

stwo bohaterów dnia. Wszyscy przyszli po to, by wystąpić w roli świadków przyrzeczenia. Przedszkolaki wtórowały jednogłośnie w słowach ślubowania swojej wychowawczynie Iwonie Kwaśniewskiej i zasłużyły, zdaniem dyrektora Elżbiety Kielkowskiej, na miano pełnoprawnego przedszkolaka SP w Woli.

– Taaaakim wielkim ołówkiem pani nas pasowała – opowiadają dumni Michał i Damian.

– Byliśmy odważni.

W podziękowaniu za uczestnictwo bohaterowie dnia zafundowali gościom ucztę muzyczną. Były tańce i śpiewy oraz mnóstwo humorystycznych scenek. I jak przystało na świętowanie wielkiego awansu – także uczta przy wspólnym, pełnym słodkości stole.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Kuba, Amelia, Weronika, Michał i Damian powitali wszystkich uczestników

Szymon przymierzył się nawet do roli dyrektora szkoły

Amelka i Julka zachwyciły gości swoim występem

Próby tańca trwały do ostatniej minuty

Sala wypełniła się rodzicami i bliskim bohaterów dnia

Gratulacje od rodziców; na zdj. Julian z mamą

Hubert, Czarek i Krzys wprowadzili gości w zawołności życia zerówkowicza

Brak dialogu szkodzi kulturze

O osiągnięciach i planach, niepokojach i zarzutach niektórych rajców i mieszkańców oraz rocznej pracy na stanowisku dyrektora Miejskiego Centrum Kulturalnego w Lipnie z Arkadiuszem Bejgerem rozmawiała Lidia Jagielska.

– Ostatnio dużo się dzieje wokół Miejskiego Centrum Kulturalnego, radni artykułują kolejne pytania do pana, żywo reagują mieszkańcy. Proszę powiedzieć, jak traktuje pan to zamieszanie?

– Podstawą porozumienia jest rozmowa. Każda podjęta przeze mnie decyzja dotycząca jednostki, którą kieruję nie jest bezpodstawna i ma na celu poprawę jakości usług świadczonych przez MCK. Mam na myśli stałe podwyższanie poziomu prowadzenia zajęć dydaktycznych, organizowanie imprez kulturalnych o wysokim poziomie artystycznym, ciągle zachęcanie mieszkańców Lipna (w każdym wieku) do rozwijania i pielęgnowania umiejętności artystycznych poprzez udział w zajęciach przez nas organizowanych. Wszystkie podjęte przeze mnie decyzje są zgodne z prawem i należą do moich kompetencji. Jeżeli ktokolwiek jest niezadowolony z efektów pracy MCK uważam, że powinien spotkać się ze mną, przedstawić swój problem, zapytać o powód moich decyzji, a ja chętnie udzielę odpowiedzi i wszelkich wyjaśnień. Otóż do tej pory nikt na taką rozmowę ze mną się nie umawiał, a w związku z tym swoje poglądy dzielimy na forum prasy czy na sesji rady miejskiej, gdzie często dochodzą do głosu emocje i brak jest czasu na przedstawienie całej złożoności problemu. Uważam, że całe zamieszanie powstałe wokół Miejskiego Centrum Kulturalnego w dużej mierze spowodowane jest właśnie brakiem rozmów i chęci zrozumienia.

– Przejdźmy teraz do szczegółów i zacznijmy od przeprowadzki izby mieszczącej. Proszę zdradzić nam, kto był pomysłodawcą przeniesienia wystawy i z czego to wynikało?

– Decyzję o przeniesieniu izby mieszczącej podjąłem po kilku-miesięcznych obserwacjach i rozmowach z instruktorami o możliwości jak najlepszym wykorzystaniu bazy lokalowej, jaką dysponuje MCK. W związku z rozwojem oferty zajęć, którą stale wzbogacamy i staramy się z nią trafić do jak najszerszego grona odbiorców, pojawia się problem odpowiednich pomieszczeń, w których zajęcia mogłyby być prowadzone. W tak wielkim budynku MCK do tej pory na parterze wykorzystywane było tylko jedno pomieszczenie, w którym prowadzone były zajęcia, a jednocześnie składowano w nim nagłośnieniowy sprzęt muzyczny. Pomieszczenia dla

dzieci muszą spełniać określone kryteria. Chcę, aby w zajęciach uczestniczyły również dzieci niepełnosprawne ruchowo, a do tej pory brak było pomieszczeń do prowadzenia zajęć na parterze budynku, odpowiednio do tego przystosowanych. Wiem, że sala na dole częściowo rozwiąże ten problem.

– Kiedy muzeum będzie dostępne dla odwiedzających?

– Muzeum jest aktualnie dostępne dla zwiedzających z tym, że ciągle trwają prace inwentaryzacyjne i porządkowe, o czym informujemy zwiedzających. Nowa lokalizacja pozwala na pokazanie większej ilości eksponatów poprzez wydzielanie archiwum, które dostępne będzie dla zwiedzających. Właśnie tworzymy miejsce, gdzie mieszkańcy będą mogli korzystać ze zgromadzonych zbiorów. Każdy będzie mógł prześledzić, np.: historię budowy szpitala, przejrzeć stare kroniki domu kultury, obejrzeć Lipno na starej fotografii. Zebrane materiały będą mogły posłużyć jako bibliografia do prac naukowych. Nowo tworzone archiwum to nigdy nie eksponowana całościowo kolekcja materiałów fotograficznych i piśmienniczych, która przedstawia historię i dzieje Lipna oraz całej ziemi dobrzyńskiej.

– Proszę szczerze powiedzieć, czy według pana jako dyrektora centrum, ekspozycja w nowym miejscu może stracić swój urok, właściwy przekaz, wreszcie odbiorców?

– Moim zdaniem, ekspozycja izby mieszczącej w nowym miejscu nie traci na wartości, a wiele zyskuje. Nowa, większa przestrzeń, a także stworzenie pomieszczenia archiwum, sprawi, że izba zyska nowych odbiorców. Stąd nie się ona doskonałym źródłem informacji dla

poszukujących prawdy historycznej o regionie.

– Przed kilkoma tygodniami dowiedzieliśmy się o przetargu na wynajem klubu muzycznego „Bakalarka”. Z tego co wiem, został już rozstrzygnięty (wygrał przedsiębiorca ze Skępego – red.). Jak będzie wyglądało teraz funkcjonowanie lokalu i współpraca z artystami MCK?

– W zeszły czwartek mieliśmy doskonały przykład współpracy pomiędzy inicjatorami imprez kulturalnych a nowym zarządcą klubu Bakalarka. Tłumnie przybyli goście, którzy w atmosferze lat 20. skosztowali szarlotki i popijając kawę Poli Negri aktywnie uczestniczyli w przygotowanej wspólnie przez MCK, Miejską Bibliotekę Publiczną i Lipnowskie Towarzystwo Kulturalne oprawie artystycznej.

– Powodem decyzji o wynajęciu klubu były względy finansowe?

– Decyzja była efektem kalkulacji finansowej. Zapadła ona na podstawie mojej 10-miesięcznej obserwacji, a także przeprowadzonych kontroli i audytów. Dochody własne „Bakalarki” nie pokrywały kosztów przez nią generowanych.

MCK nie może fi -

nansować wydatków związanych z funkcjonowaniem lokalu z otrzymywanej dotacji, ponadto MCK jest instytucją kultury, nie posiada statusu przedsiębiorcy, co w świetle prawa wyklucza możliwość sprzedaży alkoholu. Fakt ten dodatkowo wpłynął na zmniejszenie liczby klientów.

– Przejdźmy do kwestii plakatów. Kiedy zorientował się pan, że tych cennych eksponatów fizycznie nie ma w centrum?

– W czasie pierwszych tygodni mojej pracy na stanowisku dyrektora MCK, podczas prowadzonej inwentaryzacji, wśród starych ulotek zauważyłem zaproszenie z roku 2011 na wystawę polskiego plakatu filmowego, w którym zawarto następującą informację: „Kolekcja (plakatów filmowych – przyp.), której właścicielem jest Miejskie Centrum Kulturalne w Lipnie, jest znaczącą pod względem ilości, wartości artystycznych i liczby autorów.” Informacja o kolekcji zaintrygowała mnie, więc zleciłem pracownikom odszukanie plakatów na terenie MCK i kina. Niestety, do chwili obecnej ich nie odnaleziono.

– Jaka jest wartość tych plakatów?

– Firma zajmująca się wyceną i handlem tego typu rekwizytami (stare grafiki, plakaty, akwarele), na podstawie zdjęć plakatów, które były kiedyś w posiadaniu MCK, wyceniła je na ponad 20 tysięcy złotych.

– Poprzednia dyrektorka MCK Katarzyna Wesołowska-Karasiewicz oświadczyła, że nie miała możliwości przekazania obowiązków ani majątku. Jak to wyglądało w pana przypadku? Czy zapoznał się pan ze stanem majątku centrum w chwili obejmowania funkcji dyrektora?

– W chwili obejmowania stanowiska dyrektora nie podpisałem żadnego protokołu zdawczo-odbiorczego. Niedługo po objęciu stanowiska zarządziłem inwentaryzację budynku MCK i kina Nawojka.

– Jak już jesteśmy przy zmianie na stanowisku dyrektora placówki: proszę powiedzieć, jakie zmiany kadrowe ma pan na swoim koncie?

– Wszelkie ruchy kadrowe uwarunkowane były zmianami w schemacie organizacyjnym MCK, które wprowadzałem, aby jednostka funkcjonowała efektywnie oraz mogła sprostać nowym wyzwaniom

pielęgnowania i rozwijania kultury w naszym mieście.

– Członkowie Stowarzyszenia „Rzeczpospolita lipnowska” opowiedzieli mi o zebraniu, które miało mieć miejsce w styczniu tego roku. Wówczas, zgodnie z ich twierdzeniami, pracownicy MCK zostali postawieni przed wyborem: praca w centrum lub przynależność do stowarzyszenia. Czy pan pamięta takie zebranie?

– Uznając uprawnienia pracowników do swobodnego zrzeszania się, na zebraniu pracowników MCK 5 grudnia 2012 roku wyraziłem swój pogląd, że działalność niektórych stowarzyszeń mogłaby rzutować na efektywność i zaangażowanie pracowników MCK w czasie wykonywania obowiązków służbowych. Uwaga ta stanowiła wyłącznie przejaw mojej dbałości o interes Miejskiego Centrum Kulturalnego, nie stanowiła przejawu jakiegokolwiek próby dyskryminacji. Przynależność do jakiegokolwiek stowarzyszenia nigdy nie stała się powodem zwolnień pracowników. Zarzut tu przedstawiany jest wyrwany z kontekstu i w żaden sposób nie odnosi się do warunków pracy w MCK.

– Czy prawdą jest, że wypowiedział pan korzystanie z pomieszczenia MCK stowarzyszeniu „Rzeczpospolita lipnowska”, podczas gdy udostępnił pan bezpłatnie lokal stowarzyszeniu LTK im. Poli Negri?

– Użycie takiego sformułowania jak wypowiedzenie prawa do korzystania z sal MCK w stosunku do stowarzyszenia „Rzeczpospolita lipnowska” uważam za duże nadużycie i jest ono niezgodne z prawdą. Od chwili objęcia przeze mnie stanowiska dyrektora nie wpłynął do mnie ani jeden wniosek bądź też pismo w sprawie podjęcia współpracy. Zmiana dyrektora obowiązywała stowarzyszenie do podjęcia takich działań. Nie znalazłem też żadnych informacji (choćby na stronie internetowej) o jakiegokolwiek dotychczasowej formie współpracy MCK ze stowarzyszeniem „Rzeczpospolita lipnowska”. Mimo to w zapisach Krajowego Rejestru Sądowego, dotyczących stowarzyszenia, widniał adres siedziby: Lipno, ul. Piłsudskiego 22 – będący jednocześnie adresem MCK. W związku z tym faktem skontaktowałem się telefonicznie z ówczesnym prezesem stowarzyszenia, panem Donaldem Zielińskim, aby adres widniejący w KRS został zmieniony na adres rzeczywistej siedziby stowarzyszenia. Lipnowskie Towarzystwo Kulturalne im. Poli Negri nie ma swojej siedziby w budynku MCK. Przechowywane są tu jedynie w małym, nieogrzewanym pomieszczeniu na strychu rekwizyty związane z Polą Negri, z których – nota bene – MCK często korzysta przy okazji organizacji imprez kulturalnych.

dokończenie na str. 9

Dyrektor Miejskiego Centrum Kultury w Lipnie Arkadiusz Bejger

Wywiad

Brak dialogu...

dokończenie ze str. 8
– Alicja Żelechowska twierdzi, że odnalazła swoją kolekcję papieską na śmietniku w pobliżu MCK. Jak mogło do tego dojść?

– Informacja na temat istnienia kolekcji papieskiej w żaden sposób nie została zweryfikowana, potwierdzona przez dokumentację istniejącą w MCK. Kosz na śmieci nie jest objęty obserwacją ani zamknięty na klucz.

Ewentualna obecność jakichkolwiek przedmiotów w koszu przy „Bakalarce” nie może być podstawą do jakichkolwiek roszczeń, ponieważ każdy przechodzący tamtędy człowiek mógł umieścić w nim cokolwiek.

– **Poprzednia dyrektorka zgłosiła podczas sesji rady miejskiej rzekome zaginięcie wielu dzieł, kapliczki św. Antoniego, strojów dobrzyńskich. Czy rzeczywiście tych przedmiotów nie ma już w centrum?**

– Wszystko, co zostało ujęte w spisie inwentarzowym przy przejmowaniu przeze mnie majątku znajduje się tu nadal, również kapliczka i stroje dobrzyńskie. Zapraszam do zwiedzania.

– **Stowarzyszenie „Rzeczpospolita lipnowska” złożyło skargę na burmistrza Lipna zarzucając właśnie Dorocie Łańcuckiej szereg działań w MCK. Ja zastanawiam się, dlaczego tak się dzieje? Centrum ma przecież swojego szefa. Proszę powiedzieć, czy swoje decyzje konsultuje pan z włodarzem miasta, czy są panu w jakikolwiek sposób narzucane?**

– Paragraf 6 punkt 4 statutu Miejskiego Centrum Kulturalnego w Lipnie mówi: uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do dyrektora MCK posiada burmistrz miasta Lipna. W paragrafie 12 statutu jest zawarte: kontroli i oceny Miejskiego Centrum Kulturalnego w Lipnie dokonuje burmistrz miasta Lipna. Oświadczam, że żadne decyzje dotyczące funkcjonowania MCK nigdy nie były mi w żaden sposób narzucane. Pani burmistrz Dorota Łańcucka jest moim bezpośrednim przełożonym, więc mam pełne prawo i obowiązek rozmawiać z nią o sprawach bieżących i istotnych. Wspólnie z Urzędem Miejskim realizujemy przecież wiele nowych i ciekawych inicjatyw, z których korzystają mieszkańcy Lipna.

– **Przejdźmy do przyjemniejszych chwil. Obecnie mieszkańcy mogą oglądać wystawę fotografii „Noce i dni”, odbywają się zajęcia dla dzieci i młodzieży. Jakie niespodzianki, nowości przygotowuje dla lipnówian MCK? Czym chciałby pan za-**

chęcić mieszkańców do odwiedzenia centrum?

– W tym roku znacznie poszerzyliśmy naszą ofertę, pojawiło się dużo nowych warsztatów i zajęć dla dzieci, młodzieży a także dla dorosłych. Dzieci i młodzież zapraszamy np. na kurs kaligrafii, na zajęcia teatru tańca bądź grupy artystycznej, czy do uczestnictwa w orkiestrze Body Music, gdzie członkowie grają własnym ciałem. Oferta dla dorosłych jest również poszerzona i bardzo ciekawa. Zapraszamy na zajęcia z emisji głosu, szczególnie osoby, dla których głos jest narzędziem pracy. Doskonale funkcjonuje i stale rozwija się Dyskusyjny Klub Filmowy. Dorośli mogą zaprezentować swoje umiejętności sceniczne podczas prób teatru społecznego. Już wkrótce rozpocznie się nabór na warsztaty fotograficzne, a także warsztaty tworzenia wideoklipu. Dzięki nawiązaniu współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Animacji Kultury w Toruniu, prezentować będziemy różnego typu wystawy fotograficzne i malarские. Planujemy również otwarcie studia piosenki dla dzieci i młodzieży.

– **Jak pan ocenia swoją roczną pracę na stanowisku dyrektora MCK? Co udało się zrealizować, a co czeka na lepsze czasy?**

– Był to dla mnie bardzo trudny rok. Z jednej strony ogrom planów, marzeń i pomysłów związanych z rozwojem MCK, z drugiej – bardzo ciężka sytuacja finansowa (pozwalająca jedynie na pokrycie podstawowych potrzeb jednostki), która skutecznie hamowała wiele z moich zamierzeń. Niemniej jednak jestem dumny z tego, że mimo niesprzyjających warunków udaje mi się kierować instytucją, którą dzięki ogromnemu zaangażowaniu instruktorów stale rozwijam dla mieszkańców naszego miasta. Oprócz nowej, ciekawej oferty zajęć dla dzieci i młodzieży zorganizowaliśmy w tym roku wiele wspaniałych spotkań z artystami, koncertów i warsztatów tematycznych, byliśmy współorganizatorami wielu inicjatyw i wydarzeń kulturalnych. Udało się stworzyć Dyskusyjny Klub Filmowy, uczestniczymy w programie intermedialnym „Kinoszkoła”. W przyszłym roku planujemy stworzyć studio piosenki, w którym dzieci i młodzież będą mogli nagrywać własne wykonania piosenek, tworzyć nowe utwory muzyczne pod czujnym okiem instruktorów. Wiosną przyszłego roku zostanie odnowiona elewacja kina Nawojka.

– **Dziękuję za rozmowę.**

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Lipno

Mają swoją jesień

W „Przedszkolu w parku” zakończył się jesienny konkurs plastyczny. Zwycięzczynią została Martyna Ryska, a wykonany przez laureatkę kapelusz ozdobi głowę przedszkolnej Pani Jesieni.

Przedszkolaki licznie wzięły udział w jesiennym konkursie. Najpierw było zbieranie darów jesieni, potem szukanie pomysłów i angażowanie do wykonania trudniejszych zadań rodziców, aż wreszcie przyszedł czas na publiczną prezentację. Własnoręcznie wykonane dzieła wraz z danymi autorów zostały wystawione w auli placówki i poddane wnikliwej ocenie. Jurorami w tym konkursie były same przedszkolaki i głosowały również w jesienny sposób.

– Dostajemy kasztany do ręki i musimy położyć obok najładniejszej pracy – informuje Kacper.

Oceniały wszystkie dzieci, a pracownicy przedszkola – przy współpracy z przedstawicielem przedszkolaków – liczyli kasztany pozostawione przy poszczególnych dziełach. Wybór nie był łatwy, wszystkie prace zasługiwały na wyróżnienie. I tak się stało. Nagrody pocieszenia trafiły do wszystkich uczestników konkursu, a do laureatek premiowanych

miejsc nagrody główne.

– Pani Jesień trzy tygodnie czekała na wasze prace – mówiła podczas finałowej gali przedszkolanka Monika Bober.

Zwycięzczynią konkursu została Martynka Ryska, drugie miejsce przypadło Martynce Le-

wandowskiej, a trzecie Julii Cyranowicz.

Jesień własnoręcznie ubrana przez młodych artystów wita wszystkich gości „Przedszkola w parku” i przypomina o panującej właśnie pięknej porze roku.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Chwila skupienia przed głosowaniem

Dyrektor Grażyna Sadowska wręczyła nagrody laureatom (na zdj. z Julką Cyranowicz i Martynką Lewandowską)

Kacper otrzymał nagrodę pocieszenia

Uczestnicy konkursu z niecierpliwością czekali na werdykt jury

Lipno

Nasi wokaliści góraj

W minioną sobotę troje młodych muzyków reprezentujących Lipno stanęło na podium festiwalu piosenki religijnej. Nagrody wyśpiewali: Michał Kamiński, Aleksandra Palczak i Klaudia Kopczyńska.

Michał może odnotować kolejny sukces na swoim koncercie

Dobrze rozpoczął się rok szkolny dla utalentowanych muzyków młodych lipnowian. Wyruszyli na VI Orioński Festiwal Piosenki Religijnej „Deo Gratias” do Włocławka i zachwycili jurorów. W konkursie uczestniczyli wokaliści z całego kraju, a oceniani byli w różnych kategoriach wiekowych.

W kategorii soliści młodszy pierwszy miejsce przypadło lipnowianinowi Michałowi Kamińskiemu z Publicznej Szkoły Muzycznej I stopnia w Lipnie.

– Była to impreza dwudniowa, Michał wyśpiewał pierwsze miejsce, a już 30 listopada wystąpi na kolejnym konkursie, tym razem w Ślesinie – mówi Marek Kamiński, tata Michała.

Oprócz Michała, z Lipna startowała też Ola Palczak – zajęła pierwsze miejsce (reprezentowała Miejskie Centrum Kulturalne) oraz Klaudia Kopczyńska – zajęła trzecie miejsce (reprezentowała Publiczne Gimnazjum nr 1).

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Dobrzyń nad Wisłą

Przedszkolaki idą w świat

W środę przedszkolaki z Niepublicznego Przedszkola artystyczno-językowego „Mały Europejczyk” w Chalinie odwiedziły Muzeum Dobrzyńskie oraz Bibliotekę Publiczną w Dobrzyńcu nad Wisłą.

Maluchom podobało się w muzeum

W dobzyńskim muzeum maluchy zapoznały się z eksponatami. – Była to kolejna, po wycieczce do skansenu w Sierpcu, wyprawa przybliżająca maluchom zagadnienia związane z kulturą i tradycją regionu – mówi dyrektor Urszula Kukiełczyńska. – W grudniu przedszkolaki pojadą jeszcze do Muzeum Etnograficznego do

Włocławka.

W środę dzieci odwiedziły też bibliotekę. Podczas zabaw miały okazję poszerzyć swoją wiedzę o książkach i czytelnictwie oraz zapoznały się z bogatym księgozbiorem dla nich. Wiosną małych Europejczyków odwiedzi pisarz.

opr. (aba),
fot. nadesłane

Klasa I a ze Szkoły Podstawowej im. Gustawa Zielińskiego w Skępem. Uczniowie: Bartłomiej Goryński, Remigiusz Matuszeński, Maciej Wierkus, Marcin Lisiecki, Lena Kępczyńska, Michał Witkowski, Michał Kaczorowski, Roksana Miżyńska, Adam Drygulski, Łukasz Skibiński, Natalia Elwertowska, Łukasz Muranowski, Szymon Błoński, Michał Janiszewski, Patryk Kępiński, Mikołaj Istygniejew, Jakub Drwęcki, Jakub Kwaśnicki, Milena Wąsicka, Maciej Piotrowski, Krystian Sobociński, Sebastian Miśkiewicz, Oliwia Langowska, Mikołaj Moderski, Dominika Rudnicka, Karolina Ostrowska, Oktawiusz Kawczyński, Tomasz Uzarski, Julia Drożyńska, Oliwia Czarnecka, Zuzanna Muszałowska, Rafał Boniecki. Wychowawczyni Grażyna Mierzejewska.

Klasa I b ze Szkoły Podstawowej im. Gustawa Zielińskiego w Skępem. Uczniowie: Krystian Leśniewski, Amelia Tężycka, Natalia Warsicka, Katarzyna Wąsicka, Aleksander Michalski, Mateusz Kaczorowski, Seweryn Jasiński Grębosz, Klaudia Ozimkowska, Mateusz Narożny, Kaja Kąkolewska, Monika Meller, Klaudia Pruśkiewicz, Patryk Skibiński, Stanisław Karpiński, Marcin Walczewski, Weronika Marciniak, Mikołaj Elwertowski, Hubert Wąsicki, Małgorzata Urbańska, Jakub Skibicki, Katarzyna Kalkstein, Adam Mierzejewski, Patrycja Balcerzak, Aneta Wiśniewska, Patryk Miłkowski. Wychowawczyni Agnieszka Błaszczuk.

fot. Lidia Jagielska

Za tydzień w CLI kl. I c ze Skępego i pierwszaki z Wichowa

05:00 Wstawaj! Gramy! (2451) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (70) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (55) - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy (56) - serial
10:00 Trudne sprawy (51) - serial
11:00 Dlaczego ja? (347) - serial
12:00 Fat Killers - zabójcy tłuszczu (9) - rozrywka
13:00 STOP Drogówka
14:00 Pierwsza miłość (1774) - serial
14:45 Trudne sprawy (48) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (602) - serial
17:00 Dlaczego ja? (486) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1775) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (362) - serial
20:00 Zdrady (10) - serial
21:00 Hotel 52 (10) - serial
22:00 XXL (10) - serial
23:00 Fat Killers - zabójcy tłuszczu (9) - rozrywka
00:15 Zemsta kobiety w średnim wieku - dramat obyczajowy; Po dwudziestu latach małżeństwa Rose zostaje zdradzona przez małżonka. Jego kochanką jest jej asystentka i najlepsza przyjaciółka. Opuszczona i upokorzona Rose przeżywa chwilę najczarniejszej rozpacz. W otrząśnięciu się z depresji pomagają jej dzieci, których perypetie pozwalają Rose odeswać się od smutnej rzeczywistości, i dwie przyjaciółki wyznające teorię, że najlepszym lekarstwem na złamane serce są zakupy w eleganckich butikach.
02:00 Dziewczyny z fortuną (61) - rozrywka

04:55 4music - muzyka
06:00 Ukryta miłość (103) - serial
06:55 Mega Chichot - rozrywka
07:25 What's New, Scooby Doo? - serial
07:55 What's New, Scooby Doo? - serial
08:25 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego
08:55 Komisarz Rex (2) - serial
09:55 Niepokromiona miłość (47) - serial
10:50 Kiedy się zakocham (102) - serial
11:50 Przyjaciele z Kieszonkowa (23) - serial
12:10 Przyjaciele z Kieszonkowa (24) - serial
12:30 Simba (38) - serial
13:00 Mega Chichot - rozrywka
13:30 Tylko miłość (48) - serial
14:30 Szpilki na Giewoncie (22) - serial
15:30 Komisarz Rex (3) - serial
16:30 Hotel 52 (48) - serial
17:30 Niepokromiona miłość (48) - serial
18:30 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego
19:00 What's New, Scooby Doo? - serial
19:30 Scooby & Scrappy Doo Show
20:00 Rocky IV - film sensacyjny; Rocky Balboa jedzie do ZSRR, aby wziąć udział w pojedynku z radzieckim bokserem Iwanem Drago. Chce także pomóc przyjaciołom, którego Drago zabił na ringu. Kiedy Rosjanin niemal zwycięża Rocky'ego, wydaje się, że reprezentujący wolny świat Balboa musi ulec, ten jednak nagle przytomnieje i nokautuje Rosjanina na pięć minut przed ostatnim gongiem.
21:55 Na dnie piekła - film sensacyjny
23:50 Moce ciemności - thriller
01:50 STOP Drogówka
02:50 To był dzień

07:30 Dziennik telewizyjny
08:05 Okrasa tamie przepisy
08:40 Miejsce z historią (10) - dokument
09:00 Kryptonim "turyści" (3) - serial
10:00 Dzika Polska (156) - dokument
10:35 Szlakiem gwiazd (13) - rozrywka
11:00 Zaproszenie
11:30 Encyklopedia muzyczna - muzyka
12:05 Ocalić od zapomnienia (9)
12:30 Ex libris
12:50 Cudze listy - dokument
13:55 Dziewczęta z Auschwitz - dokument
15:00 Sensacje XX wieku (111, 112)
16:00 Cała prawda o... (1) - dokument
17:05 Marszałek Piłsudski (1) - serial
18:05 Kalendarium historyczne
18:45 Ex libris19:00 Dziennik telewizyjny
19:40 Gdy świat się wali (21) - dokument
20:45 Flesz historii
21:05 Polska i świat z historią w tle (114)
21:30 Szerokie tory (113) - dokument
22:05 Spór o historię (63) - dokument
22:45 Sprint przez historię Przemysława Babiarza
23:15 Polska i świat z historią w tle (80)
23:35 Kontakty (4) - dokument
00:10 Gdy ogień nastąpił - dokument
00:30 Szlakiem gwiazd (13) - rozrywka
01:05 Za kulisami PRL (24) - dokument
01:35 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (4) - dokument
02:15 Odwyk - dokument

05:55 Faceci do wzięcia (34) - serial
06:30 Lokatorzy (28) - serial
07:05 M jak miłość (375) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:35 Barwy szczęścia (1002) - serial
11:15 Na dobre i na złe (171) - serial
12:10 Makłowicz w podróży
12:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (4) - dokument
13:20 Szkoła życia (41) - serial
14:15 Postaw na milion - rozrywka
15:05 Rodzinka.pl (92) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:05 Pogoda
16:15 Na dobre i na złe (536) - serial
17:15 Szkoła życia (42) - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram - wiadomości sportowe
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia (1002) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1003) - serial
20:40 Raj dla par - komedia; Dave i Ronnie to stateczna para, w której pożycie wkłada się monotonia. Joey i Lucy są ze sobą od czasów liceum. Shane i Trudy niedawno się poznali. Jason i Cynthia rozważają rozwód. Ostatnią szansę zażegnania kryzysu widzą w terapii małżeńskiej odbywającej się na wyspie na południowym Pacyfiku. Postanawiają namówić do wyjazdu pozostałe pary. Podczas gdy oni mają zamiar naprawiać związek, pozostali planują korzystać z uroków wyspy. Wszyscy lądują w luksusowym kurorcie, jednak na miejscu okazuje się, że terapia jest obowiązkowa.
22:40 Besouro - film sensacyjny
00:25 Korzenie Europy (2) - dokument
01:40 Bajland - czarna komedia

05:35 We dwoje (7) - rozrywka
06:50 Męski typ (1) - talk show
07:20 Sąd rodzinny (152) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (449) - serial
09:15 Dr House (10) - serial
10:15 Ostry dyżur (5) - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny (153) - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (450) - serial
14:55 Bananowy doktor (7) - serial
15:55 Czerwony Orzeł (18) - serial
17:05 Punkt krytyczny (4) - serial
18:00 Dr House (11) - serial
19:00 Bananowy doktor (8) - serial
20:00 Krokodyl Dundee II - komedia; Sue grozi śmiertelne niebezpieczeństwo. Dziennikarka wpłatała się w aferę narkotykową i zadarła z szefem mafii. Aby uchronić ukochaną przed jego ludźmi, pogromca krokodyli wraca do Australii. Gangsterzy podążają ich tropem na antypody. Nie doceniając przeciwnika, wpadają w zastawioną w buszu pułapkę.
22:20 Alcatraz (6) - serial
23:20 Harold i Kumar uciekają z Guantanamo - komedia; Harold Lee i Kumar Patel wybierają się w podróż do Holandii, gdzie jeden z nich zamierza wyznać miłość ukochanej. Podczas lotu dochodzi do zaskakujących wydarzeń z ich udziałem, w efekcie których przyjaciele zostają uznani za terrorystów i zamiast w Amsterdamie lądują w Guantanamo na Kubie.
01:35 Arkana magii - rozrywka

08:00 Informacje kulturalne
08:25 Metr nad ziemią - dokument
09:30 Urząd - film obyczajowy
11:10 Stacja bezsenność - nowele filmowe
12:00 Urszula Dudziak, Grażyna Auguścić i trio Andrzeja Jagodzińskiego - muzyka
13:05 Informacje kulturalne
13:25 Urząd - film obyczajowy
15:05 Cybulski - ostatnia podróż - kultura
16:00 Feliksy 2013 - dokument
16:20 125 lat Teatru im. Jaracza w Łodzi - dokument
16:40 Sztuka czytania
17:20 Metr nad ziemią - dokument
18:15 Dróżnik - film krótkometrażowy
18:25 Na św. Wincentego - film krótkometrażowy
18:35 Stacja bezsenność - nowele filmowe
19:30 Tajemnice Wiklinowej Zatoki (2) - serial
19:50 Radostki - film krótkometrażowy
20:20 Hala odlotów (44) - talk show
21:10 Mad Men (8) - serial
22:15 Wygrany - dramat obyczajowy; Oliver Linovsky to utalentowany amerykański pianista polskiego pochodzenia. Jego karierę zakłóca porażka w Konkursie Chopinowskim.
00:20 Hala odlotów (44) - talk show
01:20 Zona. Teren prywatny - thriller

05:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie - publicystyka
08:25 Telezakupy
09:00 Ojciec Mateusz (63) - serial
09:55 Tajemnice ptaków (2) - dokument
10:30 Wszystko, co chcielibyście wiedzieć o giełdzie
11:00 Świat się kręci
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Przepis dnia
12:45 Tajemnice ptaków (3) - dokument
13:20 Wszystko, co chcielibyście wiedzieć o giełdzie
13:50 Jaka to melodia? - rozrywka
14:25 Moda na sukces (5883) - serial
14:50 Przepis dnia
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:15 Klan (2494) - serial
15:40 Bonanza (165) - serial
16:40 Polska non stop
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan (2495) - serial
18:30 Świat się kręci
19:20 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Transat Jacques Vabe – kronika
20:15 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz (131) - serial
21:25 Sprawa dla reportera - dokument
22:25 Kierowca dla Wiery - dramat ob.
00:25 Świat się kręci
01:15 Bonanza (165) - serial
02:20 Czarna suknia - dramat psychologiczny

05:20 Rozmowy w toku (2232) - talk show
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Na Wspólnej (1818) - serial
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (249) - serial
12:15 Szpital (123) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (1089) - serial
14:00 Wawa non stop (47) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (250) - serial
16:00 Rozmowy w toku (2233) - talk show
17:00 Szpital (124) - serial
18:00 Wawa non stop (48) - rozrywka
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1819) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (1090) - serial
21:30 Kuchenne rewolucje (10) - rozrywka
22:30 Kiler - komedia kryminalna; Nieśmiały i zagubiony 30-letni taksówkarz Jurek K. uważa się za pechowca i nieudacznika. Zdarza się jednak coś, co zmienia jego życie. Niezwykle podobieństwo do płatnego zabójcy o pseudonimie Kiler sprawia, że Jurek zostaje aresztowany. Międzynarodowa sława kryminalisty zyskuje mu podziw i szacunek ludzi, z którymi przychodzi mu dzielić całą, policjantów i więziennej służby. Spotyka się też z zainteresowaniem płci przeciwnej. Gdy zostaje oddbity przez gangsterów, którzy żądają od niego wykonania brudnej roboty, postanawia działać.
00:45 Superwizjer
01:20 Uwaga!
01:35 Arkana magii (1096) - rozrywka
02:55 Rozmowy w toku (2233) - talk show

06:00 Kasia i Tomek (27) - serial
06:30 Kasia i Tomek (28) - serial
07:00 Tom i Jerry (62) - serial
07:05 Tom i Jerry (63) - serial
07:10 Tom i Jerry (64) - serial
07:25 Timon i Pumba (69) - serial
08:00 Zaklinacz psów (11) - dokument
09:00 Bankomat. Wyścig z czasem (7)
09:55 Wojciech Cejrowski. Boso Karaiby (6) - dokument
10:30 Zaginiony świat (38) - serial
11:30 Niania (25) - serial
12:00 Niania (26) - serial
12:30 Zbuntowany anioł (11) - serial
13:30 Zbuntowany anioł (12) - serial
14:30 Niania (27) - serial
15:00 Niania (28) - serial
15:30 Stare dranie z Ameryki (9) - rozrywka
16:00 Akademia policyjna (5) - serial
17:00 Akademia policyjna (8) - serial
18:00 Zaginiony świat (39) - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (3) - serial
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (5) - serial
20:00 George prosto z drzewa - komedia; George uratował się z katastrofy samolotu, który rozbił się nad afrykańskim buszem. Wychowało go stado goryli, wśród których ma przyjaciół. Pewnego dnia do dżungli przybywa Ursula z narzeczonym.
21:55 24 godziny - thriller
00:00 Zabójcy w maskach - film sensacyjny
02:00 Zobacz to!

PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

PIĄTEK 20:00 TVN

Shrek Forever

Film animowany, 120 min., USA, 2010

Czwarta część animowanej sagi o przygodach sympatycznego, acz nieokrzesanego ogra i jego przyjaciół. Życie Shreka i Fiony upływa w szczęściu. Ogr tęskni jednak do dawnych, wypełnionych przygodami dni. Kiedy w okolicy pojawia się karzeł Rumpelnicki, potrafiący spełniać życzenia, Shrek decyduje się zawrzeć z nim niezwykle układ. W wyniku zaklęcia ogr trafia do alternatywnej rzeczywistości rządzonej przez niegodziwego karla. Shrek wraz z przyjaciółmi mają zaledwie dobę, by odwrócić zaklęcie i przywrócić światu dawną postać.

SOBOTA 21:25 TVP 1

Armageddon

Film katastroficzny, 155 min, USA, 1998

Szef NASA Dan Truman i jego zespół odkrywają, że w stronę Ziemi zmierza olbrzymia asteroida, równa powierzchnią Teksasowi. Jej zderzenie z planetą spowoduje zagładę. Truman pośpiesznie opracowuje plan ocalenia. Jego koncepcja zakłada dotarcie do asteroidy promem kosmicznym i umieszczenie ładunków nuklearnych w wywierconych wcześniej otworach. Ich wybuch rozerwie asteroidę. Truman zwraca się o pomoc do Harry'ego Stampera, specjalisty w dziedzinie wiertnictwa.

NIEDZIELA 20:00 TV PULS

American Pie

Komedia, 120 min, USA, 1999

Czterech młodych chłopców - Jim, Kevin, Finch i Oz- postanawia przed pójściem do college'u zdobyć pierwsze doświadczenia seksualne. Nie pozostało im już jednak wiele czasu na realizację tego zamierzenia. Ostatnią szansą ma być bal z okazji zakończenia szkoły. Zniecierpliwieni licealiści przekonują się, że droga do świata seksu pełna jest komplikacji, pułapek, a także upokorzeń. Ale największym niebezpieczeństwem okazuje się nieodwzajemniona miłość.

PONIEDZIAŁEK 20:05 Polsat

Pojutrze

Film SF, 145 min, USA, 2004

Klimatolog Jack Hall przeprowadził badania, które potwierdzają tezę o nadchodzeniu epoki lodowcowej. Oderwanie się od Antarktydy fragmentu pokrywy lodowej wywołuje serię kataklizmów. Na Hawajach szaleje huragan, Indie paraliżuje zamięć śnieżna, na Tokio spada gigantyczny grad, a Los Angeles zostaje zniszczone przez tornado. Jack stara się powiadomić Biały Dom o zbliżającej się klęsce żywiołowej, jednak nikt nie daje wiary jego diagnozom. Tymczasem Nowy Jork zalewa ogromna fala powodziowa. Niebawem następuje gwałtowny spadek temperatur.

05:55 Info poranek
07:45 Zus dla Ciebie
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie - publicystyka
08:25 Telezakupy
09:00 Ojciec Mateusz (64) - serial
09:55 Tajemnice ptaków (3) - dokument
10:30 Wszystko, co chcielibyście wiedzieć o gieldzie
11:00 Świat się kręci
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Przepis dnia
12:40 Tajemnice ptaków (4, 5) - dokument
13:40 Jedna scena (19) - kultura
14:00 Jaka to melodia? - rozrywka
14:30 Masz prawo znać prawo (8)
14:50 Przepis dnia
15:00 Wiadomości
15:15 Klan (2495) - serial
15:40 Sprawa dla reportera - dokument
16:40 Polska non stop
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 34. Wieczory Humoru i Satyry - Lidzbark 2013 - Kabaretowa noc pod gwiazdami - rozrywka
18:30 Świat się kręci
19:20 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:15 Pogoda
20:30 Popieluszek. Wolność jest w nas (4)
21:30 Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki - film przygodowy
23:40 Opole 2013 - Gala jubileuszowa - rozrywka
00:45 Film fabularny - film fabularny
02:40 Świat się kręci

05:20 Rozmowy w toku (2233) - talk show
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Na Wspólnej (1819) - serial
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (250) - serial
12:15 Szpital (124) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (1090) - serial
14:00 Wawa non stop (48) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (251) - serial
16:00 Rozmowy w toku (2234) - talk show
17:00 Szpital (125) - serial
18:00 Wawa non stop (49) - rozrywka; Dobrusia i Dawid ponownie są razem. Założona przez chłopców firma rozpoczyna działalność. Niestety, pierwsze zlecenie Janka kończy się niepowodzeniem.
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Shrek Forever - film animowany
22:00 G.I. Joe: czas Kobry - film sensacyjny; Elitarna jednostka wojskowa G. I. JOE staje przed najtrudniejszym zadaniem w historii działalności. Destro, handlarz bronią, wykrada ładunek śmiercionośnych rakiet. Okazuje się, że jest on powiązany z tajemniczą organizacją o nazwie Kobra, której celem jest zburzenie politycznego porządku świata. Członkowie G. I. JOE muszą odzyskać stracone rakiety, nim zostaną wystrzelone i świat pogrąży się w chaosie.
00:25 Kuba Wojewódzki (10) - talk show
01:30 Uwaga!
01:45 Arkana magii (1097) - rozrywka

05:30 Z archiwum policji (6) - dokument
06:00 Kasia i Tomek (29) - serial
06:30 Kasia i Tomek (30) - serial
07:00 Tom i Jerry (65) - serial
07:05 Tom i Jerry (66) - serial
07:10 Tom i Jerry (67) - serial
07:25 Timon i Pumba (70) - serial
08:00 Taki jest świat
09:00 Menu na miarę
09:30 Kręcimy z gwiazdami (8) - rozrywka
10:30 Zaginiony świat (39) - serial
11:30 Niania (27) - serial
12:00 Niania (28) - serial
12:30 Zbuntowany anioł (12) - serial
13:30 Zbuntowany anioł (13) - serial
14:30 Niania (29) - serial
15:00 Niania (30) - serial
15:30 Stare dranie z Ameryki (10) - rozrywka
16:00 Akademia policyjna (6) - serial
17:00 Akademia policyjna (9) - serial
18:00 Zaginiony świat (40) - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (4) - serial
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (6) - serial
20:00 Zabójcze zlecenie - film sensacyjny
21:55 6-ty dzień - film akcji
00:35 Dzień żywych trupów - horror
02:20 Zobacz to!

05:55 Faceci do wzięcia (35) - serial
06:30 Lokatorzy (29) - serial
07:05 M jak miłość (376) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:35 Barwy szczęścia (1003) - serial
11:15 Na dobre i na złe (172) - serial
12:15 W krainie lwów (1) - dokument
12:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (5) - dokument
13:20 Szkoła życia (42) - serial
14:15 Kabaret Moralnego Niepokoju - rozrywka
15:05 Rodzinka.pl (93) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:10 Pogoda
16:20 U Pana Boga w ogródku (9) - serial
17:15 Szkoła życia (43) - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia (1003) - serial
20:00 Boscy w sieci (9) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1004) - serial
20:45 Rodzinka.pl (121) - serial; W ostatniej chwili praca uniemożliwia Natalii i Ludwikowi wyjazd z dziećmi na wakacje. Marek i Maria ich zastępują. Cała piątka jedzie do hotelu nad jeziorem. Maria pilnuje, żeby chłopcy się nie poparzyli, a w wolnych chwilach flirtuje. Marek uczy Mateusza, Kubę i Tomka, jak wzbudzić zachwyt kobiety.
21:15 Rodzinka.pl (122) - serial
21:50 Dzięki Bogu już weekend (21) - rozrywka
23:05 Tylko dla dorosłych (21) - rozrywka
23:30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (10) - serial
00:25 Raj dla par - komedia
02:30 Nowa (4) - serial

05:35 We dwoje (8) - rozrywka
06:50 Męski typ (2) - talk show
07:20 Sąd rodzinny (153) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (450) - serial
09:15 Dr House (11) - serial
10:15 Ostry dyżur (6) - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny (154) - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (451) - serial
14:55 Bananowy doktor (8) - serial
15:55 Czerwony Orzeł (19) - serial
17:05 Punkt krytyczny (5) - serial
18:00 Dr House (12) - serial
19:00 Bananowy doktor (9) - serial
20:00 Speed Racer - film obyczajowy; Speed Racer jest młodym, utalentowanym kierowcą rajdowym. Jego kolejne zwycięstwa nikogo nie dziwią - chłopak pochodzi z rodziny od lat związanej z wyścigami samochodowymi. Jego zmarły brat Rex był legendarnym kierowcą, a ojciec jest konstruktorem samochodów. Odrzucając propozycję lukratywnego kontraktu, Speed stawia rodzinny interes na skraju bankructwa. Jedynym wyjściem z sytuacji jest udział w niebezpiecznym wyścigu, w którym musi pokonać kierowców z ekipy Royaltton Industries.
22:50 Amerykański ninja II - film sensacyjny; Z amerykańskiej ambasady w jednym z państw na Pacyfiku uprowadzono kilku strażników, żołnierzy marynarki wojennej.
00:35 Mentalista (11) - serial
01:40 Miss Agent - komedia sensacyjna

08:15 I tak nie zależy nam na muzyce - dokument
09:50 Jest sprawa - komedia
11:25 Profesor Zazul - film krótkometrażowy
12:00 Maja Plisiecka - bogini tańca - dokument
13:05 Dzień ostatni - dzień pierwszy (3) - serial
13:50 Jest sprawa - komedia
15:20 Libera - Przewodnik po sztuce - dokument
15:35 Dróżnik - film krótkometrażowy
15:45 Na św. Wincentego - film krótkometrażowy
16:00 Wychodząc z cienia - dokument
16:40 Kulturanek
17:20 I tak nie zależy nam na muzyce - dokument
18:55 Profesor Zazul - film krótkometrażowy
19:30 Tajemnice Wiklinowej Zatoki (3) - serial
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Rashomon - dramat obyczajowy
22:00 Tygodnik kulturalny - kultura
22:50 Mad Men (8) - serial
23:55 Zaraz jass (5) - muzyka
00:25 Informacje kulturalne
00:45 Rashomon - dramat obyczajowy
02:20 S-21. Mordercza machina Czerwonych Khmerów - dokument

05:00 Wstawaj! Gramy! (2452) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (71) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (57) - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy (58) - serial
10:00 Trudne sprawy (52) - serial
11:00 Dlaczego ja? (348) - serial
12:00 Nasz nowy dom (6) - rozrywka
13:00 STOP Drogówka
14:00 Pierwsza miłość (1775) - serial
14:45 Trudne sprawy (49) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (603) - serial
17:00 Dlaczego ja? (487) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1776) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (363) - serial
20:00 Tylko taniec - Got to Dance (8) - rozrywka
22:05 W dolinie Elah - dramat kryminalny; Młody amerykański żołnierz Mike Deerfield powraca z misji w Iraku. Wkrótce po przybyciu do bazy w Nowym Meksyku znika bez śladu. Przełóżeni utrzymują, że chłopak dopuścił się dezerccji. W tę wersję nie wierzą jego rodzice, emerytowany lekarz wojskowy Hank i jego żona Joan. Hank na własną rękę rozpoczyna poszukiwania syna. Z pomocą przychodzi mu policjantka Emily Sanders, która jest gotowa zaryzykować karierę, by odkryć prawdę. Wkrótce na jaw wychodzą wstrząsające fakty dotyczące pobytu Mike'a w Iraku.
00:40 Prześladowca II - thriller
02:35 Dziewczyny z fortuną (62) - rozrywka

04:55 4music - muzyka
06:00 Ukryta miłość (104) - serial
06:55 Jaś Fasola - rozrywka
07:25 What's New, Scooby Doo? - serial
07:55 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
08:25 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego - serial
08:55 Komisarz Rex (3) - serial
09:55 Nieposkromiona miłość (48) - serial
10:50 Kiedy się zakocham (103) - serial
11:50 Przyjaciele z Kieszonkowa (25) - serial
12:10 Przyjaciele z Kieszonkowa (26) - serial
12:30 Simba (39) - serial
13:00 Dekoratorium
13:30 Tylko miłość (49) - serial
14:30 Szpilki na Giewoncie (23) - serial
15:30 Komisarz Rex (4) - serial
16:30 Hotel 52 (49) - serial
17:30 Nieposkromiona miłość (49) - serial
18:30 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego - serial
19:00 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
19:30 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
20:00 Agent XXL - komedia sensacyjna
22:00 STOP Drogówka
23:55 Żądze i pokusy - film erotyczny
00:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (18) - serial
01:50 To był dzień
02:50 4music - muzyka

07:30 Dziennik telewizyjny
08:10 Makłowicz w podróży
08:45 Miejsce z historią (7) - dokument
09:00 Marszałek Piłsudski (1) - serial
10:05 Tropami mitów (1) - dokument
11:00 Zaproszenie
11:35 Gdy świat się wali (21) - dokument
12:35 Polska i świat z historią w tle (114)
13:00 Szerokie tory (113) - dokument
13:35 Spór o historię (63) - dokument
14:20 Sprint przez historię Przemysława Babiara
15:00 Kontakty (4) - dokument
15:35 Gdy ogień nastąpił - dokument
15:55 Krzyż Grunwaldu dla Lipska
16:30 Nie dla wszystkich nastał pokój (2)
17:00 Marszałek Piłsudski (2) - serial
18:05 Encyklopedia II wojny światowej (43) - dokument
18:35 Encyklopedia II wojny światowej (26) - dokument
19:05 Dziennik telewizyjny
19:50 Ginące cywilizacje (1) - dokument
21:00 Cafe Historia (63) - publicystyka
21:30 Szerokie tory (60) - dokument
22:10 Sensacje XX wieku (111, 112)
23:05 Królowie mórz (9) - dokument
23:35 Za kulisami PRL (25) - dokument
00:10 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (5) - dokument
00:40 Zaproszenie
01:15 Wymarsz - dokument

05:35 Moda na sukces (5880) - serial
06:00 Moda na sukces (5881) - serial
06:25 Cudowne miejsca
06:55 Pełnosprawni - magazyn
07:15 Las bliżej nas
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl
08:30 Magazyn Ligi Mistrzów - magazyn
08:55 Dora poznaje świat (40) - serial
09:30 Pingwiny z Madagaskaru (15) - serial
09:55 iCarly (10) - serial
10:35 Jak to działa?
11:10 Szlakiem gwiazd - rozrywka
11:35 Nie ma jak Polska
12:05 Weekendowy magazyn filmowy - kultura
12:30 Jaka to melodia? - rozrywka
13:05 Blondynka (23) - serial
14:00 Enklawy dzikiej przyrody (8) - dokument
14:40 Okrasa łamie przepisy
15:20 Obcy na poddaszu - film fantastyczny
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Ojciec Mateusz (131) - serial
18:25 Sąsied na widelcu (10) - rozrywka
19:10 Smerfy (267) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Białe-Czerwoni (16) - magazyn
20:07 GOL T-Mobile Ekstraklasa - magazyn
20:10 Pogoda
20:25 Komisarz Alex (50) - serial
21:25 Armageddon - film katastroficzny
00:00 Opole 2013 - Gala jubileuszowa - rozrywka
01:00 Żywe trupy (10) - serial
01:50 Film fabularny - film fabularny

05:50 Mango - Telezakupy
07:55 Kobieta na krańcu świata (9) - dokument
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej (1816) - serial
11:25 Na Wspólnej (1817) - serial
11:50 Na Wspólnej (1818) - serial
12:10 Na Wspólnej (1819) - serial
12:50 Ugotowani (9) - rozrywka
13:50 Perfekcyjna pani domu (10) - rozrywka
14:50 MasterChef (10) - rozrywka
15:55 Przepis na życie (10) - serial
16:55 Bitwa o dom (10) - rozrywka
18:00 Kuchenne rewolucje (10) - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport - wiadomości sportowe
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Mam talent (10) - rozrywka
21:55 Duchy moich byłych - komedia romantyczna; Lekkomysłny, ceniący ponad wszystko dobrą zabawę Connor nie myśli o tym, żeby się ustatkować, w przeciwieństwie do młodszego brata, w którego ceremonii ślubnej ma uczestniczyć. Podczas uroczystości mężczyznę nawiedzają duchy byłych dziewczyn, z którymi rozstał się zawsze z własnej inicjatywy i zazwyczaj w nieprzyjemnych okolicznościach. Przewodniczką po świecie byłych narzeczonych jest pierwsza miłość Connora, Jenny.
00:00 Kłątwa - horror
01:55 Uwaga!
02:10 Arkana magii (1098) - rozrywka

06:00 Tygrysy Europy (7) - serial
07:05 M jak miłość (1014) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:00 Sztuka życia
11:30 Barwy szczęścia (1000) - serial
12:00 Barwy szczęścia (1001) - serial
12:35 Barwy szczęścia (1002) - serial
13:05 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze (31) - rozrywka
13:15 Superzaradni - dokument
14:00 Familiada - rozrywka
14:40 Rodzinka.pl (121) - serial
15:10 Rodzinka.pl (122) - serial
15:40 Boscy w sieci (9) - serial
15:45 Słowo na niedzielę
15:55 Czas honoru (75) - serial
16:55 Dzięki Bogu już weekend (20) - rozrywka
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Postaw na milion – kulisy - dokument
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 The Voice of Poland (16) - rozrywka
22:30 Trzynasty wojownik - film przygodowy; Arabski poeta Ahmed ibn Fahdlan zostaje zesłany przez sultana za karę na daleką północ, do Europy. W drodze przyłącza się do napotkanej grupy wikingów. Z przerażeniem odkrywa, że ma wziąć udział w wyprawie przeciwko legendarnemu potworowi, który od wieków terroryzuje ich społeczność. Potwór zostanie pokonany przez dwunastu najlepszych wojowników, ale tylko wtedy, gdy przyłączy się do nich trzynasty, który nie jest wikingiem.
00:25 Niekoniecznie jest źle - piosenki Lecha Janerki - muzyka
01:20 Drugi wymiar - film sf

06:10 Misja Martyna (8) - rozrywka
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Obcy w Ameryce (8) - serial
09:40 Człowiek – cel (5) - serial
10:40 Przyjaciele (17) - serial
11:10 Przyjaciele (18) - serial
11:40 Speed Racer - film obyczajowy
14:25 Usta usta (6) - serial
15:25 Kobra - oddział specjalny (11) - serial
16:30 Dr House (8) - serial
17:30 Bananowy doktor (5) - serial
18:30 Bananowy doktor (6) - serial
19:30 Miss Agent - komedia sensacyjna; Morderca, ukrywający się pod pseudonimem Obywatel, informuje organizatorów konkursu piękności, że tuż przed jego finałem podłoży bombę. Bezskutecznie polujące na terrorystę FBI postanawia umieścić wśród finalistek agentkę, która udaremni zamach. Problem w tym, że wytypowana do tej roli Gracie Hart uważa konkursy za idiotyczny wymysł. Otrzymawszy jednak rozkaz, musi go wykonać. Do tajnej misji zostaje zwerbowany również stylistą Victor Melling. Ma dokonać niezwykłej przemiany Gracie z agentki-chłopczycy w zjawiskową królową piękności.
21:45 Nie lubię poniedziałku - komedia; Włoski przymysłowiec Romanelli przyjeżdża do Warszawy. Na lotnisku wsiada do niewłaściwego samochodu, co skutkuje lawiną nieporozumień. Milicjant kierujący ruchem musi równocześnie opiekować się synkiem, bo w przedszkolu panuje różyczka, a żona nie może zwolnić się z pracy.
23:55 Superman: powrót - film sensacyjny

08:00 Informacje kulturalne
08:25 Rysa - dramat obyczajowy
08:40 Informacje kulturalne
10:20 Wydarzenie aktualne - dokument
11:00 Kulturanek
11:40 Przyjaciel wesolego diabła - film przygodowy
13:25 Włochy: kochaj albo rzuć - dokument
14:55 Bułat Okudźawa. Głos nadziei
16:10 Kratka - film obyczajowy
17:15 Sztuka czytania
17:50 Wydarzenie aktualne - dokument
18:30 Rozmowy o zmierzchu i świetle (5) - dyskusja
19:15 Klasyczne albumy rocka (35) - dokument
20:25 Tajne przez poufne - komedia kryminalna; Tajny agent CIA Osborne Cox zostaje wyrzucony z pracy. Postanawia zemścić się na byłej firmie, pisząc wspomnienia, które zdemaskują niecne działania agencji. Przez przypadek zapiski trafiają w ręce niegrzeszącej inteligencją Lindy Litzke, kochanki szeryfa w Ministerstwie Skarbu, i jej przyjaciela Chada.
22:15 Solidarity of Arts 2013 - McFerrin+ - muzyka
23:40 Hała odlotów (44) - talk show
00:35 Tajne przez poufne - komedia kryminalna
02:25 Siedem dni Dziadka Mroza - dokument

05:00 Wstawaj! Gramy! (2453) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków (9) - serial
08:15 Scooby-Doo i Brygada Detektywów (17) - serial
08:35 Stuart Malutki III: Trochę natury - film animowany
10:05 Ewa gotuje
10:35 Scooby Doo i legenda wampira - film animowany
12:10 Jaś Fasola (3) - rozrywka
12:45 Must be the music - tylko muzyka (10) - rozrywka
14:45 To nie koniec świata! (9) - serial
15:45 2XL (10) - serial
16:45 Ślubna gorączka (10) - serial
17:45 Fat Killers - zabójcy tłuszczu (10) - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (364) - serial
20:05 Biblia (4) - serial
22:00 Jutro będzie futro - komedia; Adam zostaje porzucony przez kolejną dziewczynę, Lou to pechowiec, Jacob jest uzależniony od gier komputerowych, a Nick przeklina pracę i apodyktyczną żonę. Gdy pewnego dnia Lou zatrucha się tlenkiem węgla, koledzy, przekonani, iż była to próba samobójcza, zabierają go do kurortu narciarskiego. Tam oddają się pijaństwu, kapielom i degustacji rosyjskiego napoju energetyzującego "Czernobyl". Następnego dnia po upojnym wieczorze kompani budzą się w 1986 r. Podróż w czasie stwarza szansę na odmianą losu.
00:00 Belfer - film sensacyjny
02:30 Dziewczyny z fortuną (63) - rozrywka

05:35 Mega Chichot - rozrywka
06:05 Benny Hill - rozrywka
06:45 STOP Drogówka
07:45 Dlaczego statki toną? - dokument
08:45 Tajemnicze żywoty apostołów - dokument
09:45 Czysta chata (9) - rozrywka
10:45 Galileo
11:45 Frank i dżungla (1) - dokument
12:50 Spadkobiercy - rozrywka
13:50 STOP Drogówka
14:50 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (16) - rozrywka
15:50 Jaś Fasola - rozrywka
16:25 Mega Chichot - rozrywka
16:55 Fast Track - bez granic - film sensacyjny
19:00 Galileo
20:00 The Aggression Scale - film sensacyjny;
21:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (18) - serial
22:50 Nawiedzony dom - thriller; Ekscentryczny bogacz proponuje pięciu osobom milion dolarów w zamian za spędzenie nocy w nawiedzonym domu, w którym w latach 30. znajdował się szpital psychiatryczny. Jedynie, co mają zrobić śmiarkowie, to przeżyć. Każdy z nich liczy na zdobycie łatwych pieniędzy i dobrą zabawę. Kiedy jednak facietów z klasą - rozrywka
02:45 Spadkobiercy - rozrywka

05:45 Moda na sukces (5882) - serial
 06:10 Moda na sukces (5883) - serial
 06:30 My, wy, oni
 07:00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
 08:00 Tydzień
 08:25 Dziarno (290) - dla dzieci
 08:55 Ziarno
 09:35 Popieluszek. Wolność jest w nas (4) - serial
 10:25 Zwykła/niezwykła rodzinka (7) - serial
 11:15 Biegajmy razem (23) - magazyn
 11:35 Świat się kręci - The Best Of
 11:55 Między ziemią a niebem
 12:00 Anioł Pański
 12:10 Między ziemią a niebem
 12:50 Sąsiad na widelcu (10) - rozrywka
 13:45 Afryka (4) - dokument
 14:45 Ogniem i mieczem (1) - serial
 15:50 Ogniem i mieczem (2) - serial
 17:00 Teleexpress
 17:15 Pogoda
 17:25 Komisarz Alex (50) - serial
 18:20 Jaka to melodia? - rozrywka
 19:00 Przгоды Myski Miki i Kaczora Donalda (44) - serial
 19:30 Wiadomości
 20:00 Sport - wiadomości sportowe
 20:05 Biało-Czerwoni (16) - magazyn
 20:10 Pogoda
 20:20 Blondynka (24) - serial
 21:20 Z miłości do gwiazd - komedia
 22:55 Opole 2013 - Gała jubileuszowa - rozrywka
 23:50 Jean-Claude van Damme - komediodramat
 01:35 Homeland (10) - serial
 02:35 Żywe trupy (10) - serial

05:50 Mango - Telezakupy
 07:55 Maja w ogrodzie
 08:25 Akademia ogrodnika
 08:30 Dzień dobry TVN
 11:00 Kobieta na krańcu świata (10) - dokument
 11:35 Co za tydzień
 12:05 Lekarze (10) - serial
 13:05 Prawo Agaty (10) - serial
 14:05 Mam talent (10) - rozrywka
 16:00 Shrek Forever - film animowany
 18:00 Ugotowani (10) - rozrywka
 19:00 Fakty
 19:25 Sport - wiadomości sportowe
 19:35 Pogoda
 19:45 Uwaga!
 20:00 MasterChef (11) - rozrywka
 21:00 Przepis na życie (11) - serial
 22:00 Na językach
 23:00 Babylon A.D. - film sf; Światem rządzą organizacje przestępcze i fanatyczne sekty religijne. Cywilizacji grozi zagłada. Toorop jest najemnym żołnierzem. Mafia działająca na terenie Europy Wschodniej powierza mu delikatną misję. Złeceniodawca Gorsky chce, aby Toorop w ciągu 6 dni przewiózł z azjatyckiej części Rosji do Nowego Jorku dziewczynę o imieniu Aurora. Ma ją przekazać pewnemu zakonowi. Kwota wynagrodzenia przekonuje Tooropa do podjęcia się zadania. Najemnik nie wie, że Aurora jest obdarzona niezwykłymi zdolnościami.
 01:05 Kobieta na krańcu świata (10) - dokument
 01:40 Uwaga!
 01:55 Arkana magii (1099) - rozrywka

06:00 Kręcimy z gwiazdami (8) - rozrywka
 07:00 Steve Irwin - łowca krokodyli (12) - dokument
 08:00 Bankomat. Wyścig z czasem (7) - rozrywka
 08:55 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (1) - dokument
 09:25 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (2) - dokument
 09:55 Czterej pancerni i pies (3) - serial
 11:00 Czterej pancerni i pies (4) - serial
 12:10 Dziwna przygoda Kubusia Puchatka - film animowany
 13:50 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
 15:00 Biały Kieł II - legenda o białym wilku - film przygodowy
 17:10 George prosto z drzewa - komedia
 19:00 Pingwiny z Madagaskaru (6) - serial
 19:30 Pingwiny z Madagaskaru (8) - serial
 20:00 Sharknado - film sf; Tornado przemieszcza się z Meksyku w kierunku Kalifornii. Sztorm unosi w powietrzu żarłoczne rekiny z Oceanu Spokojnego. Fin Shepard jest właścicielem baru na plaży, każda wolna chwila poświęca surfowaniu. Gdy rekiny atakują, bohater postanawia udać się do byłej żony i córki, które mieszkają na przedmieściach Beverly Hills.
 21:55 American Pie - komedia
 23:55 Piła III - horror
 02:20 Zobacz to!

05:50 Bliskie i groźne spotkania Steve'a (10) - dokument
 06:25 Ostoja
 07:00 M jak miłość (1015) - serial
 07:55 Barwy szczęścia (1003) - serial
 08:35 Barwy szczęścia (1004) - serial
 09:05 Kultura, głupcze - kultura
 09:45 Dzieje oceanów (2) - dokument
 10:50 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (55) - dokument
 11:20 Makłowicz w podróży
 11:55 Mali żołnierze - film przygodowy
 14:00 Familiada - rozrywka
 14:40 The Voice of Poland (16) - rozrywka
 16:20 Na dobre i na złe (536) - serial
 17:20 I kto to mówi? (9) - rozrywka
 18:00 Panorama
 18:35 Sport-telegram - wiadomości sportowe
 18:45 Pogoda
 18:55 Dzięki Bogu już weekend - rozrywka
 20:05 Świętokrzyska Gała Kabaretowa - rozrywka
 21:10 Czas honoru (76) - serial
 22:00 Czas honoru - realia i ludzie (11) - dokument
 22:10 I kto to mówi? (10) - rozrywka
 22:45 Kocham kino - kultura
 23:20 WOK - wszystko o kulturze - kultura
 00:05 Człowiek w żelaznej masce - film historyczny; Paryż, rok 1662. Czwórka muszkieterów zmieniła tryb życia. Atos wychowuje syna, Raoula, Aramis został generałem zakonu jezuitów, Portos korzysta z życia, jedynie d'Artagnan nadal służy królów. Ludwik XIV prowadzi osieroczonego gęparda o imieniu Duma, którego znaleźli na dziewiczych terenach południowej Afryki. Zwierzę dorasta na ich farmie, stając się najlepszym przyjacielem chłopca.
 15:45 Krokodyl Dundee II - komedia
 18:00 Alcatraz (6) - serial
 18:55 Kobra - oddział specjalny (1) - serial
 20:00 Superman: powrót - film sensacyjny; Po sześciu latach nieobecności na Ziemi Superman powraca do Metropolis. Miasto opanowane jest przez siły zła. Przestępczość wzrasta, a mieszkańcy boją się wyjść na ulicę. Mściwy i demoniczny Lex Luthor, jedna z najbardziej wpływowych figur w Metropolis, szykuje złowrogi spisek przeciwko ludzkości. Jakby tego było mało, dają o sobie znać także starzy wrogowie z planety Krypton. Superman musi stawić im wszystkim czoła. Przed nim jednak jeszcze jedno ważne zadanie do wykonania, odzyskanie ukochanej Lois, którą przed laty zostawił bez słowa.
 23:10 Mentalista (12) - serial
 00:10 Kobieta na krańcu świata (10) - dokument
 02:10 Arkana magii - rozrywka

05:25 Misja Martyna (9) - rozrywka
 06:10 Misja Martyna (10) - rozrywka
 06:50 Mango - Telezakupy
 08:55 Usta usta (6) - serial
 09:55 Kobra - oddział specjalny (11) - serial
 10:55 Bananowy doktor (7) - serial
 11:55 Mrówka Z - film animowany
 13:40 Duma: podróż do domu - film przygodowy; 12-letni Xan i jego ojciec przygotowują osieroczonego gęparda o imieniu Duma, którego znaleźli na dziewiczych terenach południowej Afryki. Zwierzę dorasta na ich farmie, stając się najlepszym przyjacielem chłopca.
 15:45 Krokodyl Dundee II - komedia
 18:00 Alcatraz (6) - serial
 18:55 Kobra - oddział specjalny (1) - serial
 20:00 Superman: powrót - film sensacyjny; Po sześciu latach nieobecności na Ziemi Superman powraca do Metropolis. Miasto opanowane jest przez siły zła. Przestępczość wzrasta, a mieszkańcy boją się wyjść na ulicę. Mściwy i demoniczny Lex Luthor, jedna z najbardziej wpływowych figur w Metropolis, szykuje złowrogi spisek przeciwko ludzkości. Jakby tego było mało, dają o sobie znać także starzy wrogowie z planety Krypton. Superman musi stawić im wszystkim czoła. Przed nim jednak jeszcze jedno ważne zadanie do wykonania, odzyskanie ukochanej Lois, którą przed laty zostawił bez słowa.
 23:10 Mentalista (12) - serial
 00:10 Kobieta na krańcu świata (10) - dokument
 02:10 Arkana magii - rozrywka

07:55 Informacje kulturalne
 08:20 Zakochana Jane - film biograficzny
 10:20 Informacje kulturalne
 10:40 Popioły (2) - dramat historyczny
 13:00 Co Ty wiesz o nauce?
 13:20 Klasyczne albumy rocka (35) - dokument
 14:30 Hala odlotów (44) - talk show
 15:20 Luciano Pavarotti - koncert w Chinach - muzyka
 16:30 Tygodnik kulturalny - kultura
 17:25 Studio Kultura - Niedziela z...
 18:35 Mój Nikifor - film obyczajowy
 20:30 Gry uliczne - film sensacyjny; Bohaterami filmu są dwaj młodzi, przebojowi pracownicy prywatnej telewizji. Janek Rosa jest dziennikarzem, Witek - operatorem. Ich specjalnością są gorące, sensacyjne tematy, których rozpracowanie nierzadko wiąże się ze sporym ryzykiem. Właśnie "mają na warsztacie" sprawę gangu, parającego się handlem materiałami wybuchowymi. Pewnego dnia ktoś podrzuca im kasety, z których dowiadują się, że znany polityk o nazwisku Makowski był w latach siedemdziesiątych agentem UB o pseudonimie "Ketman".
 22:25 Katka - dokument
 00:10 Co Ty wiesz o nauce?
 00:30 Mine vaganti. O miłości i makaronach - komedia
 02:30 Młoda kultura (14) - muzyka

05:00 Wstawaj! Gramy! (2454) - rozrywka
 06:00 Nowy dzień z Polsat News
 07:45 Scooby-Doo i Brygada Detektywów (18) - serial
 08:15 Aloha, Scooby-Doo - film animowany
 09:55 Jeźdźcy smoków (10) - serial
 10:25 Disney Teen Beach Movie - film przygodowy; Brady i McKenzie marzą o tym, aby wakacje mogły trwać wiecznie. To życzenie spełnia się, kiedy magiczna fala przenosi ich w świat klasycznego plażowego musicalu z lat 60., gdzie królują śpiew i taniec, a atmosferę podgrzewa zaciekła rywalizacja między motocyklistami a surferami.
 12:25 Tylko taniec - Got to Dance (8) - rozrywka
 14:25 D.E.B.S. - komedia sensacyjna; Po przeszkoleniu w akademii tajnych agentów, znanej jako D.E.B.S., cztery obdarzone wyjątkowymi umiejętnościami dziewczyny otrzymują pierwsze ważne zadanie. Mają schwycić przebiegłą szefową mafii Lucy Diamond. Misja staje pod znakiem zapytania, gdy w tajemniczych okolicznościach znika jedna z agentek. Dziewczyny nie dają jednak za wygraną i rozpoczynają poszukiwania Lucy, przekonane, że ma ona związek z zaginięciem ich koleżanki.
 16:15 Top chef (9) - rozrywka
 17:45 Nasz nowy dom (7) - rozrywka
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport - wiadomości sportowe
 19:25 Pogoda
 19:30 Państwo w państwie (83)
 20:00 Must be the music - tylko muzyka (11) - rozrywka
 22:00 To nie koniec świata! (10) - serial
 23:00 Kości (22) - serial
 00:05 Dzikie żądze II - thriller
 02:05 Magazyn sportowy - magazyn

06:00 Mega Chichot - rozrywka
 06:30 Benny Hill - rozrywka
 07:00 Potęga żywiołów - dokument
 08:00 Dekoratoria
 08:30 Australijskie rekordy Guinnessa
 09:00 Przygody Merlina (21) - serial
 10:00 Przygody Merlina (22) - serial
 11:00 Galileo
 12:00 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (18) - rozrywka
 12:30 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (10) - rozrywka
 13:00 Dekoratoria
 13:30 Frank i dżungla (2) - dokument
 14:30 Zaklinacz psów (10) - dokument
 15:30 Ekstremalny ranking zwierząt (10)
 16:30 Mega Chichot - rozrywka
 17:00 Agent XXL - komedia sensacyjna
 19:00 Galileo
 20:00 Rozmowy kontrolowane - komedia; W grudniu 1981 r. Ryszard Ochódzki otrzymuje od pułkownika SB Molibdena zadanie przeniknięcia do struktur "Solidarności" w Suwałkach. Wyposażony we wspólne zdjęcie z Lechem Wałęsą udaje się do Suwałk. Tam zastaje go stan wojenny. Po spowodowaniu wypadku samochodowego Ochódzki pożyczonym autem wraca do stolicy. Zatrzymuje go patrol. W bagażniku samochodu znajduje solidarnościowe ulotki. Bojąc się aresztowania, Ochódzki rzuca się do ucieczki.
 13:45 Księga ocalenia - film sf
 00:20 Spadkobiercy - rozrywka
 01:25 Kroniki Piotra Bałtroczyka z Warmii
 02:20 Tydzień na świecie - publicystyka

07:30 Dziennik telewizyjny
 08:05 Zwyczajny bohater - ks. Ignacy Skorupka - dokument
 09:00 Dom (19) - serial
 10:45 Dzieje kultury polskiej (10) - dokument
 11:50 Polska i świat z historią w tle (114) - dokument
 12:15 Historia faszystów (10) - dokument
 13:10 Zobaczyć jak najwięcej (1) - dokument
 13:45 Dzika Polska (154) - dokument
 14:15 Wielka gra - rozrywka
 15:05 Desperacja - film historyczny
 17:05 Dom (20) - serial
 18:45 Siła tradycji (23) - dokument
 19:05 Dziennik telewizyjny
 19:45 Powrót do Polski - film historyczny
 21:05 Wrota Europy - dramat wojenny; Zima roku 1918. Młode siostry miłosierdzia wyruszają do położonego w pobliżu linii frontu szpitala polowego. Wybór traktują jako spełnienie patriotycznego obowiązku i zarazem jako romantyczną przygodę.
 22:30 Flesz historii
 22:50 Tajemnice Watykanu (1) - dokument
 23:25 Tajemnice Watykanu (2) - dokument
 00:00 Tajemnica twierdzy szifrów (4) - serial
 01:05 Z archiwum i pamięci - kultura
 02:15 Zaczise gwiazd (5) - rozrywka

05:55 Info poranek
 08:00 Naszaarmia.pl
 08:20 Ojciec Mateusz (65) - serial
 09:10 Afryka (4) - dokument
 10:00 Świat się kręci
 10:55 Paderewski. Człowiek czynu, sukcesu i sławy - publicystyka
 11:40 Święto Niepodległości - transmisja uroczystości na Placu Piłsudskiego w Warszawie
 13:10 Jaka to melodia? - rozrywka
 13:45 Osobliwości mórz i oceanów (10) - dokument
 14:50 Ogniem i mieczem (3) - serial
 15:55 Ogniem i mieczem (4) - serial
 17:00 Teleexpress
 17:15 Pogoda
 17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
 17:55 Surykatki - dokument
 19:30 Wiadomości
 20:00 Sport - wiadomości sportowe
 20:05 Biało-Czerwoni (16) - magazyn
 20:07 Bieg niepodległości - magazyn
 20:10 Pogoda
 20:25 Wielki test z historii. Polskie Powstania - rozrywka
 22:10 Homeland (10) - serial
 23:05 Opole 2013 - Gała jubileuszowa - rozrywka
 00:00 Świat moich wujków - dokument; Stefan Doerffer miał siedmioro dzieci. Wśród nich syna Stefana, który jako chłopiec fotografował, a z czasem jego pasją stało się filmowanie. Kupił w Poznaniu amerykańską kamerę i utrwał na taśmie sceny z życia rodziny. W 1998 roku rodzina zdecydowała, że film można zaprezentować publicznie.
 00:45 Lekcje pana Kuki - film obyczajowy
 02:30 Kratka - film obyczajowy

05:20 Mango - Telezakupy
 07:25 Co za tydzień
 08:00 Dzień dobry TVN
 11:05 Babe: świnka w mieście - komedia
 13:05 Scooby-Doo- film przygodowy; Fabularna wersja słynnego serialu animowanego, który po raz pierwszy pojawił się na ekranach telewizorów w roku 1969. Jego bohaterowie to czwórka przyjaciół: Fred, Daphne, Velma i Shaggy oraz ich wierny, choć tchórzliwy pies - Scooby-Doo.
 14:50 Atramentowe serce - film fantastyczny
 17:00 Podróż do wnętrza Ziemi - film sf; Podczas ekspedycji naukowej na Islandię profesor nauk przyrodniczych Trevor Anderson w towarzystwie bratanka Seana i miejscowej przewodniczki Hanny wyruszają na ekscytującą wyprawę w głąb Ziemi. W trakcie podróży grupa poszukiwaczy przegód natrafia na ludożercze rośliny, ogromne latające piranie, zjeżdżające ogniem ptaki i upiorne monstrualne jaszczury. Zachwyceni nowym światem odkrywcy nie zauważają jednak nadciągającego niebezpieczeństwa.
 19:00 Fakty
 19:25 Sport - wiadomości sportowe
 19:35 Pogoda
 19:45 Uwaga!
 20:05 Na Wspólnej (1820) - serial
 20:45 W-11 wydział śledczy (1091) - serial
 21:30 Lekarze (11) - serial
 22:30 Perfekcyjna pani domu (11) - rozrywka
 23:30 Wybrani (23) - serial
 00:30 Pamiętniki wampirów (4) - serial
 01:30 Uwaga!
 01:50 Arkana magii (1100) - rozrywka

05:30 Z archiwum policji (12) - dokument
 06:00 Kasia i Tomek (31, 32) - serial
 07:00 Dziwna przygoda Kubusia Puchatka
 08:40 Stefan Malutki - film animowany
 10:35 Cziłała z Beverly Hills III - komedia
 12:30 Zakochany kundel - film animowany
 14:00 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
 15:20 Historia Kopciuszka - film dla dzieci
 17:00 K-911 - komedia sensacyjna
 19:00 Pingwiny z Madagaskaru (7) - serial
 19:30 Pingwiny z Madagaskaru (9) - serial
 20:00 Skazani na Shawshank - dramat psychologiczny; Bankier z Nowej Anglii Andy Dufresne został niesłusznie oskarżony o zabójstwo żony oraz jej kochanka i skazany na bezterminowy pobyt w ciężkim więzieniu Shawshank. Tylko dzięki pomocy czarnoskórego współwięźnia, Ellisa Boyda "Reda" Reddinga, udaje mu się przeżyć w tym wyjątkowo ponurym miejscu. Pewnego dnia w celi pojawia się nowy więzień, który opowiada, że poprzedni wyrok odsiadywał z zabójcą żony Andy'ego. Dufresne postanawia złożyć apelację, rozważa też plan ucieczki.
 23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (18) - serial
 00:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (19) - serial
 00:55 Zabić, by przetrwać - film sensacyjny
 02:45 Zobacz to!

05:55 Rejs - komedia
 07:15 M jak miłość (377) - serial
 08:05 11 listopada - Święto Niepodległości (1) - dokument
 08:15 Dzieje oceanów (2) - dokument
 09:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (57) - dokument
 09:45 Kacper - film fantastyczny
 11:35 Człowiek w żelaznej masce - film historyczny
 13:45 11 listopada - Święto Niepodległości - dokument
 14:00 Familiada - rozrywka
 14:40 Kabaret Habi - Savoir-vivre - rozrywka
 15:35 11 listopada - Święto Niepodległości (3) - dokument
 15:45 Beethoven - komedia
 17:15 Gwiazdy Kabaretowych Nocy Listopadowych - rozrywka
 17:50 11 listopada - Święto Niepodległości - dokument
 18:00 Panorama
 18:30 Sport-telegram - wiadomości sportowe
 18:35 Pogoda
 18:45 Boscy w sieci (9) - serial
 18:50 Rodzinka.pl (121) - serial
 19:25 Rodzinka.pl (122) - serial
 20:05 Kabaretowa Noc Listopadowa 2013 - Tarnów (1) - rozrywka
 21:15 Kabaretowa Noc Listopadowa 2013 - Tarnów (2) - rozrywka
 22:25 Kabaretowa Noc Listopadowa 2013 - Tarnów (3) - rozrywka
 23:25 Podniebny terror - film sensacyjny
 01:15 Rejs - komedia
 02:35 Podniebny terror - film sensacyjny

05:30 We dwoje (9) - rozrywka
 06:45 Mango - Telezakupy
 08:50 Przyjaciele (19) - serial
 09:20 Tata i skaut - komedia
 11:20 Kobięce sztuczki - komedia
 12:50 Wymorzony kawaler - komedia
 14:40 Wielka wyprawa - komedia
 16:40 W krzywym zwierciadle: Strzelając śmiechem - komedia; Detektyw Jack Colt oraz jego partner Wes Luger starają się rozwiązać sprawę zabójstwa byłej partnerki Lugera. W czasie śledztwa wpadają na trop organizacji przestępczej dowodzonej przez pozbawionego skrupułów generała Mortarsa. Odkrywają, że przyczyną morderstwa był mikrofilm z receptą na ciasteczka kokainowe, będący w posiadaniu Billy'ego.
 18:25 Uwolnić orkę III: na ratunek - film przygodowy
 20:00 Prawdziwa zbrodnia - film sensacyjny; W wypadku samochodowym ginie reporterka, która miała przeprowadzić wywiad z oczekującym na wykonanie wyroku Frankiem Beachumem. Steve Everett, który nie cieszy się przychylnością szefa, udaje się w jej zastępstwie do więzienia stanowego. Po powrocie do redakcji rutynowo sprawdza kilka związanych ze sprawą faktów i nabiera pewności, że Beachum jest niewinny. Chociaż do egzekucji pozostało zaledwie dwanaście godzin, Steve postanawia zgromadzić jak najwięcej informacji potwierdzających jego odkrycie.
 22:35 Kobra - oddział specjalny (2) - serial
 23:40 Kochać i umrzeć - film sensacyjny
 01:25 Arkana magii - rozrywka

08:00 Afisz kulturalny - kultura
 08:10 KulturaneK
 08:50 Siostry Lilpop i ich miłości - dokument
 10:35 Piekło, niebo - dramat obyczajowy
 11:55 Edward Dziewoński i jego goście (1)
 12:50 Śluby panięskie - komedia
 14:45 Czy ktoś mnie kocha w tym domu? - film obyczajowy
 16:00 O miłości i nienawiści... tropami Barbary Skargi - dokument
 17:20 Siostry Lilpop i ich miłości - dokument
 19:05 Kryształ - film krótkometrażowy
 19:30 Tajemnice Wiklinowej Zatoki (4) - serial
 20:00 Informacje kulturalne
 20:20 Przerwane objęcia - melodramat; Współczesny Madryt. Reżyser i scenarzysta Mateo Blanco stracił wzrok w wypadku. W codziennym funkcjonowaniu pomagają mu agentka filmowa oraz jej syn. Gdy Mateo dowiaduje się o śmierci przedsiębiorcy Ernesta Martela, powracają wspomnienia z 1994 r.
 22:35 Nocne czytanie w wannie (31)
 23:00 Młoda Kultura (25) - muzyka
 00:20 Sztuka czytania
 00:55 Informacje kulturalne
 01:25 London Calling: Nieopowiedziana historia brytyjskiego popu (2) - dokument
 02:35 Przerwane objęcia - melodramat

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 07:45 Scooby-Doo i Brygada Detektywów (19) - serial
 08:10 Disney Teen Beach Movie - film przygodowy
 10:30 Kurczak Mały - film animowany
 12:05 Niejaki Joe - komediodramat
 14:05 Ludzie honoru - dramat kryminalny; W bazie piechoty morskiej w zatoce Guantanamo ginie w tajemniczych okolicznościach szeregowiec William Santiago. O morderstwo zostają oskarżeni jego dwaj koledzy z plutonu: Dawson i Downey. Na ich obrobie w procesie przed sądem wojskowym dowództwo wyznacza porucznika Daniela Kaffee, młodego prawnika, absolwenta Harvardu.
 17:00 Dlaczego ja? (488) - serial
 18:00 Pierwsza miłość (1777) - serial
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport - wiadomości sportowe
 19:25 Pogoda
 19:30 Świat według Kiepskich (365) - serial
 20:05 Pojutrze - film sf
 22:30 Gladiator - film sensacyjny; Tom Riley to utalentowany młody bokser z przedmieść Chicago. Aby wyostać ojca z więzienia, musi zdobyć pieniądze, którymi będzie mógł opłacić kaucję. Dlatego decyduje się na udział w nielegalnych walkach organizowanych przez Jimmy'ego Horna, który stara się na wszelkie sposoby podsyć agresję podczas widowiska. Najlepszym zawodnikiem Horna jest czarnoskóry Lincoln, który postanowił za pomocą pięści wyostać się z getta, w którym jemu i jego rodzinie przyszło żyć. Lincoln jest również najlepszym przyjacielem Toma.
 00:40 Breaking Bad (7) - serial
 01:40 Dziupła Cezara (8) - serial
 02:25 Dziupła Cezara (9) - serial

06:00 Dekoratoria
 06:30 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
 07:00 Scooby & Scrappy Doo Show
 07:30 Szcznięcie lata Toma i Jerry'ego
 08:00 Little Lady Faunteroy - film obyczajowy
 10:10 Dobroduszny olbrzym - komediodramat
 12:15 Barabas - film biblijny
 14:30 Ekstremalny ranking zwierząt (10) - dokument
 15:30 Galileo
 16:30 Rozmowy kontrolowane - komedia
 18:30 Szcznięcie lata Toma i Jerry'ego - serial
 19:00 What's New, Scooby Doo? - serial
 19:30 What's New, Scooby Doo? - serial
 20:00 Księga ocalenia - film sf; Minęło 31 lat od kataklizmu, w wyniku którego Ziemia stała się pogorzeliskiem. Samotny wędrowiec, Eli, kieruje się na zachód, dokąd ma dostarczyć cenną księgę. Mężczyzna unika konfrontacji z gangami. Napadnięty próbuje odparć ataki pokojowymi sposobami. Pewnego dnia trafia do miasta zbudowanego na zgłiszczach. Rządzi tu Carnegie, który zamierza stworzyć więcej osad, by sprawować w nich władzę na zasadach zawartych w pewnej księdze. Ponieważ jej nie posiada, wysła ludzi na poszukiwania wartościowego woluminu.
 22:25 Arachnoquake - film sf
 00:15 Galileo
 01:15 Kroniki Piotra Bałtroczyka z Warmii - rozrywka
 02:15 To był dzień

07:20 Był taki dzień (346) - dokument
 07:30 Dziennik telewizyjny
 08:05 W pogardzie i chwale - Wojciech Korfanty - dokument
 09:00 Marszałek Piłsudski (2) - serial
 10:00 Przystanek Niepodległość
 10:30 Śpiewnik Polaka (1) - muzyka
 11:40 Święto Niepodległości - transmisja z uroczystości państwowych w Warszawie
 13:20 Śladami legionów - dokument
 13:40 Wrota Europy - dramat wojenny
 15:05 Jedenasty - dokument
 15:45 Ignacy Paderewski - zarys biografii (2) - dokument
 16:20 Błękitny generał - dokument
 17:00 Marszałek Piłsudski (3) - serial
 18:05 Równieściny Niepodległości
 19:00 Dziennik telewizyjny
 19:40 Spór o historię - dokument
 20:25 Świadkowie XX wieku (2) - dokument
 22:05 Flesz historii
 22:25 Być równy innym - Wincenty Witos - dokument
 23:05 Roman Dmowski - współtwórca Niepodległej - dokument
 23:35 A jednak Polska 1918-1921 - dokument
 01:10 W służbie orła białego - dokument
 01:40 Ostatni legioniści - dokument
 02:35 Małe ojczyzny (10) - dokument

05:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie - publicystyka
08:25 Telezakupy
08:55 Ojciec Mateusz (66) - serial
09:55 Osobliwości mórz i oceanów (10) - dokument
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Apetyt na EURO-pę
12:35 Przepis dnia
12:45 Osobliwości mórz i oceanów (11) - dokument
13:55 Jaka to melodia? - rozrywka
14:25 Moda na sukces (5884) - serial
14:50 Przepis dnia
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:45 Bonanza (166) - serial
16:40 Polska non stop17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan (2496) - serial
18:30 Świat się kręci
19:20 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Biało-Czerwoni - magazyn
20:06 GOL T-Mobile Ekstraklasa - magazyn
20:15 Pogoda
20:25 Transporter (9) - serial
21:20 Po prostu. Program Tomasza Sekielskiego - publicystyka
22:05 Karmazynowy przypływ - film sensacyjny
00:10 Głina (21) - serial
00:55 Bonanza (166) - serial
01:50 Świat się kręci
02:50 Zagubiona przyszłość - film sf

05:20 Rozmowy w toku (2234) - talk show
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Na Wspólnej (1820) - serial
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (251) - serial
12:15 Szpital (125) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (1091) - serial
14:00 Wawa non stop (49) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (252) - serial
16:00 Rozmowy w toku (2235) - talk show
17:00 Szpital (126) - serial
18:00 Wawa non stop (50) - rozrywka
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1821) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (1092) - serial; Program jest połączeniem fabularnej treści i dokumentalnych środków wyrazu. W rolach głównych występują policjanci, prokuratorzy, prawnicy, technicy i lekarze. Scenariusze odcinków oparte są na prawdziwych wydarzeniach. Bohaterami są trzy zespoły policyjnych detektywów. Widzowie będą mogli śledzić codzienną pracę śledczych: zgłoszenia, oględziny miejsc zbrodni, wizje lokalne, obdukcje, obserwacje, podsłuchy, pościgi i zatrzymania, a także analizy kryminologiczne, studiowanie akt, sprawdzanie alibi i poszukiwanie motywów zbrodni.
21:30 Prawo Agaty (11) - serial
22:30 Kuba Wojewódzki (11) - talk show
23:30 Superwizjer
00:05 Na językach
01:05 Gdzie pachną stokrotki (11) - serial

05:35 Z archiwum policji (1) - dokument
06:00 Kasia i Tomek (33) - serial
06:30 Kasia i Tomek (34) - serial
07:00 Tom i Jerry (68) - serial
07:05 Tom i Jerry (69) - serial
07:10 Tom i Jerry (70) - serial
07:25 Timon i Pumba (71) - serial
07:55 Zaklinacz psów (12) - dokument
08:55 Steve Irwin - łowca krokodyli (11) - dokument
09:55 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (4) - dokument
10:30 Zaginiony świat (40) - serial
11:30 Niania (29) - serial
12:00 Niania (30) - serial
12:30 Zbuntowany anioł (13) - serial
13:30 Zbuntowany anioł (14) - serial
14:30 Niania (31) - serial
15:00 Niania (32) - serial
15:30 Stare dranie z Ameryki (11)
16:00 Akademia policyjna (7) - serial
17:00 Akademia policyjna (22) - serial
18:00 Zaginiony świat (41) - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (8)
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (10)
20:00 W imię króla II: Dwa światy - film przygodowy
22:00 Skazani na Shawshank - dramat psychologiczny
01:00 Zobacz to!
02:00 Taki jest świat - pod lupą (3) - rozrywka

06:00 Faceci do wzięcia (36) - serial
06:30 Śladami reformacji - dokument
07:05 M jak miłość (378) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Barwy szczęścia (1004) - serial
11:15 Na dobre i na złe (173) - serial
12:15 Makłowicz w podróży
12:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (6) - dokument
13:25 Szkoła życia (43) - serial
14:15 Kabaretowy Klub Dwójki (14)
15:05 Rodzinka.pl (94) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:10 Pogoda - kraj
16:20 M jak miłość (1015) - serial
17:15 Szkoła życia (44) - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia (1004) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1005) - serial
20:45 M jak miłość (1016) - serial
21:40 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokument
21:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:50 Czasem śnie, że latam - dokument
23:55 Czas honoru (76) - serial; Władek i jego oddział szykują się do ataku na tajny ośrodek rządowy. Michał stara się przekonać Janisza do wzięcia udziału w akcji, bo jako jedyny może on dokładnie opisać budynek. Woźniak podejrzewa Emilię o bliskie kontakty z Karkowskim. W barze mlecznym Heleny pojawia się mężczyzna, który twierdzi, że znał Tolę w czasach okupacji.
00:55 Republika Doyle'ów (15) - serial
01:50 Republika Doyle'ów (16) - serial
02:50 Magazyn Ekspresu Reporterów

05:15 We dwoje (10) - rozrywka
06:35 W-11 wydział śledczy (1071) - serial
07:20 Sąd rodzinny (154) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (451) - serial
09:15 Dr House (12) - serial
10:15 Ostry dyżur (7) - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny (155) - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (452) - serial
14:55 Bananowy doktor (9) - serial
15:55 Czerwony Orzeł (1) - serial
17:05 Punkt krytyczny (6) - serial
18:00 Dr House (13) - serial
19:00 Bananowy doktor (10) - serial
20:00 Godzina zemsty - film sensacyjny; Val i Porter kradną należące do mafii pieniądze. Ten pierwszy postanawia pozbyć się kompana i zagarnąć łup. Wciaga do spisku uzależnioną od narkotyków żonę Portera. Lynn dwukrotnie strzela do męża, któremu cudem udaje się przeżyć. Porter nie zamierza pogodzić się z utratą pieniędzy i postanawia się zemścić na nieuczciwym wspólniku i żonie. Dowiaduje się, że Val oddał dług mafii, dzięki czemu udało mu się wrócić w jej szereg. Porter rozpoczyna walkę z gangiem.
22:10 Partnerki (2) - serial; Detektyw Jane Rizzoli i patolog Maura Isles angażują się w śledztwo w sprawie zbrodni popełnianych przez naśladowcę legendarnego dusiciela z Bostonu, który siał postrach w latach 60. XX w. Porucznik Joey Grant, szkolny kolega i rywal Jane, zostaje jej szefem.
23:10 The Ring - horror
01:35 Arkana magii - rozrywka

08:00 Informacje kulturalne
08:25 Papusza - dokument
09:15 Historia Cyganki - dokument
10:10 Pryzmat - dramat obyczajowy
11:50 David Fray gra koncerty fortepianowe Mozarta (2) - muzyka
12:50 Informacje kulturalne
13:20 Zawodowcy - film obyczajowy
14:15 Pryzmat - dramat obyczajowy
16:00 Tygodnik kulturalny - kultura
17:00 Papusza - dokument
17:45 Historia Cyganki - dokument
18:45 Wszystkie małe kłamstwa Anny - film krótkometrażowy
19:30 Tajemnice Wiklinowej Zatoki (5)
19:50 Lampa i słowik - film animowany
20:20 Rewizor - teatr; Petersburski frant i uwodziciel bawi przejazdem w prowincjonalnym miasteczku. Fatalny zbieg okoliczności sprawia, że miejscowa elita bierze skromnego urzędnika Chlestakowa za podróżującego incognito rewizora, "z najwyższego rozkazu" kontrolującego całą gubernię. Znajdujący się w poważnych tarapatkach finansowych Chlestaków skwapliwie wciela się w przypisaną mu rolę.
22:20 Parę osób, mały czas - dramat psychologiczny
00:20 Jak głęboki jest ocean? - film krótkometrażowy
01:00 Dziesięć tysięcy dni - dramat obyczajowy

05:00 Wstawaj! Gramy! (2456) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (72) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (59) - serial
09:35 Małanowski i Partnerzy (60) - serial
10:05 Trudne sprawy (52) - serial
11:05 Dlaczego ja? (349) - serial
12:05 Pamiętniki z wakacji - serial
13:05 Pierwsza miłość (1776) - serial
14:00 Pierwsza miłość (1777) - serial
14:45 Trudne sprawy (50) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (604) - serial
17:00 Dlaczego ja? (489) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1778) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (366) - serial
20:00 Wielka gala - 10. urodziny Faktu - rozrywka
22:05 Kości (23) - serial
23:05 Zdrady (10) - serial
00:55 Robocop. Przemiana - film sf; Alex Murphy rozpacza po śmierci przyjaciela, Johna Cable'a. Nie wie o tym, że tajna grupa "The Trust", kierowana przez Sarę, była żoną Cable'a, przywróciła go do życia jako nową, ulepszoną wersję policjanta-cyborga. Kontrolowany przez spiskowców Cable ma za zadanie siać zamęt w mieście, aby zdyskredytować Robocopa w oczach opinii publicznej. Cel udaje się osiągnąć, gdy Alex zostaje niesłusznie oskarżony o brutalny atak na szefową OCP i odwołany ze służby.
02:15 Dziewczyny z fortuną (64) - rozrywka

06:00 Ukryta miłość (105) - serial
06:55 Mega Chichot - rozrywka
07:25 Scooby & Scrappy Doo Show
08:15 Scooby & Scrappy Doo Show
08:25 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego
08:55 Barabasz - film biblijny
11:10 Nieposkromiona miłość (49) - serial
12:10 Przyjaciele z Kieszonkowa (27)
12:30 Simba (40) - serial
13:00 Mega Chichot - rozrywka
13:30 Tylko miłość (50) - serial
14:30 Szpilki na Giewoncie (24) - serial
15:30 Komisarz Rex (5) - serial
16:30 Hotel 52 (50) - serial
17:30 Nieposkromiona miłość (50) - serial
18:30 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego
19:00 Scooby & Scrappy Doo Show
19:30 Scooby & Scrappy Doo Show
20:00 STOP Drogówka
21:00 Zbrodnie, które wstrząsnęły światem - dokument
22:00 Wywiad z zabójcą - film sensacyjny; Viktor wychował się w rumuńskich slumsach. Tam poznał arkana swojej pracy - zabijania na zlecenie. Zdradzony przez szefów pozoruje własną śmierć i ucieka do Londynu. Jego umiejętności zostają docenione przez londyńskich gangsterów. Viktor staje się jeszcze bezwzględniejszy. Pewnego dnia otrzymuje zadanie zabicia pięknej Bethesdy. Nieoczekiwanie zakochuje się w niej i postanawia ją chronić. Marzy, że wspólnie rozpoczną nowe życie. Aby tak się stało, Viktor musi najpierw uciec do przeszłości.
00:05 Historia tworzy się nocą - komedia sensacyjna
02:05 To był dzień

07:20 Był taki dzień (402) - dokument
07:30 Dziennik telewizyjny
08:05 Podróżę kulinarne Roberta Makłowicza
08:40 Cafe Historia (63) - publicystyka
09:00 Marszałek Piłsudski (3) - serial
10:05 Nie ma jak Polska
10:40 Szlakiem gwiazd (10) - rozrywka
11:05 Polska i świat z historią w tle (79) - dokument
11:30 Spór o historię - dokument
12:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
12:40 Flesz historii13:05 Faustyna - film biograficzny
14:30 Krok - film obyczajowy
15:05 Z Ziemi Polskiej (6) - dokument
15:35 Album ślaski (2) - dokument
16:00 Przełomowe dni (1) - dokument
16:30 Zanim zabrzmiała jej pieśń
17:00 Marszałek Piłsudski (4) - serial
17:00 Bez komentarza (132) - dokument
18:25 Tobruk 1941 - dokument
19:05 Dziennik telewizyjny
19:50 Tajemnica Jasnej Góry - dokument
20:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
21:00 Polska i świat z historią w tle (119)
21:30 Cudownie ocalony - komedia
23:15 Dziękujemy wam Polacy (2)
00:10 Szlakiem gwiazd (10) - rozrywka
00:40 Pan Tadeusz - film obyczajowy

05:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie - publicystyka
08:25 Telezakupy
08:55 Ojciec Mateusz (67) - serial
09:55 Osobliwości mórz i oceanów (11) - dokument
11:00 Świat się kręci
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Przepis dnia
12:45 Osobliwości mórz i oceanów (12)
13:50 Jaka to melodia? - rozrywka
14:25 Moda na sukces (5885) - serial
14:50 Przepis dnia
15:00 Wiadomości
15:15 Klan (2496) - serial
15:45 Bonanza (167) - serial
16:40 Polska non stop
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan (2497) - serial
18:30 Świat się kręci
19:20 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Atlantycki sprint - Transat Jacques Vabre - magazyn
20:07 Biało-Czerwoni - magazyn
20:10 Pogoda
20:20 Piąty stadion (80) - serial
20:25 Rambo: pierwsza krew - film sensacyjny
22:10 Zagubiona przyszłość - film sf
23:50 Transporter (9) - serial
00:50 Bonanza (167) - serial
01:50 Świat się kręci
02:45 Rambo: pierwsza krew - film sensacyjny

05:20 Rozmowy w toku (2235) - talk show
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Na Wspólnej (1821) - serial
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (252) - serial
12:15 Szpital (126) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (1092) - serial
14:00 Wawa non stop (50) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (253) - serial
16:00 Rozmowy w toku (2236) - talk show
17:00 Szpital (127) - serial
18:00 Wawa non stop (51) - rozrywka
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1822) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (1093) - serial
21:30 Bitwa o dom (11) - rozrywka
22:30 300 (300) - dramat historyczny; W 480 roku p. n. e. król perski, Kserkses, wkroczył do Grecji, by wziąć we władanie lud Sparty i zająć jego tereny. Król Sparty, Leonidas, nie ulega potędze armii perskiej. Mimo iż przepowiednia wyroczni delickiej sprzeczna jest z wolą króla, Leonidas decyduje się stawić opór najęźdźcy. Zbiera najdzielniejszych wojowników i wyrusza do wawozu Termopile. Trzystu Spartan przez trzy dni toczy heroiczną walkę ze 100-tysięczną armią Persów. Ich męstwo, odwaga i poświęcenie stały się legendą i wzorem nie tylko dla Greków.
00:50 Ugotowani (10) - rozrywka
01:50 Uwaga!02:05 Arkana magii (1102) - rozrywka

05:30 Z archiwum policji (3) - dokument
06:00 Dyżur (37) - dokument
06:30 W blasku fleszy
07:00 Tom i Jerry (71-73) - serial
07:25 Timon i Pumba (72) - serial
08:00 Zaklinacz psów (13) - dokument
09:00 Steve Irwin - łowca krokodyli (12) - dokument
10:00 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (1) - dokument
10:30 Zaginiony świat (41) - serial
11:30 Niania (31) - serial
12:00 Niania (32) - serial
12:30 Zbuntowany anioł (14) - serial
13:30 Zbuntowany anioł (15) - serial
14:30 Niania (33, 34) - serial
15:30 Stare dranie z Ameryki (12) - serial
16:00 Akademia policyjna (8) - serial
17:00 Akademia policyjna (11) - serial
18:00 Zaginiony świat (42) - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (9) - serial
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (11) - serial
20:00 W poszukiwaniu Świętego Graala (2) - film przygodowy
22:05 Bankomat. Wyścig z czasem (8)
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (18) - serial
00:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (319) - serial
01:00 Zobacz to!
02:00 W blasku fleszy
02:30 Dyżur (4) - dokument

06:00 Faceci do wzięcia (37) - serial
06:30 Zaklinaczka dzieci (8) - serial
07:05 M jak miłość (379) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:35 Barwy szczęścia (1005) - serial
11:15 Na dobre i na złe (174) - serial
12:15 Makłowicz w podróży
12:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (7) - dokument
13:20 Szkoła życia (44) - serial
14:15 XIX Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2013 (1) - rozrywka
15:05 Rodzinka.pl (95) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:05 Pogoda - kraj
16:15 M jak miłość (1016) - serial
17:15 Szkoła życia (45) - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram - wiadomości sportowe
18:45 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia (1005) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1006) - serial
20:45 Na dobre i na złe (537) - serial
21:45 Nie kłam, kochanie - komedia romantyczna; Ania studiuje architekturę zieleni. Jest wrażliwa i nieśmiała. Ostatnio jej myśli zaprząta przystojny mężczyzna z eleganckiego budynku, w którym dziewczyna pielęgnuje zieleń. Marcin ma intratną posadę w banku i nie wątpi w swe możliwości. Wyznaje zasadę, że kłamstwo pozwala uniknąć wielu problemów, więc często wykorzystuje je w relacjach z kobietami. Zauroczenie Ani zbiega się w czasie z finansową katastrofą zamożnego playboya.
23:40 Reporter Polski
00:25 Zabójcze umysły (33) - serial
01:20 Moja Angelika - dramat obyczajowy

06:50 Męski typ (3) - talk show
07:20 Sąd rodzinny (155) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (452) - serial
09:15 Dr House (13) - serial
10:15 Ostry dyżur (8) - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny (156) - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (453) - serial
14:55 Bananowy doktor (10) - serial
15:55 Czerwony Orzeł (2) - serial
17:05 Punkt krytyczny (7) - serial
18:00 Dr House (14) - serial
19:00 Bananowy doktor (11) - serial
20:00 American Beauty - dramat obyczajowy; 42-letni Lester Burnham przeżywa kryzys wieku średniego. Dobry samochód, piękny dom i urządzony z klasą ogród przestają go cieszyć. Nie potrafi już porozumieć się z żoną, dla której osiągnięcie sukcesu zawodowego jest najważniejsze. Nastoletnia córka, przeżywająca młodzieńcze frustracje, stroni od jego towarzystwa. Problemu zawodowe przepelniają kiedich. Lester postanawia się zmienić, odnaleźć sens i radość życia.
22:30 Bezimienni (14) - serial; Doszło do wykołejenia miejskiej kolejki, są zabici i dziesiątki rannych. Nie udało się zidentyfikować ciała jednej kobiety. Alex próbuje dociec, czy ofiara zginęła w katastrofie, czy też ktoś próbował wykorzystać tragedię, by ukryć tajemnicę, która doprowadziła do jej śmierci.
23:30 Dorwać Smarta - komedia
01:45 Arkana magii - rozrywka

08:00 Afisz kulturalny - kultura
08:15 Zanim opadną liście - dokument
08:40 Czarna córka - dokument
09:25 Tydzień z życia mężczyzny - dramat obyczajowy
11:05 Monidło - film obyczajowy
11:45 Libera - Przewodnik po sztuce - dokument
12:00 Siódma pieczęć Grzegorza Ciechowskiego - dokument
12:55 Za metą start - film obyczajowy
14:15 Tydzień z życia mężczyzny - dramat obyczajowy
16:00 Wydarzenie aktualne - dokument
16:30 Co Ty wiesz o nauce?
17:00 Zanim opadną liście - dokument
17:25 Czarna córka - dokument
18:10 Za metą start - film obyczajowy
19:30 Tajemnice Wiklinowej Zatoki (6) - serial
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wodzirej - dramat obyczajowy
22:20 Studio Kultura - kultura
22:25 Bunt Janion - dokument
23:40 Animator (9) - kultura
00:20 Informacje kulturalne
00:45 Studio kultura - kultura
00:50 Cienie - dramat obyczajowy
02:20 WOK - wszystko o kulturze (125) - kultura

05:00 Wstawaj! Gramy! (2457) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (73) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (61) - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy (62) - serial
10:00 Trudne sprawy (53) - serial
11:00 Dlaczego ja? (350) - serial
12:00 Ślubna gorączka (10) - serial
13:00 STOP Drogówka
14:00 Pierwsza miłość (1778) - serial
14:45 Trudne sprawy (51) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (605) - serial
17:00 Dlaczego ja? (490) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1779) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (367) - serial
20:00 Świat według Kiepskich (429) - serial
20:35 Top chef (10) - rozrywka
22:00 Joe Dirt - komedia; Joe Dirt wyrusza do Los Angeles na poszukiwanie rodziców. Po drodze przeżywa wiele dziwnych i zabawnych przygód. W mieście trafia do rozgłośni radiowej, gdzie podejmuje pracę jako sprzątac. Jego niecodzienny wygląd i zachowanie zwraca uwagę pewnego dziennikarza, który postanawia uczynić z niego atrakcję jednego ze swoich programów. Na antenie radia Joe wspomina szalone przygody, czym szybko zjednuje sobie grono słuchaczy. Dzięki nim odnajduje szczęście rodzinne.
00:00 Silverado - western
02:45 Dziewczyny z fortuną (65) - rozrywka

04:55 4music - muzyka
06:00 Ukryta miłość (106) - serial
06:55 Mega Chichot - rozrywka
07:25 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
07:55 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
08:25 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego - serial
08:55 Komisarz Rex (5) - serial
09:55 Nieposkromiona miłość (50) - serial
10:50 Kiedy się zakocham (104) - serial
11:50 Przyjaciele z Kieszonkowa (28) - serial
12:10 Przyjaciele z Kieszonkowa (29) - serial
12:30 Simba (41) - serial
13:00 Mega Chichot - rozrywka
13:30 Tylko miłość (51) - serial
14:30 Szpilki na Giewoncie (25) - serial
15:30 Komisarz Rex (6) - serial
16:30 Hotel 52 (51) - serial
17:30 Nieposkromiona miłość (51) - serial
18:30 Szczeniące lata Toma i Jerry'ego - serial
19:00 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
19:30 Scooby & Scrappy Doo Show - serial
20:00 The Aggression Scale - film sensacyjny
21:55 Skaza - film sensacyjny; Po wyjściu z więzienia John Brickner stara się wrócić do społeczeństwa. Aby odkupić winy, pomaga rodzinie mężczyzny, którego zamordował.
00:05 Żywa tarcza - film sensacyjny
02:00 To był dzień

07:20 Był taki dzień (348) - dokument
07:30 Dziennik telewizyjny
08:10 Makłowicz w podróży
08:40 Flesz historii
09:00 Marszałek Piłsudski (4) - serial
10:00 Zobaczyć jak najlepiej (3)
10:30 Zaproszenie
10:55 Początki państwa polskiego - dokument
11:25 Tajemnica Jasnej Góry - dokument
12:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
12:40 Polska i świat z historią w tle (119)
13:05 U pana Boga za piecem - komedia
15:00 Dziękujemy wam Polacy (2)
16:00 Z orłem w koronie (1) - dokument
17:00 Marszałek Piłsudski (5) - serial
18:05 Kalendarium historyczne
18:45 Cafe Historia (63) - publicystyka
19:05 Dziennik telewizyjny
19:50 Ostoja - dokument
20:30 Ocalić od zapomnienia (10) - dokument
21:05 Ex libris
21:25 Zapomniany generał Tadeusz Jordan Rozwadowski - dokument
22:30 Breslau Rudolfa Tamera - dokument
23:25 Sensacje XX wieku (136) - dokument
23:50 Sensacje XX wieku (139) - dokument
00:30 Zaproszenie
01:05 Mroźek i Baltazar - dokument
02:15 Trzcinica - karpacka Troja

Sposoby na dobrą pamięć

Właściwa dieta i suplementacja – czyli to, co spożywamy – mają ogromny wpływ na pracę mózgu.

Warto zadbać, by w naszej diecie znalazły się:

- **magnez** – wykazuje działanie uspokajające, zmniejsza drażnienie, łagodzi zaburzenia snu i normalizuje pracę serca. Usuwa także wapń z tkanek, w tym z mózgu, co pozytywnie wpływa na zapamiętywanie. Znajdziemy go np. w roślinach strączkowych, fasoli, produktach sojowych, soczewicy, rozmaitych zielonych warzywach czy miąższu aloesowym bądź brązowym czy nieprzetworzonym w całości białym ryżu, orzechach, nerkowcach, otrębach, kaszy gryczanej czy czekoladzie – zwłaszcza gorzkiej.

- **orzechy** – zawierają cenne dla pracy naszego mózgu cynk, magnez, witaminy z grupy B, nienasycone kwasy tłuszczowe, stąd też zalecane są również jako dodatek do diety osobom uczącym się, bo wzmacniają naszą pamięć.

- **oliwa z oliwek** – zawiera cenne nienasycone kwasy tłuszczowe, które zmniejszają ryzyko utraty pamięci i zdolności poznawczych. Bogata też w przeciwutleniacze niszczące wolne rodniki. Wystarczy spożywać 1-3 łyżeczki dziennie, w zależności od wieku.

- **siemię lniane** – zawiera dużą ilość kwasu α -linolenowego, który przekształca się w cenny DHA – kwas $\Omega 3$, istotny czynnik rozwoju i wzrostu mózgu. Wpływa on np. na zdolność uczenia się. Inne źródła tego kwasu to m. in. kapusta, ciemnozielone warzywa, nasiona dyni i jarmuż. DHA występuje także w mięsie i oleju z ryb takich jak: łosoś, sardynki, tuńczyk, pstrąg jeziorny czy węgorz. Mleko matek karmiących również powinno zawierać odpowiednią ilość DHA.

- **przeciwutleniacze** – zawarte m. in. w warzywach i owocach pozwalają zachować młodość mózgu i całego organizmu. Usuwają one wolne rodniki, które mogą uszkadzać nasz mózg. Antyoksydanty zmniejszają ryzyko powstawania zaburzeń poznawczych. Najlepszymi przeciwutleniaczami są m. in.: jagody acai, czarne jagody, jeżyny, żurawina, pomarańcze, brokuły, buraki, czerwone winogrona, maliny i awokado.

- **kwas foliowy** – zwany też witaminą B9 lub folanem, znacznie poprawia naszą pamięć. Często brakuje go osobom starszym. Znajdziemy go m. in. w zielonych warzywach, takich jak brokuły, sałata czy szparagi.

- **witamina B6** – znajdziemy ją m. in. w wątróbce, awokado, bananach i rybach.

- **NNKT (niezbędne nienasycone kwasy tłuszczowe)** – sprawiają, że cholesterol chroniący komórki nerwowe jest rozprowadzany po całym organizmie i odpowiednio spożytkowany. Kwasów tych dostarczą nam np. oliwki, kukurydza, fasola, awokado czy ryby morskie.

- **witamina E** – (tokoferol) – posiada działanie antyoksydacyjne i chroni m. in. cholesterol przed utlenieniem przez wolne rodniki. Znajdziemy ją w oliwkach, olejach roślinnych – unikajmy jednak tych rafinowanych.

- **lecytyna** – jest substancją tłuszczową połączoną z fosforem, wytwarzaną przez wątrobę. Składa się z kwasów $\Omega 3$, $\Omega 6$ i witamin z grupy B. Jest szeroko stosowana do podwyższenia aktywności mózgu. Poprawia koncentrację i pamięć. Działa także uspokajająco. Znajduje się w kapuście, kalafiorze, otrębach ryżowych oraz wszystkich roślinach strączkowych. Używanie jej w nadmiarze może prowadzić m. in. do problemów żołądkowych i utraty masy ciała.

Styl życia

Sposób, w jaki żyjemy, ma ogromny wpływ na naszą pamięć i koncentrację. Przede wszystkim bardzo ważne jest unikanie sytuacji stresowych. Dotyczy to przede wszystkim przedłużającego się stresu, związanego np. z problemami w pracy lub kłopotami osobistymi. Taki długotrwały, wieloletni stres może powodować z jednej strony nerwowość i złe samopoczucie, a w dalszym etapie zanik dendrytów, a także zmniejszeniem ośrodka pamięci. Dobrze jest być aktywnym, spotykać się i rozmawiać z ludźmi, bo w ten sposób ćwiczymy mózg. – Odpowiednio długi, przynajmniej 7-godzinny sen, jest niezbędny do regeneracji całego naszego organizmu, w tym mózgu – mówi Jacek Klemens, farmaceuta w Mediq Aptece. – Nie bez znaczenia jest również dobra wentylacja w pomieszczeniach, w których przebywamy. Konieczne jest regularne wietrzenie, a także czyszczenie klimatyzatorów, w których mogą gromadzić się różne szkodliwe dla naszego mózgu mikroorganizmy – dodaje. Trzeba również wspomnieć, że pamięci szkodzi nikotyna oraz nadmierne spożycie alkoholu.

Czy wiesz, że: nasz mózg może się regenerować i wzbogacać o coraz to nowe komórki nerwowe i połączenia między neuronami? I to nie tylko u dzieci czy nastolatków, jak wcześniej sądzono, ale również u osób dorosłych!

Inny, bardzo ważny czynnik wzmacniający pamięć, to... ruch. Dzięki niemu zwiększa się stopień dotlenienia mózgu, normalizuje poziom cukru i praca serca. Najlepiej ćwiczyć codziennie lub minimum 3 razy w tygodniu. Dobrym pomysłem jest także taniec. Pamiętajmy jednak o właściwym doborze aktywności fizycznej do naszego stanu zdrowia, wieku, a także możliwości. Osoby starsze i z problemami zdrowotnymi powinny skonsultować się z lekarzem.

Czy wiesz, że: bardzo dobre dla naszej pamięci jest również czytanie, uczenie się, rozwiązywanie krzyżówek, udział w różnych konkursach, a także zdobywanie wiedzy spoza dziedziny, którą zajmujemy się na co dzień.

Wspaniałym sposobem na wzmocnienie naszej pamięci są podróże. Zwiedzanie nowych miejsc i związane z tym poznanie nieznanego nam wcześniej kultur, zabytków, krajobrazów, języków, pobudza nasze ośrodki pamięciowe w mózgu. Wiąże się to również z koniecznością odnajdywania się i radzenia sobie w nowych sytuacjach, co jest dodatkowym ćwiczeniem dla naszego mózgu.

Ćwiczenia Paula Dennisona na pamięć i koncentrację

Na początku należy zapoznać się z opisem ćwiczenia, następnie wykonać je po jednym razie. Następnego dnia autor zaleca od jednego do trzech powtórzeń. Z każdym dniem można zwiększać ich liczbę aż do 10 w ciągu dnia i wykonywać je minimum 3 razy w tygodniu.

Sowa – polega na dokładnym masowaniu stawów na ramieniu i ramion drugą dłonią.

Aktywna ręka – unosimy jedną rękę do góry, a drugą masujemy ją od dołu do góry i z powrotem. Na każdą rękę wykonujemy po 10 podwójnych ucisków.

Zginanie stopy – siadamy na krześle i kładziemy stopę na kolanie drugiej nogi. Jedną ręką trzymamy za łydkę, a drugą kręcimy stopą 5 razy w lewo i 5 w prawo, a potem to samo z drugą stopą.

Pompowanie pięty – opieramy się dłońmi o stabilne krzesło, wysuwamy prawą nogę do tyłu aż pocujemy, że stopa oparta jest na palcach. Druga noga wysunięta jest do przodu i zgięta w kolanie. Następnie podnosimy i opuszczamy piętę wysuniętej do tyłu nogi – wykonujemy 10 powtórzeń i zmieniamy nogi.

Metoda słów w filizance – opiera się na udowodnionym wniosku, że łatwiej jest zapamiętać informacje charakterystyczne, nietypowe, niż te zwy-

Czwartek, 7 listopada 2013

czajne. Polega ona na wymyślaniu historyjek, łączących w sobie różne obrazy, emocje i akcje. Im bardziej kolorowe będą kojarzone obrazy, zabawne, angażujące zmysły i na pierwszy rzut oka nie powiązane ze sobą, tym lepiej. Przykład: skaczący kaktus po trawie biegnie do domu po książkę leżącą na oknie... W ten sposób łatwiej nam będzie pamiętać o czynnościach, jakie mamy wykonać.

Wykres – przyda się do opamiętania większej ilości wiedzy. Na środku kartki umieszczamy temat, a szczegóły, czyli pojęcia lub czynności, na zewnątrz. Następnie grupujemy powiązane ze sobą szczegóły, możemy używać tu kolorów do różnych sekcji i łączyć powiązane sekcje strzałkami. Najlepiej pisać drukowanymi literami. Należy zapisywać słowa, znaki, robić rysunki, co ułatwi zapamiętywanie. Nie zaleca się pisanie całych zdań.

Zapamiętywanie wybranych sekwencji słów – również wzmacnia pamięć.

Metoda zakładkowa – pomocna przy zapamiętywaniu dat czy numerów telefonów. Na początku należy ułożyć kilka obrazków-zakładek, z których później będziemy korzystać. Każdą cyferkę wyobrażamy sobie jako inny obrazek – zakładkę, np. 1 jako laskę, 2 – łabędź, 3 – okulary, 4 – krzesło itd. Aby zapamiętać wybraną datę można ułożyć zabawną historyjkę, używając wymyślonych wcześniej wyrazów. Przykładowo chcąc zapamiętać układ liczb 1432, możemy ułożyć następujące zdanie: „Trzymając w dłoniach drewnianą laskę wszedłem na krzesło i w okularach oglądałem biegające przy brzegu łabędzie”.

W celu wzmocnienia pamięci możemy również grać np. w scrabble, szachy, rozwiązywać rebusy, zapamiętywać przedmioty na biurku czy produkty na półce w kuchni. Chcąc nauczyć się wybranych słów w innym języku, można zapisać je na żółtych kartkach i umieścić w różnych miejscach w pokoju. Inną grą jest gra w inteligencję, znana swego czasu dzieciom, polegająca na wypisywaniu w tabelce państw, miast, zwierząt, roślin, samochodów zaczynających się na daną literę. Kto zapisze więcej wyrazów w danym czasie, ten wygrywa.

OPIEKUNEM MERYTORYCZNYM STRONY POŚWIĘCONEJ ZDROWIU JEST MEDIQ POLSKA SP. Z O.O.

Szkodniki

Łap gryzonia

Magazyny ze zbożem to stołówka nie tylko dla motyli, o których pisaliśmy w poprzednim numerze, ale także dla gryzoni.

Siłą gryzoni jest szybki rozwój. Ich bytowaniu sprzyja nieporządek. Każda szpara czy dziura w murze może stać się gniazdem np. dla szczurów. Te niszczą zbiory, ale także budynki – przegryzają kable, robią podkopy itd. Z tego względu w wielu budynkach gospodarczych są montowane urządzenia, które monitorują występowanie szczurów i myszy. Kamery pomagają szczególnie w nocy, kiedy gryzonie są najbardziej aktywne.

Najprostszą, choć najbardziej brutalną formą walki ze szkodnikami jest aplikacja fosfowodoru do nor gryzoni. Zajmują się tym wyspecjalizowane ekipy. Szczury do budynków inwentarskich często idą po to, by się napić, dlatego

niektóre trucizny podaje się w formie płynnej.

Naturalną odtrutką jest trawa, a konkretnie zawarta w niej wi-

tamina K. Gdy szczury ją zjedzą, mogą przeżyć.

(pw), fot. nadesłane

Myszy i szczury wykorzystają każdą przestrzeń do tego, by osiedlić się w pobliżu stołówki, czyli zboża

Uprawy

Więcej różnorodności

Obserwując krajobraz rolniczy daje się zauważyć pewną tendencję do wzrostu zasiewów zbóż. Taka monotonia prowadzi do negatywnych zmian w środowisku, ale także do obniżenia plonów.

Gatunkiem najbardziej wrażliwym na uprawę po sobie jest pszenica, natomiast najmniej wrażliwymi są owies i żyto. Kiedy rok po roku na polu siane jest zboże, może dojść do wyjałowienia ziemi. Lepiej w takich warunkach radzą sobie chwasty – szczególnie te jednoliścienne, trudniej walczyć z chorobami. Największe znaczenie gospodarcze mają: łamliwość podstawy źdźbła, zgorzel podstawy źdźbła oraz fuzaryjna zgorzel podstawy źdźbła i korzeni. Choroby pochodzą z gleby – są na resztkach korzeni i źdźbeł porażonych w roku poprzednim i to one stano-

wią główne źródło zakażenia młodych siewek z następnego zasiewu. Zagrożenie ze strony chorób podstawy źdźbła i korzeni wzrasta w gospodarstwach, w których stosuje się bezorkowe systemy uprawy gleby, ponieważ resztki pożywnie pozostające na powierzchni pola są bezpośrednim źródłem zakażenia dla ponownie wysiewanych roślin zbożowych.

Przy częstej uprawie roślin zbożowych po sobie należy liczyć się z negatywnymi skutkami. Spadek plonowania można ograniczyć poprzez stosowanie odpowiedniej agrotechniki, dobór

odmian o mniejszej podatności na choroby podstawy źdźbła. Bardzo ważna jest ochrona chemiczna, polegająca na zaprawianiu ziarna przed siewem, oraz stosowanie odpowiednio dobranych fungycydów w okresie wegetacji.

W gospodarstwach nastawionych na masową uprawę zbóż warto do płodozmianu wprowadzić owies jako roślinę fitosanitarną. Jest on zbożem odpornym na jeden z podgatunków grzyba, który wywołuje zgorzel podstawy źdźbła i korzeni zbóż.

(pw)

Podatki

Podatki po nowemu

Z resortu finansów wyciekają informacje bardzo ważne dla rolników. Urzędnicy planują, by właściciele gospodarstw, których przychód nie przekracza 100 tys. zł rocznie, płacili podatek od nieruchomości rolnych, zaś zarabiający więcej – podatek dochodowy.

Projekt zakłada, że obecny podatek rolny zastąpiłyby dwa rozwiązania – adresowane odpowiednio do mniej i bardziej zamożnych rolników. Ci, których przychody nie przekraczają 100 tys. zł w roku gospodarczym (od 1 lipca do 30 czerwca roku następnego), byłiby zwolnieni z podatku dochodowego. Płaciliby natomiast podatek od nieruchomości rolnych w wysokości 185 zł od tzw. hektara przelicze-

niowego. Jeśli gospodarz posiadałby grunty, które nie wchodziły w skład gospodarstwa, płaciłby za nie 370 zł za hektar. Bogatsi rolnicy uiszczaliby podatek dochodowy w wysokości 19 proc.

Ministerstwo finansów do przychodów rolnika chce zaliczyć m. in. przychody: ze sprzedaży produktów rolnych, z agroturystyki czy tzw. małego przetwórstwa. Do przychodów nie zaliczano by m. in. płatności

w ramach wsparcia bezpośredniego, dopłat do paliwa rolniczego czy dopłat do ubezpieczeń rolniczych.

Skoro zniknąłby podatek rolny, to z czego utrzymają się gminy? Projekt przewiduje, że podatek dochodowy z działalności rolniczej będzie dochodem samorządów, dzielonym proporcjonalnie do powierzchni użytków rolnych położonych na terenie danej gminy.

(pw)

Hodowla

Bój o ubój

Polska jest jednym z niewielu europejskich państw, które zakazały uboju rytualnego. Teraz lukę w rynku chcą wykorzystać Litwini. Przedstawiciele branży mięsnej przenoszą walkę przed Europejski Trybunał Sprawiedliwości.

Zakaz uboju rytualnego utrudnia życie codzienne oraz praktyki religijne Żydom i wyznawcom islamu. Utrudnia też pracę firmom i rolnikom, którzy nastawili się właśnie na taką produkcję. Do niedawna w Polsce ubijanych bez ogłuszania było aż 100 tysięcy zwierząt rocznie. Ten dochodowy biznes miał się nadzwyczaj dobrze. W ubiegłym roku z uboju rytualnego pochodziło aż 30 proc. sprzedanej za granicą wołowiny o wartości 800 mln euro.

Teraz zakazem uboju bez ogłu-

(pw)

Polityka

Izby walczą o paliwo

Członkowie izb rolniczych pod koniec października przekazali rządowi swoje uwagi do proponowanych zmian w zwrotach podatku akcyzowego za paliwo rolnicze.

IR argumentują, że ceny oleju napędowego będą rosły. Proponowana przez rząd stawka zwrotu akcyzy jest nie do przyjęcia, tym bardziej, że równoległe ze wzrostem cen oleju napędowego, drożeją także inne środki produkcji rolniczej.

Samorząd rolniczy wielokrotnie wnioskował w tej sprawie do ministra rolnictwa, argumentując zmianę górnego limitu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego do pełnej stawki akcyzy oraz zwiększenie limitu zużycia oleju napędowego na 1 ha użytków rolnych do 120 litrów.

Zaproponowana w projekcie stawka zwrotu podatku akcyzowego w wysokości 0,95 zł na 1 litr oleju obowiązuje od dwóch lat. W opinii izb rolniczych, należy wprowadzić

wyższą, odpowiadającą wysokości stawki podatku akcyzowego obowiązującej dla olejów napędowych w 2013 roku, czyli 1,196 zł za 1 litr. Taka kwota nie tylko byłaby dopuszczalna przez przepisy prawa Unii Europejskiej, ale przede wszystkim uwzględniałaby stale zwiększające się koszty zakupu paliwa na cele rolnicze.

– Wyższy limit zwrotu podatku akcyzowego skutkować będzie podwyższeniem wypłaconej kwoty zwrotu podatku, a dzięki temu zmniejszeniu ulegną koszty produkcji, które z roku na rok stają się coraz wyższe. Może to być jedną z zachęt dla gospodarstw – czytamy w piśmie KRIR.

(pw)

Uprawy

Uprawa stara jak proso

Nasiona proso znajdowane są przez archeologów w wykopiskach sprzed wieków. W średniowiecznej Polsce było to najważniejsze ze zbóż. Obecnie jest zapomniane, chociaż można z niego wyrabiać bardzo zdrową kaszę jaglaną.

Proso nie ma dużych wymagań glebowych. Może być uprawiane po zbożach ozimych i jarych, jednak nie później niż w trzecim roku po oborniku. Proso można wysiewać bardzo późno – nawet w maju. Jest ono wrażliwe na przymrozki. Straty plonu spowodowane przez choroby i szkodniki są niewielkie. Proso porażane jest tylko przez głównie prosa i sporadycznie przez omacnicę prosowiankę.

Ciekawy jest zbiór tego zboża. Kombajny wjeżdżają na pole, gdy ziarno w górnej części więk-

szości wiech jest w pełni dojrzałe, a w środkowej części osiągnęło dojrzałość woskową. Słoma jest wówczas jeszcze zielona. Ziarno po zbiorze wymaga zwykle dosuszenia do wilgotności nie przekraczającej 15 proc. Przeciętne plony prosa w Polsce wynoszą 2,7 t/ha. Są one co prawda mniejsze niż innych roślin zbożowych, ale ze względu na zawartość bardzo korzystnych składników pokarmowych w ziarnie prosa, warto powrócić do jego uprawy.

(pw)

XX wiek

Splamiony jedwab Brazylii

Gdy pojedziemy do Brazylii czy Argentyny, lepiej nie używamy słowa „polaca”, ponieważ oznacza ono tyle co „ prostytutka”. Określenie nie wzięło się z próżni. W 20-leciu międzywojennym przymiot młodych żydowskich kobiet z terenów Polski do Ameryki kwitł dzięki samym Żydom, którzy stworzyli organizację Zwi Migdal.

Pod koniec XIX wieku w Warszawie powołano do życia organizację o budzącej zaufanie nazwie Warszawskie Towarzystwo Wzajemnej Pomocy. W 1927 roku zmieniło nazwę na Towarzystwo Wzajemnej Pomocy Zwi Migdal - na cześć jednego z założycieli. W skład Zwi Migdal wchodziło 400 osób, a roczny obrót oscylował wokół 50 milionów dolarów. W latach 20. organizacja kontrolowała 430 sutenerów, 2000 domów publicznych oraz 30 tysięcy prostytutek i to tylko w samej Argentynie.

Szybkie śluby i „okazje”

Zwi Migdal werboowało młode dziewczęta ze wschodniej Europy. Sposobów pozyskiwania prostytutek było kilka. Najczęściej przedstawiciel Zwi Migdal - młody, przystojny i dobrze ubrany mężczyzna, pojawiał się w żydowskiej wiosce czy dzielnicy. Ogłaszał, że szuka młodych kobiet do pracy w domach bogatych Żydów w Argentynie. Ogłoszenia wywieszano często w synagogach. Młode kobiety, nie widząc wielkiej przyszłości na prowincji, decydowały się na wyjazd.

Innym sposobem werbunku było zapoznanie młodych pięknych dziewcząt i poślubienie ich w ceremonii „stille chupah”. Był to rodzaj szybkiego ślubu. Dziewczęta żegnały rodziny i wsiadały na statki. Okres przystosowywania do zawodu prostytutek rozpoczynał się często jeszcze na statkach. Te, które nie zadowolili swoich klientów, były bite.

W 1927 roku nowojorski Żyd Morris Baskin wykorzystał wyjątkowo bezczelny sposób werbunku. Wiedział, że wielu Żydów z Nowego Jorku posiada

Mężczyźni w jednym z domów publicznych narzeczone w Polsce. Proponował im ściąganie ich do USA, poprzez zawieranie z nimi małżeństw per procura w imieniu narzeczonych z USA, na podstawie udzielonych pełnomocnictw. Z aktem ślubu w rękę - poświadczającym obecność męża w USA - świeżo poślubiona małżonka nie miała kłopotów z uzyskaniem w konsulacie amerykańskim upragnionej wizy. Po przyjeździe do USA nie trafiała ona jednakże w objęcia męża, lecz - pod wpływem groźby, a niekiedy przemocy fizycznej i zgwałcenia - do jednego z domów publicznych, których właściciele współpracowali z gangiem.

Każda transakcja kupna i sprzedaży dziewczyny była skrupulatnie odnotowywana przez szefów Zwi Migdal. W lokalach takich jak Hotel Palestina czy Cafe Parisienne odbywały się prawdziwe targi niewolnic. Młode dziewczęta nago prezentowały się szefom poszczególnych domów publicznych, a ci prowadzili licytacje. Dlaczego nikt nie niepokoił Zwi Migdal? Z usług prostytutek często korzystali przedstawiciele władz, policji, a nawet dziennikarze. Stosowano także łapówki. Rząd również nie palił się do walki z sutenerami, ponieważ podatki z takiej działalności stanowiły 25% budżetu Argentyny (1920 rok)!

Od 20 klientów wzwyż

Żydowskie sutenerzy zakładali własne synagogi i cmentarze. Oficjalnie odrzuceni przez żydowską społeczność, tworzyli własne organizacje charytatywne-religijne. Tak było w Nowym Jorku czy Sao Paulo. W Rio de Janeiro same prostytutki założyły towarzystwo dobroczynno-pogrzebowe. Biedne kobie-

ty, ofiary przemocy, analfabетки potrafiły zorganizować się tak, by na starość mieć wsparcie, a w chwili śmierci godny pochówek. prostytutki kupiły kawałek ziemi w Inhaumie i założyły tam cmentarz. Same przygotowywały ciała swoich siostr do pogrzebu i odprawiały ceremonię symbolicznego oczyszczenia przez powtórzenie słów: „Jesteś czysta, czysta, czysta”.

Sutenerzy posiadali swój slang. Piękna dziewczyna (często były to zaledwie 12-latkę) nazywane były „sztukami jedwabiu”. Brzydkie przezywano „workami kartofli”. Wyjątkowe piękności nazywano „brylantowymi krzyżami”.

Największe domy publiczne oferowały klientom w Buenos Aires od 60 do 80 prostytutek. Średnio każda z nich obsługiwała dziennie od 20 do 50 klientów.

Zwi Migdal istniało także w Brazylii. Większość prostytutek pochodziła z Polski, dlatego szybko zaczęto tu używać określenia „polacas”. W 1913 roku w samym Rio de Janeiro Zwi Migdal kontrolowało 431 domów publicznych.

Prostytutka świadkiem

Wydostanie się ze szponów haniebnego organizacyjnego nie było proste. Przekonała się o tym choćby Rachela Liberman - Żydówka urodzona w Łodzi. Wyemigrowała do Argentyny po śmierci męża. Mając na utrzymaniu dwóch synów, rozpoczęła pracę jako prostytutka. Po latach odłożyła pieniądze i otworzyła antykwariat. Niestety, żołnierze Zwi Migdal napadali na nią i zmuszali do powrotu do prostytucji. Rachela zwróciła się o pomoc do komendanta policji Julio Alsogaraya, który znany był z tego, że nigdy nie przyjmował łapówek Zwi Migdal. To właśnie zeznanie Racheli umożliwiły rozpoczęcie wielkiego procesu mafiosów. Skazano 108 osób. Niestety, rok później władze zwolniły z więzień 105 z nich. Paradoksalnie to właśnie ta decyzja doprowadziła w Argentynie do publicznego buntu przeciw sutenerom. Wkrótce wysłano ich do sąsiedniego Urugwaju. Eksterminacja ludności żydowskiej w czasie II wojny światowej zerwała ostatnie połączenia Zwi Migdal z Europą.

Piotr Wołyński

Średniowiecze

Boska nazwa

W jaki sposób wydarzenia z X i XI wieku wpływają na współczesną historię? Przekonać się o tym mogą m. in. mieszkańcy wsi Bógpomóż w gminie Bobrowniki.

Bógpomóż, podobnie jak wiele innych w Polsce, to wieś o nazwie pamiątkowej. Niedaleko, bo pod Brodnicą, znajdziemy Bożawolę, pod Golubiem-Dobrzyniem znajduje się także przysiółek Bożepole. Łatwo zauważyć, że pierwszy człon nazwy miejscowości związany jest z postacią Boga, a drugi nawiązuje do cechy charakterystycznej okolicy czy czynności. Taki sposób nazywania wsi czy miast pochodzi

jeszcze z czasów Bizancjum, kiedy to cesarze wschodniorzymscy rozdzielili rozległymi połaciami Półwyspu Apenińskiego.

Obecnie w Polsce, oprócz wsi Bógpomóż, jest 900 innych miejscowości o nazwach świadczących o pochodzeniu chrześcijańskim. Występują od XII wieku, kiedy wiara chrześcijańska utrwaliła się w państwie Piastów.

(pw)

XX wiek

Świat z pobocza drogi

Pod koniec września 1913 roku Lipno i Kikół stały się celem odwiedzin dwóch młodych obieżyświatów z Krakowa.

Przed stu laty młodzi ludzie często udawali się w nieznaną. W okresie międzywojennym gimnazjaliści z niezbyt odległego Wąbrzeźna przepłynęli łodzią Wisłę z Krakowa do Bydgoszczy. W 1913 roku dwóch studentów z Krakowa: N. Sławiński - wychowanek Akademii Sztuk Pięknych i Tadeusz Salom, słuchacz prawa, postanowiło odwiedzić niemal wszystkie regiony Polski - kraju, który wówczas nie istniał. Byli więc na ziemiach zaboru austriackiego, odwiedzili Poznań, aż w końcu dotarli na ziemię dobrzyńską. Przez Dobrzyń nad Drwęcą dostali się do Kikoła i Lipna. We Włocławku

zostali nawet zatrzymani przez policję, ponieważ podejrzewano ich o włóczęgostwo. Kiedy dotarli do Lipna, mieli za sobą 3000 wiorst, czyli ok. 3100 km. Z Lipna udali się do Włocławka i dalej do Warszawy, Częstochowy i Kielc, a na końcu do Krakowa.

Skoro mowa o obieżyświatach, nie sposób nie napisać o Jerzym Jellińskim (na zdj.), polskim skaucie, który w 1930 roku wyruszył samochodem w podróż dookoła świata. Co zamierzał, to uczynił, a po powrocie odwiedzał swoim autem polskie miasta, w tym Lipno, by opowiadać o swoich przygodach.

(pw)

XIX wiek

Wyłudzenia na przechrztu

Pewna dziewczynka w 1880 roku utrzymywała, że pochodzi z Kikoła, a rodzice znęcali się nad nią, bo chciała zostać katoliczką. Opowiadając tę łzawą historię, wyłudzała pieniądze.

W listopadzie 1880 roku mieszkańców Chełmna odwiedzał dość nietypowy gość - żydowska dziewczynka, która mówiła, że pochodzi z Kikoła. Utrzymywała, że jej ojciec jest bogatym kupcem, a ona sama nazywa się Kwiatkowska. Dziewczynka miała ciekawy patent na wyłudzenie pieniędzy. Chodząc od domu do domu opowiadała, że od kilku lat chciała zostać katoliczką, ale jej rodzice, gdy

się o tym dowiedzieli, zaczęli się nad nią znęcać. Łzawa historyjka chwyciła za serce wiele osób. Zarobkowa działalność dziewczynki zakończyła się wraz z przybyciem do Chełmna dyliżansu pocztowego z listem z plebanii w Kikole. Proboszcz pisał, że w Kikole nie ma nikogo takiego jak Kwiatkowska. Oszustka została oddana w ręce policji.

(pw)

Horoskop

Koziorożec (22.12.-20.01.)

♏ Czekają Cię zupełnie nowe kontakty zawodowe i towarzyskie. Decyzja, jaką podejmiesz w czwartek, przyniesie stabilizację w życiu osobistym. Pozytywny kontakt z partnerem warto wzmocnić.

Wodnik (21.01.-19.0)

♒ Jeśli chcesz coś zmienić w swoim życiu, zacznij teraz. Warto. Okoliczności będą Ci sprzyjać głównie w sferze osobistej. Znajdziesz się w zupełnie obcym środowisku i będziesz musiał się do niego dostosować.

Ryby (20.02.-20.03.)

♓ Nie trać panowania w sytuacji konfliktowej, jaka pojawi się w pracy. Gdy ją wyjaśnisz, okaże się, że jest to zwykłe nieporozumienie. Uda Ci się załatwić stare sprawy. W ten sposób zamkniesz za sobą przeszłość.

Baran (21.03.-21.04.)

♈ Ktoś z kręgów zawodowych zaprosi Cię do siebie, ale zastanów się czy warto wchodzić w jakiegokolwiek układy. W relacji z partnerem pojawi się niepotrzebny zgrzyt, ale nie będzie w nim Twojej winy.

Byk (21.04.-21.05.)

♉ W połowie tygodnia oczekuj ciekawego spotkania towarzyskiego, które prawdopodobnie będzie miało wpływ na Twoje życie rodzinne w pozytywnym tego słowa znaczeniu. Jeśli ktoś namówi Cię na wyjazd, zdecydowanie odmów.

Bliznięta (22.05.-22.06.)

♊ Nowa sytuacja zmusi Cię do zwalczania starych nawyków i wyzwoli w Tobie chęć działania. Może to znak, że wkraczasz na nową i właściwą drogę. Gdy pojawi się problem finansowy, uda Ci się go szybko i sprawnie rozwiązać.

Rak (22.06.-22.07.)

♋ Musisz uważnie obserwować wszystko, co dzieje się wokół Ciebie, żeby w porę zareagować. Będziesz musiał podjąć decyzję, która nie będzie łatwa. Uważaj, żeby nikogo nie skrzywdzić.

Lew (23.07.-23.08.)

♌ W tym tygodniu nastąpi korzystny przełom. Twoje poczucie odpowiedzialności i wewnętrzna dyscyplina przydadzą się w pracy. Masz tu otwartą drogę do realizacji swoich zamierzeń.

Panna (24.08.-23.09.)

♍ Pamiętaj, że optymizm jest prawdziwą energią, która ma siłę przyciągania. I właśnie w tym tygodniu gwiazdy dają Ci szansę na jej wykorzystanie. Odwzajemniaj uśmiechy i życiwe słowa.

Waga (23.09.-22.10.)

♎ W życiu osobistym wiele wskazuje na to, że otacza Cię coraz cieplejsza atmosfera. Uważaj jednak na osoby poznane w ostatnim czasie. Obserwuj je uważnie, bo pod przyjacielskimi emocjami może ukrywać się chęć odniesienia korzyści.

Skorpion (24.10.-22.11.)

♏ Odkryjesz w sobie pokłady pozytywnych uczuć, a one z kolei będą działały na innych. To droga do poznania swojej drugiej połówki. Nie przegap tego tygodnia. W pracy zachowaj ostrożność w rozmowach ze współpracownikami.

Strzelec (23.11.-21.12.)

♐ Kompromis, tolerancja to słowa, które będą Ci bardzo potrzebne w tym tygodniu. Postaraj się zrozumieć potrzeby Twojego partnera, nie narzucaj swojego zdania rodzinie, zachowaj spokój w pracy.

KRZYŻÓWKI PANORAMICZNE

Całokształt stosunków handl.- gospod.	▼	Składnia	▼	Cewiaczka, przewijaczka	Wytwarzany przez pszczo- ły	▼	Imię męskie - 14.VII., 26. IX., 27.IX., 14.XI.	Bywa kołczasty	▼	Mit. gr.: syn De- dala.	▼
		Podatek od do- mu; podymne.	1					Rodzaj słomia- nej maty		Uczulenie	
	▶	5		▶	Staroż. skorup- ka do notatek	▶		▶		▶	
					Rzeka w Kolum- bii	14				18	
Zmienia kolej. działań mat.	▶				▶		Sala wykła- dowa	▶			
Erwin (ur. 1912), pisarz	11						Zrostek			15	
▶							▼				
						7	10				
Postać z po- wieści	▶			Wielka koło Australii	▶				Duńska wy- spa		Rzeka w pn. czę- ści Niemiec, po- łączona kanała- mi z Renem i Wezerą
			12	Bramka	▶			8			▼
▶				▶			Wizerunek po- staci stworzony na podstawie działalności za- wodowej.		▼		
					13	16		2	4		3
Żalenie, uska- rżanie się.	▶	17					Włók.: dwu- stronna, wełnia- na tkanina de- koracyjna.				
Skąpiec z Gla- sgow	▶		Bylina z rodziny liliowatych, uprawiana jako roślina ozdob- na doniczkowa	▶				We wczesnym średniowieczu: mieszkaniec Sak- sonii.	▶	9	
			6								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Kulinarne ABC, czyli uczniowie Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskiej proponują

Tym razem lekcjach technologii gastronomicznej uczniowie klasy pierwszej technikum żywienia i usług gastronomicznych pod opieką Marty Malinowskiej przygotowali kopytko z sosem grzybowym oraz surówkę z selera i jabłka.

Składniki potrzebne do przygotowania 5 porcji.

Kopytka: ziemniaki 1 kg, mąka pszenna 260 g, mąka ziemniaczana 30 g, jaja 3 szt., sól do smaku.

Sos grzybowy: grzyby suszone 25 g, cebula 50 g, smalec 50 g, mąka pszenna 50 g, śmietana 18% 100 g, sól, cukier do smaku, woda 450 ml

Surówka: seler 250 g, kwaśne jabłko 75 g, majonez 50 g, sok z cytryny, sól, cukier do smaku

Sposób przygotowania:

By otrzymać ciasto na kopytka, ziemniaki należy umyć i ugotować w mundurkach, następnie obrać, przecisnąć przez praskę lub zemleć. Tak przygotowaną masę wyłożyć na stolnicę, dodać przesianą mąkę (pszenną i ziemniaczaną) oraz jajka, posolić do smaku.

Przemek, Mateusz, Kasia i Emilia życzą smacznego!

Wyrobić ciasto tak, aby po jego przekrojeniu nożem uzyskać jednolity przekrój. Ciasto uformować w wałek o średnicy 2,5–3 cm, lekko spłaszczyć nożem, krajać ok. 4-cm kawałki. Gotować partiami we wrzącej, osolonej wodzie.

Przed przyrządzeniem sosu grzyby należy umyć i namoczyć, a następnie ugotować z nich wywar, który odcedzamy i zostawiamy ok. 400 ml płynu. Z tłuszczu, posiekanej cebuli i mąki sporządzić zasmażkę (powinna mieć ciemnozłoty kolor). Rozprowadzić zasmażkę wywarem z grzybów, a następnie połączyć z jego pozostałą częścią i zagotować. Dodać drobno posiekane grzyby, śmietanę, doprawić sos do smaku. Seler i jabłko umyć oraz obrać, a następnie zetrzeć na tarce o grubych oczkach. Skropić sokiem z cytryny, dodać majonez i delikatnie przemieszać. Surówkę doprawić do smaku cukrem i posolić.

Pogoda

Czwartek 07.11.2013

dzień 7:00 - 19:00

temperatura minimalna/odczuwalna/maksymalna

3/3/7

ciśnienie

994 hPa

wiatr

17 km/h

deszcz

4 mm

noc 19:00 - 7:00

7/6/8

1006 hPa

20 km/h

2 mm

Piątek 08.11.2013

dzień 7:00 - 19:00

8/7/12

1001 hPa

18 km/h

7 mm

noc 19:00 - 7:00

9/7/12

998 hPa

20 km/h

1 mm

Sobota 09.11.2013

dzień 7:00 - 19:00

9/5/11

1004 hPa

27 km/h

0 mm

noc 19:00 - 7:00

6/3/8

1000 hPa

15 km/h

0 mm

Niedziela 10.11.2013

dzień 7:00 - 19:00

8/2/9

998 hPa

20 km/h

0 mm

noc 19:00 - 7:00

4/-5/6

1006 hPa

37 km/h

0 mm

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

*Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Działanie 6.1, Poddziałanie 6.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*

Gotowi do Pracy – Start!

Centrum Samorządności i Regionalizmu zaprasza do udziału w bezpłatnym projekcie skierowanym do 40 osób bezrobotnych w wieku 18-30 lat, zamieszkujących powiat lipnowski w województwie kujawsko-pomorskim. Realizując politykę równych szans, wśród osób przyjętych do projektu będą minimum 24 kobiety.

Możesz skorzystać z jednego z poniższych kursów zawodowych:

- ✓ Pracownik administracyjno-biuroowy z elementami programów księgowych i kadrowych
- ✓ Spawacz metodą TIG, MIG i MAG
- ✓ Telemarketer/ Telewindykator
- ✓ Skuteczny sprzedawca z elementami negocjacji
- ✓ Opiekun osób starszych, chorych i niepełnosprawnych
- ✓ Obsługa komputerowych programów handlowo-magazynowych i programów fakturowania
- ✓ Operator koparek/spycharek
- ✓ Kierowca kat. C/C+E z kwalifikacją wstępną przyśpieszoną

Wyżej wymienione kursy są propozycją wyjściową. Ostateczny ich wybór będzie wynikiem ustaleń UC z doradcą zawodowym.

Szkolenia z kompetencji kluczowych:

- ✓ Kurs ECDL obejmujący techniki informatyczne i komunikacyjne
 - ✓ Kurs języka obcego przygotowujący do egzaminu TELC
- a także:**
- ✓ Indywidualnego Poradnictwa Zawodowego
 - ✓ Poradnictwa psychologicznego i badania deficytu kluczowych kompetencji
 - ✓ Warsztatów Poszukiwania Pracy oraz Pośrednictwa Pracy
 - ✓ Pięciomiesięcznych staży zawodowych

Zapewnimy Ci dodatkowo:

- ✓ Stypendia motywacyjne za udział w warsztatach, szkoleniach i kursach zawodowych
- ✓ Zwrot kosztów dojazdu na zajęcia
- ✓ Catering na zajęciach trwających powyżej 4 godzin dziennie
- ✓ Certyfikaty / zaświadczenia potwierdzające ukończenie form wsparcia
- ✓ Materiały szkoleniowe

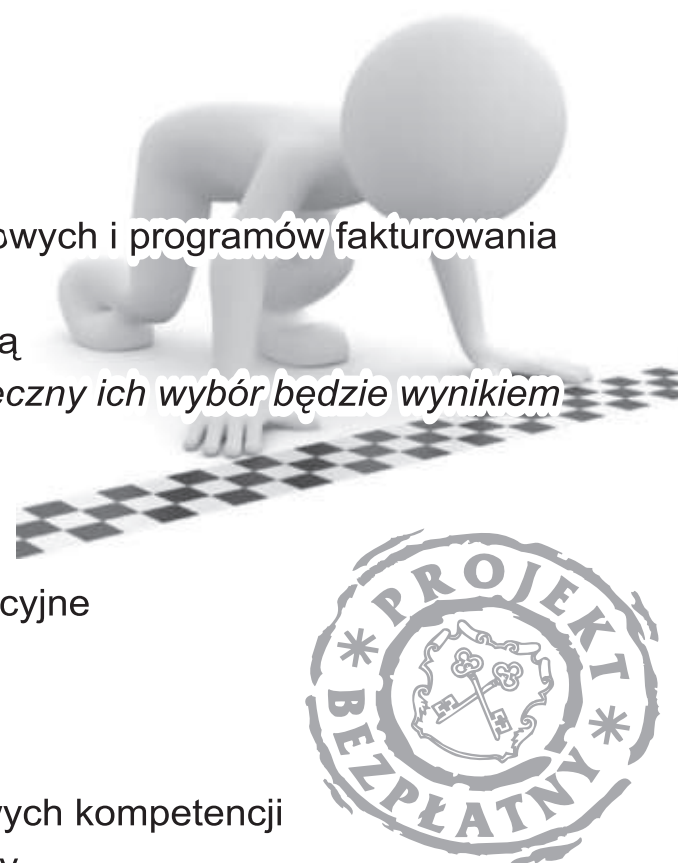
Skontaktuj się z biurem projektu:

Centrum Samorządności i Regionalizmu, ul. Mickiewicza 25, 87-600 Lipno

Tel.: 605 650 344, e-mail: csirlowicz@gmail.com www.csir.org.pl

CZŁOWIEK – NAJLEPSZA INWESTYCJA!

Ogłoszenie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wywiad

Konfliktów nie zamiatajmy pod dywan

Rozmowa z Moniką Kaźmierczak z fundacji Pracownia Dialogu, zajmującą się mediacjami dorosłych i młodzieży.

– Psychologowie twierdzą, że konflikty są potrzebne. Pani się z tym zgadza?

– Przede wszystkim są naturalne, ale jeśli rozpatrywać konflikty pod kątem użyteczności, to rzeczywiście są potrzebne. A to dlatego, że niosą ze sobą jakąś zmianę i formę edukacji dla nas samych. Oczywiście, zależy jak sobie poradzimy z konfliktem. To może przynieść coś dobrego, ale i pewną nauczkę na przyszłość: nie powtórzę tego zachowania, bo wiem jak skończyła się ta sytuacja.

– Nie zawsze jednak wynosimy naukę z kłótni, powtarzamy te same błędy, konflikty się nasilają. Co robić? Jak rozwiązywać kłopoty?

– Może to zabrzmieć banalnie, ale trzeba rozmawiać. W rozmowach z naszymi klientami duży nacisk kładę na naukę, paradoksalnie osób dorosłych, nowego sposobu komunikowania się. Wydaje się to trywialne, bo niby każdy z nas umie rozmawiać, ale nie zawsze z odpowiednim skutkiem. Nie zawsze słuchamy potrzeb, nie wiemy, czego my potrzebujemy, co to znaczy interes w sytuacji konfliktu. Sami też nie wiemy na czym nam zależy i jesteśmy zbyt uparci, by dobrze negocjować. To wszystko to zagadnienia z obszaru komunikacji. Często nasi podopieczni przyznają, że nie wiedzieli jak ze sobą rozmawiać i żałują, że nie poznali mediacji, zanim konflikt się pojawił.

– Myśli pani, że gdyby ludzie umieli ze sobą rozmawiać byłoby mniej rozwodów?

– Tak. Dodałabym jeszcze: gdy-

by umieli rozmawiać w odpowiednim czasie. Czasem okazuje się, że coś innego bierze górę w konflikcie niż merytoryczne argumenty. Dominują emocje, a nie negocjacje, czy szukanie rozwiązania i pomocy z zewnątrz. Klasyczny przypadek: gdzie jedziemy na wakacje? Nad morze czy w góry? Z pozornie błahego problemu zamiast komunikacji rodzi się awantura, a to dlatego, że negocjacji nie było. Ludzie nie szukają rozwiązań, a jeśli ich metody nie przyniosły oczekiwanego rezultatu, to na tym kończą rozmowę. Wielu ludzi nie szuka pomocy na zewnątrz. Jest szereg specjalistów, którzy mogliby pokazać tym ludziom, że można rozmawiać inaczej, że sytuacja, w której oni próbowali przeprowadzić negocjacje zawiera jakieś błędy, bariery komunikacyjne, na które nie zwrócili uwagi. Ale zamiast szukać pomocy, ludzie najczęściej odpuszczają i szukają rozwiązania w sądzie.

– Nie idą do specjalisty, bo nie wiedzą gdzie go szukać czy może zwyczajnie się wstydzą i nie chcą pokazywać problemów na zewnątrz?

– Jedno i drugie. Ten wstyd, o którym pani powiedziała na pewno jest wciąż na wysokim poziomie. Wstyd przed tym, że sobie z czymś nie radzimy, ale także, że mam powiedzieć o tym komuś obcemu. To widać zwłaszcza w mniejszych miejscowościach. Za to po skorzystaniu z naszej pomocy, okazuje się, że te bariery znikają, a ludzie zaczynają uświadamiać sobie, że psycholog nie jest lekarzem dla wariatów, a mediator to nie osoba,

Monika Kaźmierczak

która uprawia medytację bądź jest kimś z mediów. Po mediacji osoby takie przyznają, że mogli zgłosić się z problemem wcześniej. A zdarza się, że trafiają do nas tacy ludzie, którzy są już na takim etapie konfliktu, że już znają rozwiązanie i ustalają tylko warunki rozstania. Taką sytuację można również omówić i poukładać z poszanowaniem interesów i potrzeb drugiej strony, z mniejszymi kosztami np. emocjonalnymi. Za to jest ono już na tyle łatwiejsze, że jest to w miarę poukładane.

– A jeśli już jest ten rozwód, a w związku pojawiły się dzieci? Jak z nimi rozmawiać o tak trudnej sytuacji?

– Z dziećmi jest tak, że duża część rodziców skupia się na tym, co materialne i na sprawach między dorosłymi, a dzieci odsuwają się gdzieś na bok. Albo dorośli o nich zapominają, albo uznają, że są zbyt małe i niczego nie widzą i nie rozumieją. A dzieci bardzo dobrze wiedzą co się dzieje w domu, jak dorośli się do siebie odnoszą, kto zniknął lub zniknął coraz częściej,

ale rodzice odsuwają problem, być może dlatego, że nie mają, nie znają pomocnych narzędzi. My w mediacjach zwracamy na to uwagę, pytamy w jaki sposób ta sytuacja została dzieciom wytłumaczona, przedstawiona, czy uzyskały dzieci jakąś pomoc, np. psychologa. Okazuje się bardzo często, że nie. To co my robimy, to staramy się przenieść płaszczyznę relacji z „my dorośli” na my „rodzice”. Wówczas dużą rolę odgrywa to, jaki mamy kontakt z naszymi dziećmi. Musimy znaleźć czas na rozmowę z nimi. I to nie w sytuacji, gdy już jest źle, ale na bieżąco. Ważne jest wspólne spędzanie czasu. To nie musi być czas np. na wyjeździe czy związany z jakimiś przyjemnościami, ale także w zwykłych codziennych czynnościach. Możemy np. wspólnie ugotować obiad raz w tygodniu. W ten sposób budujemy relacje, dowiadujemy się więcej o dziecku i szybciej możemy reagować, a nie dopiero wtedy, gdy dzieje się coś złego.

– A jak dziecko się zamknie i nie chce z nami rozmawiać? Nastolatki często w okresie dojrzewania unikają tych rodzinnych relacji.

– Pierwsza odpowiedź, która mi się nasuwa to oczywiście budować te relacje znacznie wcześniej, a jeśli jest już bardzo ciężko, być może szukać trzeba poszukać pomocy z zewnątrz. Nie musimy od razu ciągnąć dziecka do poradni psychologicznej, ale możemy wyedukować sami siebie np. na warsztatach, w szkole dla rodziców. To nie musi być forma terapii, ale wspierająca, gdzie mogą posłuchać doświadczeń innych rodziców, tego, jak oni sobie radzą w różnych sytuacjach i mogą dowiedzieć się, jak rozmawiać z dzieckiem, gdy ono się blokuje.

– Na czym polegają mediacje w szkole? Czym różnią się od tych między dorosłymi?

– Przede wszystkim różnią się one tym, że prowadzi je rówieśnik. Jest to osoba przeszkolona, jest takim samym mediatorem, jak osoba dorosła i ma takie same kwalifikacje jak pełnoletni mediator. I ona prowadzi mediacje, czyli pomaga szukać rozwiązań problemu, nie rozwiązując go osobiście. Odnajduje jakąś przestrzeń do tego rozwiązania. Wskazuje: słuchajcie, zamiast boryać się albo pluć na siebie usiądźcie i porozmawiajcie od czego się zaczęło, o co chodzi i co z tym teraz można zrobić. Dzieci chętniej wchodzi w taką rozmowę, gdy nie wiąże się ona z dyrektywnym udziałem dorosłego np.

straszącego karą. Coraz częściej też spotykamy się z zainteresowaniem tym tematem. Wprowadzamy go do szkół oferując udział w projekcie. Zdobywamy pieniądze na jego przeprowadzenie, zapraszamy do udziału placówki oświatowe i dotąd nie mieliśmy takiej sytuacji, by szkoła nam odmówiła. Nie tylko zostawiamy tam wiedzę, ale też informujemy nauczycieli, uczniów, rodziców czym są mediacje, jak je stosować w konkretnych sytuacjach zanim np. zostanie powiadomiona o jakimś problemie policja.

– Chodzi o to, by rozwiązywać problemy na bieżąco?

– Tak. Trzeba reagować wtedy, kiedy coś się dzieje, a nie wtedy kiedy jest już za późno. Paradoks polega na tym, szczególnie dotyczy on sytuacji w szkole, że trafia do nas uczeń, który coś przeskrobał, została powiadomiona policja, później sprawa trafia do sądu, a sąd przekazuje sprawę do mediacji. Proszę zauważyć, że sprawa zakończyła wielkie koło, a mogła być od początku skierowana do mediacji.

– Jak odróżnić drobny szkolny incydent od tego, który już wskazuje, że coś złego dzieje się między uczniami?

– Uważam, że nigdy nie można zamiatać sprawy pod dywan. Nie powinniśmy bagatelizować nawet małego przewinienia, np. gdy kolega opluwa inne dziecko, dopóki nie dowiemy się jaki ten czyn miał wpływ na oplute dziecko. Nam się może wydawać, że nic się nie stało, ale nie wiemy, jak czuje się pokrzywdzona osoba. To może być akurat w tym momencie dla tego dziecka najważniejsza rzecz w życiu. Nigdy bym nie bagatelizowała spraw, które mogą być początkiem eskalacji konfliktu. Pozwolimy raz, nie zareagujemy, to granica będzie się przesuwała.

– Co to jest „historical fiction”?

– To było wydarzenie, które zorganizowaliśmy z okazji Międzynarodowego Dnia Mediacji. Polegało ono na tym, że wykorzystując temat zawarcia pokoju toruńskiego, przedstawialiśmy jak mogłoby wyglądać to wydarzenie z wykorzystaniem technik mediacji. Zastanawialiśmy się, jak podpisanie takiego pokoju wyglądałoby w obecności mediatora. Było przy tym trochę zabawy, rekwizytów, średniowiecznych strojów. Młodzież bardzo sympatycznie to odebrała, brała udział w dyskusji. Pokazaliśmy im też, że można takie rozmowy przeprowadzić z udziałem osób trzecich i dają one konkretne efekty.

Rozmawiała Katarzyna Fus

Wielgie

Pierwszaki już po ślubowaniu

W miniony wtorek w Publicznej Szkole Podstawowej im. Władysława Broniewskiego w Wielgim odbyło się ślubowanie uczniów klas I. Na uroczystości obecni byli rodzice, nauczyciele, a także kierownictwo placówki z dyrektorką Dorotą Pączek-Bazelą i jej zastępczynią Anną Błaszczyk-Kwaśniewską na czele.

fot. nadesłane

Wielgie

Gmina pomaga usuwać azbest

W tym roku władze gminy Wielgie pozyskały ponad 50 tys. zł dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na utylizację azbestu. Kto chce się pozbyć szkodliwego materiału z dachu domu, ma czas do końca roku.

Dofinansowanie pozwala na realizację zadania polegającego na demontażu, transporcie i unieszkodliwieniu wyrobów zawierających azbest.

– Wnioski o dofinansowanie usuwania azbestu przyjmujemy do końca grudnia tego roku. Chcemy, by jak najwięcej mieszkańców zdjęło ze swoich dachów eternit. Procedura jest taka, że urząd ogłasza przetarg. Firma, która go wygra, wykonuje prace związane z demontażem azbestu, zabezpieczeniem go i wywiezieniem w miejsce, gdzie zostanie poddany utylizacji. I te wszystkie działania, dzięki dotacji, finansuje samorząd. Reszta, czyli montaż nowego pokrycia dachowego, leży po stronie

wnioskodawcy – mówi wójt gminy Wielgie Tadeusz Wiewiórski. – W zeszłym roku z dofinansowania skorzystało ponad 30 osób, teraz są już 42, a więc widać tendencję wzrostową. Zachęcam mieszkańców gminy, by składali wnioski.

Procedura wnioskowania o pieniądze jest bardzo prosta. Wystarczy przyjść do urzędu gminy i zgłosić się do Agnieszki Orłowskiej-Olewińskiej, która pomoże wypełnić wniosek. Wszystko powinno zostać załatwione podczas jednej wizyty. O pieniądze warto starać się tym bardziej, że wnioski nie są odrzucane, o ile spełniają wymogi formalne.

(ak)

Powiat

Dobre serca łączą się

dokończenie ze str. 1

– Działam piąty lub szósty rok z rzędu, już straciłem rachubę. Pracy jest wiele, ale potrzeba niesienia pomocy wygrywa. My pośredniczymy, robimy wywiad, wypełniamy ankiety, analizując potrzeby rodzin. Potem otwierana jest baza i wtedy darczyńcy, a więc ci, którzy mają środki i chcą pomóc, zapoznają się z jej zawartością. Następnie wybierają rodziny, którym chcą pomóc. My spraw-

Wieloletni wolontariusz, a prywatnie nauczyciel, czyli Mariusz Zachacz

dzamy czy darczyńca rozumie ideę Szlachetnej Paczki, czy zdoła zaspokoić potrzeby. Monitorujemy to także przed finałem – wyjaśnia Marek Zachacz, wolontariusz z Lipna, na co dzień nauczyciel. – W ubiegłym roku trafiłem na darczyńcę, który zapewnił nową lodówkę, pralkę i opał rodzinie potrzebującej. W okresie przedświątecznym ludzie się otwierają. Nasz teren nie jest jednak bogaty, korzystamy bardziej, gdy otwierają nas na ludzie z większych miast. Kiedyś paczkę kupowała Niemiec-ka telewizja, obdarowani dostawali prezenty do Wielkanocy – dodaje.

Tylko w 2012 roku „Szlachetna Paczka” dotarła do 13,2 tys. rodzin w potrzebie, czyli do ponad 55 tys. osób żyjących w niezawinionej biedzie – osób starszych, samotnych, rodzin dotkniętych chorobą lub niepełnosprawnością, samotnych rodziców i rodzin wielodzietnych. Łączna liczba zaangażowanych w projekt wolontariuszy, darczyńców i rodzin w potrzebie sięga nawet 300 tysięcy osób. Średnia wartość paczki dla jednej rodziny, zadeklarowana przez darczyńców, to 1700 złotych. To oznacza, że łączna wartość pomocy sięga 22,5 mln zł! Finał tegorocznej edycji „Szlachetnej Paczki” zaplanowano na sobotę, 7 grudnia.

Tekst i fot. Andrzej Korpalski

Piłka nożna

Efektowna wygrana Wichra Wielgie

Po dwóch porażkach z rzędu piłkarze Wichra Wielgie przełamali się na własnym boisku. I zrobili to w dobrym stylu, wysoko ogrywając czołową drużynę tabeli. Dzięki dwóm bramkom Żdziebłowskiego oraz po jednej Kosowskiego i Raniszewskiego, wygrali 4:1 z Piastem Bądkowo.

Nastroje w Wielgiem są napięte właściwie od początku sezonu. Rundę jesienną Wicher zakończył porażką 0:2 z Grotem Kowalki. Ale jeszcze gorsza niż wynik była fatalna gra naszej drużyny. Nic dziwnego, że trener Arkadiusz Wasielewski krzyczał na swoich zawodników. Gorąco musiało być w szatni zespołu z Wielgiego także przed pierwszym meczem rundy rewanżowej. Wicher zagrał awansem z Piastem Bądkowo i faworytem nie był, bo rywal to ekipa z czołówki tabeli. Na inaugurację sezonu nasi zawodnicy polegli w Bądkowie 1:3 i teraz mieli szansę na rewanż. Gospodarzom miało pomóc własne boisko. I pomogło, bo spotkanie ułożyło się znakomicie.

W pierwszej połowie Wicher ukąsił dwa razy. Najpierw trafił Raniszewski, a na 2:0 podwyższył Kosowski. Rywale nie wytrzymywali nerwowo i już w pierwszej połowie grali w dziesiątkę, po czerwonej kartce dla jednego z piłkarzy.

Piast zdołał w tym meczu zdobyć honorowego gola, ale stracił jeszcze dwie bramki i dwóch piłkarzy. W 60. minucie trener Wasielewski wprowadził na boisko Dominika Żdziebłowskiego i to był strzał w dziesiątkę. Napastnik Wichra zdobył dwa gole i przypieczętował efektowną wygraną miejscowych. Goście kończyli mecz w dziesiątkę, a zaraz po ostatnim gwizdku sędzia wyjął z kieszeni już trzecią czerwoną kartkę dla Piasta. W Wielgiem wszystkim spadł kamień z serca, choć piłkarze i trener już myślą o trudnym wyjeździe do Skrwilna. Ale przynajmniej chwilę radości zafundowali sobie i kibicom w niedzielne popołudnie.

– Cały czas ciężko pracujemy i to wreszcie musi przynieść efekty. Najgorsze jest to, że jak jadę do Wielgiego, nie wiem jaki skład zastanę. W każdym meczu gramy innym zestawieniem, w ten sposób ciężko cokolwiek zrobić. Ale walczyliśmy i będziemy walczyć. Z Piastem byliśmy lepsi i zasłu-

żenie zwyciężyliśmy – komentuje trener Wasielewski. – W szatni to wyglądało tak, że mówiłem do moich zawodników pół godziny, a oni mieli słuchać. Może dziesięć procent tego do nich trafiło, bo efekt widać. Teraz myślimy jak wyrwać punkty w Skrwilnie, bo statystyka pokazuje nieubłaganie, że na wyjazdach nie zdobyliśmy jeszcze w tym sezonie ani jednego punktu.

Po tej wygranej Wicher nieco podreperował swój dorobek i ma 13 punktów na koncie (w czterech meczach). Wygrał cztery mecze, raz zremisował, dziewięć spotkań przegrał. Mecz z czwartą w tabeli Skrwą będzie ostatnim w tym roku.

Skład Wichra: Gębarski - Krygier, Ziemiński, Sobiech, Kamiński - Marcinkowski, Paszyński Arkadiusz, Kosowski, Raniszewski, Jankowski - Krzeszewski Jacek. Zmiana: Żdziebłowski.

Tekst i fot. Andrzej Korpalski

Rywali dobił Żdziebłowski (dochodzi do piłki)

Drugie trafienie było dziełem Kosowskiego

Pierwszą bramkę zdobył Raniszewski (na zdj. obok bramkarza Tandijogry)

Piłka nożna

Nieudany początek rundy

W rozgrywkach A-klasy rozpoczęła się runda rewanżowa. Awansem spotkania wiosenne rozegrano w ostatni weekend. Wisła Dobrzyń zmierzyła się na wyjeździe z Victorią Smólnik. Niestety, nie udało się naszej drużynie nawiązać do dobrego wyniku z inauguracji ligi. Tym razem przegrała 2:4.

Przypomnijmy, że Victoria Smólnik przyjechała do Dobrzyń na inaugurację ligi. Wówczas Wisła dysponowała szerokim składem, który wywalczył pewny awans do A-klasy i, mimo początkowych kłopotów w tamtym spotkaniu, rozbiła rywala 5:2. Tak jak wspomnieniem pozostaje szeroka kadra Wisły, tak i w sferze marzeń są obecnie wysokie wygrane. Mimo to mecz w Smólniku zaczął się wprost znakomicie dla naszej drużyny. Po minucie gry trafił do siatki rywali Mateusz Habasiński. Miejscowi nie zdążyli się otrząsnąć, a wszędobylski skrzydłowy podwyższył na 2:0. Sprawy przybrały taki obrót, że nasi piłkarze poczuli się pewnie. Niestety, zaszkodziło to Wiśle. Po około 20 minutach dobrzynianie musieli grać w osłabieniu, bo czerwoną kartką został ukarany Rafał Opalczewski. Blok defensywny bez swojego lidera spisywał się znacznie słabiej, czego efektem były traczone w kolejnych minutach bramki. Jeszcze do przerwy podopieczni Mariusza Kołodziejewskiego roztrwonili całą przewagę. Rywale zdobyli aż trzy gole – było w tym sporo winy bramkarza Wisły. Taki obrót spraw nie załamał Wisły, która mimo gry w dziesiątkę próbowała wyrównać. W drugiej połowie gospodarze się cofnęli, licząc na kontry. Wisła była nieskuteczna, zaś jeden z ataków Victorii przyniósł efekt. Ostatecznie Smólnik wygrał 4:2.

Jedyną pozytywną wiadomością dla Wisły jest przełożenie na wiosnę meczu z Unią Chocień, który miał zostać rozegrany w najbliższy weekend. W zimie zespół z Dobrzyń ma zostać

wzmocniony, bo nikt nie wyobraża sobie powrotu do B-klasy.

– Liczyliśmy na więcej, 7. miejsce było absolutnym minimum. Niestety, życie napisało inny scenariusz. Wyjazdy zagraniczne do pracy, kontuzje oraz brak zaangażowania niektórych zawodników złożyły się na fatalny wynik. Za dwa tygodnie spotkamy się, by wspólnie postanowić, co dalej. O spadku nie może być mowy. W zimie musimy pozyskać kilku piłkarzy, bramkarza i minimum trzech graczy z pola. Niektórym z tego składu być może trzeba będzie podziękować – mówi Grzegorz Kamiński, prezes Wisły.

Dla Wisły mecz w Smólniku był ostatnim w sezonie. Ten, póki co, należy uznać za fatalny, bo po początkowej euforii przyszła seria porażek i dzisiaj drużyna znajduje się na skraju przepaści. W 14 meczach Wisła zdobyła zaledwie 13 punktów i zajmuje 12. pozycję w gronie 14 ekip. Bilans Wisły to 4 wygrane, remis i 9 porażek (bramki 26:33).

Skład z meczu w Smólniku: Żółtowski - Grączewski Przemysław, Opalczewski, Białoskórski, Kotkiewicz - Habasiński Mateusz, Szychulski, Szajgicki, Olewiński Paweł, Rzęsiewicz - Nowakowski. Zmiana: Habasiński Juliusz.

Tekst i fot. (ak)

Na nic się zdały dwa gole Mateusza Habasińskiego (na zdj.)

Promocja

Kikół promuje się pod siatką

Sport może być bardzo dobrym sposobem na promocję – z takiego założenia wychodzą w Kikole. Wójt gminy Józef Predenkiewicz ufundował nowe stroje dla siatkarzy Ogończyka.

Przedstawiciele drużyny siatkarzy KSR Ogończyk Kikół zaprezentowali się w strojach i dresach ufundowanych przez wójta na rozgrywkach Regionalnej Ligi Siatkowej Mężczyzn. W nowych strojach zawodnicy wystąpili już w Choceniu podczas Miniturnieju Siatkówki, który zresztą wygrali.

Ponadto ekipa z regionu odniosła zwycięstwo w I Kolejce Regionalnej Ligi Siatkówki Mężczyzn, pokonując 3:1 Lipnowiaka Lipno. Nowe stroje przyniosły więc szczęście, oby były dobrym omenem także w przyszłości.

(ak),

fot. nadesłane

Siatkarze Ogończyka z dumą prezentują nowe stroje, na zdj. w towarzystwie wójta Józefa Predenkiewicza

TEL. 56 682 26 80

Masz kłopoty z wymyśleniem ciekawego prezentu dla najbliższych?

Umieść życzenia w naszym tygodniku!!!

Zaskocz znajomych i rodzinę
Zafunduj im oryginalną pamiątkę na:
urodziny, imieniny, rocznice, śluby itd...

Pływanie

MOSiR zaprasza na zawody

Z okazji Święta Niepodległości Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Lipnie zaprasza mieszkańców miasta do udziału w Pływackim Minimaratonie Niepodległości. Impreza odbędzie się 9 listopada o godzinie 17.00 na krytej pływalni w Lipnie.

Zadaniem uczestników będzie przeplnięcie jak najdłuższego dystansu w ciągu 30 minut. Na starcie staną sztafety uczniów lipnowskich szkół, nauczycieli, straż pożarnej, lipnowskiego WOPR, VIP-ów oraz mieszkańców Lipna. Chętni do drużyny mieszkańców mogą zgłaszać się do 7 listopada pod numerem telefonu 663 952 400.

W trakcie imprezy w basenie rekreacyjnym będzie prowadzo-

ny pokaz zajęć aqua aerobiku, w których można za darmo wziąć udział. Zawodników minimaratonu i uczestników aqua aerobiku obowiązuje strój kąpielowy, a kibiców przebywających na trybunach klapki.

A może siatkówka?

Pracownicy MOSiR-u zachęcają drużyny do zgłaszania się do kolejnej edycji Lipnowskiej Amatorskiej Ligi Piłki Siatkowej. Będzie to już trzecia odsł-

na rozgrywek, które wystartują jeszcze w listopadzie. Zespoły powinny składać się z zawodników, którzy ukończyli 18 lat i od minimum jednego sezonu nie byli zgłoszeni do klubowych rozgrywek ligowych. System rozgrywek uzależniony będzie od liczby zgłoszonych zespołów. Kontakt – Marcin Bartczak, nr tel. 663 952 400.

(ak)

Motocross

Zawody z udziałem Golloba

W ostatnich dniach października w Lipnie odbył się trening kończący sezon motocrossowy 2013. Obok wielu znanych w Polsce zawodników, ścigali się oczywiście przedstawiciele LKS Jastrzęb Lipno. Gościem specjalnym był żużlowy mistrz świata Tomasz Gollob.

Impreza przyciągnęła wielu znanych zawodników polskiego motocrossu. W Lipnie wystartowali m. in. Łukasz Lonka, Tomasz Wysocki, Karol Kędzierski, Maciej Więckowski, Jakub Barczewski, Szymon Staszewicz, Karol Krużyński, Dominik Małecki – start w licencji A oraz Marcin Polnar, Marcin Olejnik i Tomasz Stelmach – start w licencji C. Jak zwykle nie zawiedli reprezentanci lipnowskiego klubu. Ściganie się na swoim torze w ostatnich zawodach sezonu było nie lada frajdą. LKS Jastrzęb Lipno reprezentowali: Ja-

kub Barczewski, Artur Łukowski, Krzysztof Zimoląg, Marcin Kawczyński, Jan Świerkowski, Tomasz Augustyniak, Bartosz Ozimek, Kacper Dybowski, Marcin Olejnik, Krzysztof Pasikowski, Radek Krygier, Łukasz Krygier, Marcin Urbanek.

Zawodnicy byli podzieleni na dwie klasy: z licencją A oraz z licencją B i C. Co warto podkreślić, już po raz kolejny na zakończeniu sezonu swoją obecnością zaszczylił organizatorów Tomasz Gollob, wielka postać polskiego żużla. Był mistrz świata, mimo kontuzji, wy-

startował w jednej z klas. Na torze pojawiła się nawet jedna kobieta - Karolina Liszewska. Najmłodszym zawodnikiem był natomiast Wiktor Małecki.

Wysoka frekwencja na zawodach pokazuje, że zawodnicy z całego kraju chętnie przyjeżdżają do Lipna. Miasto jest ważnym ośrodkiem sportu motocrossowego w Polsce. W parze z sukcesami sportowymi zawodników LKS Jastrzęb idą te organizacyjne.

(ak),
fot. mxlipno.pl

Uczestnicy ostatnich zawodów sezonu 2013

Unihokej

Dobrzyń mistrzem powiatu

W minioną środę w Dobrzyńskim Centrum Sportu i Turystyki odbyły się Powiatowe Igrzyska Młodzieży Szkolnej Szkół Podstawowych w unihokeju chłopców.

Długo oczekiwany sukces odniosła reprezentacja Szkoły Podstawowej w Dobrzyniu nad Wisłą. Gospodarze wykorzystali atut hali, na której na co dzień ćwiczą i po emocjonującym finale pokonali w rzutach karnych SP Bobrowniki 2:0.

W środę, 13 listopada, w hali DCSiT odbędą się powiatowe zawody w unihokeju chłopców szkół gimnazjalnych. Początek o godzinie 10.00. Organizatorzy zapraszają wszystkich kibiców.

(ak),
fot. nadesłane

O końcowym triumfie Dobrzynia zdecydowały rzuty karne

Wyniki spotkań grupowych

Grupa A:

1. SP Wielgie – SP Bobrowniki 1:2
2. SP Wielgie – SP Tłuchowo 2:0
3. SP Bobrowniki – SP Tłuchowo 0:0

Grupa B:

1. SP Dobrzyń – SP Karnkowo 2:1
2. SP Dobrzyń – SP Kikół 3:0
3. SP Karnkowo – SP Kikół 2:0

Mecz o III miejsce:

SP Wielgie – SP Karnkowo 2:0

Finał:

SP Dobrzyń – SP Bobrowniki 0:0
(2:0 w rzutach karnych)

Piłka nożna

Odrobili zaległości

Runda jesienna B-klasy została zakończona. W zaległym meczu Tłuchowia Tłuchowo zagrała we Włocławku z rezerwami Włocławii. Nasz zespół przegrał po zaciętym pojedynku 2:3 i nie wykorzystał okazji, by zimę spędzić na pozycji lidera.

Przypomnimy, że mecz z Włocławią nie odbył się w pierwszym terminie, bo część zawodników z Tłuchowa nie miała ważnych badań lekarskich. Ale kierownictwu naszego klubu udało się dojść do porozumienia z rywalem i ustalić nowy termin rozegrania meczu. Gdyby Tłuchowia wygrała, spędziłaby zimę w fotelu lidera B-klasy. Niestety, stało się inaczej.

Tłuchowianie dobrze rozpoczęli mecz. Mimo optycznej przewagi Włocławii, to drużyna przyjezdna groźniej atakowała. Już pierwsza bramkowa sytuacja zakończyła się golem dla Tłuchowii. Prostopadłe podanie Krzemińskiego wykorzystał Grabski i w sytuacji sam na sam pokonał golkipera gospodarzy. Po stracie bramki Włocławia zaatakowała mocniej, ale drugi cios zadali Tłuchowianie. Autorem trafienia był Koprowicz, któremu asystował Grabski. W końcówce pierwszej połowy Włocławia zdobyła kontaktową bramkę, ale do przerwy nasza drużyna prowadziła 2:1

i była na dobrej drodze do udanego zakończenia rundy jesiennej.

Niestety, gra się 90 minut i druga część to już wyraźna przewaga włocławian, którzy szybko wyrównali. Na 10 minut przed końcem, po nieudanym piąstkowaniu bramkarza z Tłuchowa, który wcześniej spisywał się dobrze, piłka wpadła do bramki Tłuchowii. Brak szczęścia sprawił, że ze stanu 2:0 zrobiło się 2:3 i zamiast wygranej była porażka. Dla Tłuchowii była to pierwsza przegrana w sezonie. Z 17 punktami nasz zespół jest wiceliderem ligi. Do prowadzącego Ziemowita Osięcinę traci jedynie dwa punkty, co daje nadzieję na walkę o pierwsze miejsce wiosną.

Skład Tłuchowii: Witkowski – Olaszewski, Uczciwek, Zbrożek, Wilczyński – Gapiński (85' Le-mański), Obernikowicz, Krzemiński (65' Rykaczewski), Koprowicz, Sielczak (80' Sulkowski) - Grabski.

(ak)

Spotkanie

Majewski odwiedzi Kikół

Były trener reprezentacji Polski, medalista mistrzostw świata w Hiszpanii w 1982 r. Stefan Majewski, obecnie dyrektor Polskiego Związku Piłki Nożnej, odwiedzi Kikół.

Stefan Majewski (po prawej) i wuefista z Kikoła Krzysztof Zarębski

Wybitny reprezentant kraju i były trener kadry narodowej przyjedzie do Zespołu Szkół w Kikole w przyszłym roku i poprowadzi półtoragodzinny trening młodych piłkarzy z Kikoła. Krzysztof Zarębski, nauczyciel wychowania fizycznego, zaprosił Stefana Majewskiego.

– Będzie to niewątpliwie duże przeżycie i atrakcja dla młodych piłkarzy z Kikoła, jak również dla ich rodziców, którzy pamiętają świetne występy naszego gościa

w reprezentacji Polski na mistrzostwach świata w 1982 r. w Hiszpanii, gdzie Polska zajęła trzecie miejsce. Sam pamiętam, jak w wygranym meczu z Francją 3:2, decydującym o brązowym medalu na MŚ, Stefan Majewski strzelił drugą bramkę (głową) dla reprezentacji Polski – mówi Krzysztof Zarębski.

Młodzi piłkarze z Kikoła już dziś odliczają dni do przyjazdu byłego reprezentanta Polski w piłce nożnej.

(ak), fot. nadesłane